

EMOR

Avalik arvamus riigikaitsest

Aruanne

Mai 2026



KAITSEMINISTEERIUM

ZU-23-2 VARUSTUSKAST



Sisukord

Taust ja eesmärk	3
Metoodika	4
Põhitulemuste kokkuvõte	6
1 Uhkus Eestis elamise üle	11
2 Institutsioonide usaldusväärsus	14
3 Julgeolek ja ohud	19
4 Kaitsetahe	30
5 Kaitsevõime	46
6 Hinnangud aja- ja reservteenistusele	56
7 Riigikaitseorganisatsioonid ja tegevused	67
8 Hinnangud NATO-le	74
9 Suhtumine rahvusvahelistesse sõjalistesse operatsioonidesse	84
10 Sõjaline toetus Ukrainale	88
11 Meediatarbimine	91
Lisad	96

Taust ja eesmärk

2026. aasta märtsis viis Kantar Emor Kaitseministeeriumi tellimusel läbi uuringu, mille eesmärgiks oli kaardistada **Eesti elanike suhtumist ja hoiakuid riigikaitsealises küsimustes**. Tegemist on jätkuga aastatel 2000–2025 tehtud avaliku arvamuse uuringutele.

Viimased aastad on olnud täis pingeid ja ebakindlust, alates COVID-19 pandeemiast kuni tänase päeva poliitiliste olukordadeni. 2022. aasta 24. veebruaril toimunud sõjalise rünnaku eskaleerumine Ukrainas haavas Eesti inimeste turvatunnet ning sellest ajast on lisandunud ka teisi rahvusvahelisi konflikte, mis avaldavad oma mõju elule Eestis.

Iga riigi oluline ressurss on tema rahvas ning nende kaitsetahe, nende usaldus riigi institutsioonide vastu ning inimeste vaheline lõimitus ühiskonnas. Seetõttu on väga oluline pidevalt kaardistada inimeste hoiakuid seoses riigikaitsega, et teada, millist tuge või informatsiooni rahvas vajab, et kõige paremini olla valmis eripärasteks kriisiolukordadeks.

Uuringus käsitleti järgmisi teemasid:

- hoiakud Eesti riigi suhtes;
- institutsioonide usaldusväärsus;
- hinnangud võimalikele ohtudele tulevikus, Eesti ja laiema maailma vaates;
- Eesti julgeolekutagatiseid ja inimeste kaitsetahe;
- hinnangud Eesti kaitsevõimele ja kaitsekulutustele;
- suhtumine kaitsevaldkonnaga seotud tegevustesse
- riigikaitsealises organisatsioonide kuvand ja nendes osalus;
- hoiakud seoses NATO-ga;
- suhtumine rahvusvahelistesse sõjalistesse operatsioonidesse;
- Ukraina sõjaline toetamine;
- meediatarbimine.

Metoodika

Sihtrühm ja valim

Uuringu üldkogumi moodistasid 15–74-aastased Eesti Vabariigi alalised elanikud ning valimi suuruseks kujunes 2026. aasta uuringus 1372 juhuvaliku teel leitud sihtrühma esindajat. Eesti Statistikaameti andmetel elab 01.01.2025 seisuga Eestis kokku 1 023 299 inimest. Valimi koostamisel kasutati üldkogumi proportsionaalset mudelit, mille puhul esmaseks kihiks oli Eesti jaotus 15 maakonnaks ning eraldi toodi välja Tallinn. Iga maakonna siseselt jälgiti elanike jaotust soo, vanuserühma ja asulatüübi (linn, maa) lõikes. Lisaks jälgiti rahvust (eestlane, muu rahvus) ning, erinevalt varasematest uuringutest, vastajate haridustaset (I, II ja III tase). Andmete kaalumisel võeti lisaks eeltoodud tunnustele aluseks ka kodakondsus (Eesti, muu riigi/määratlemata). Analüüsiks võeti maakonnad NUTS III klassifikaatori alusel kokku kuueks grupiks:

1. Tallinn
2. Põhja-Eesti (Harjumaa v.a. Tallinn),
3. Lääne-Eesti (Hiiu-, Lääne-, Pärnu- ja Saare maakond),
4. Kesk-Eesti (Järva-, Lääne-Viru- ja Rapla maakond),
5. Kirde-Eesti (Ida-Virumaa),
6. Lõuna-Eesti (Jõgeva-, Põlva-, Tartu-, Valga-, Viljandi- ja Võru maakond).

Tabel üldkogumi ning kaalutud ja kaalumata valimiga on toodud aruande lisas.

Andmekorje ning küsitluse läbiviimine

Andmekorje meetodiks oli kombineeritud kvantitatiivne küsitlus. Veebiintervjuudena viidi läbi 73% intervjuudest (1003 intervjuud) ning telefoni teel 27% intervjuudest (369 intervjuud). Andmekorje toimus ajavahemikus 9. märtsist kuni 1. aprillini 2026. Veebiintervjuu keskmine pikkus oli 24 minutit ning telefoniintervjuude keskmine pikkus 38 minutit. Uuringu ankeet oli suures osas sarnane eelmiste uuringulainete ankeetidele, et tagada võrreldavus ning jälgida hoiakute trende.

Andmetöötlus ja aruandlus

Andmetöötles kasutati andmetöötlusprogramme SPSS, Galileo ning MS Excel. Joonistel toodud andmed on arvutiprogramm ümardanud täisarvuni ning seetõttu võivad ridade või veergude summad moodustada 99 kuni 101 protsendipunkti.

Tulemuste analüüsis, sh sotsiaal-demograafiliste rühmade võrdluses, on kasutatud Hi-ruut statistikut ning toodud välja vaid statistiliselt olulised erinevused.

Veapiirid kogu valimi tasandil on 95%-se usaldusnivoo juures maksimaalselt +/-2,62%. Väiksemate gruppide puhul on veapiirid suuremad.

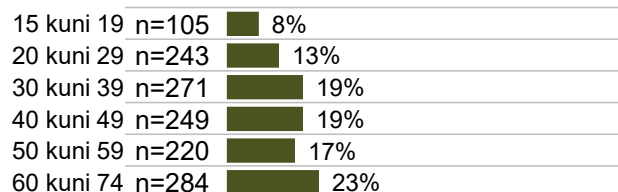
Vastajate sotsiaaldemograafiline profiil

n=1372; kaalutud %, kaalumata n

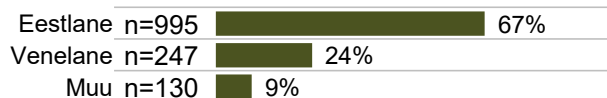
Sugu



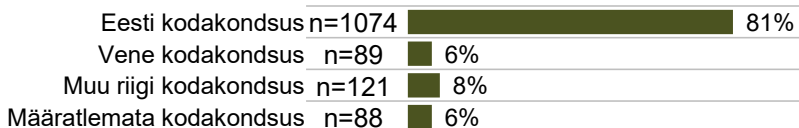
Vanus



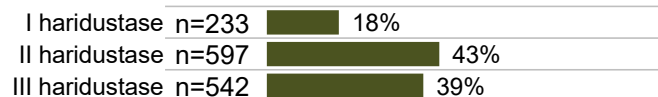
Rahvus



Kodakondsus

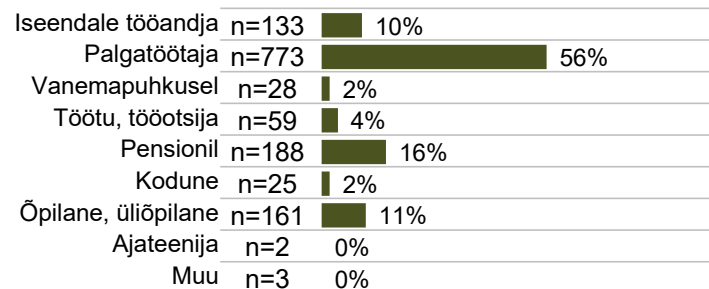


Haridus*

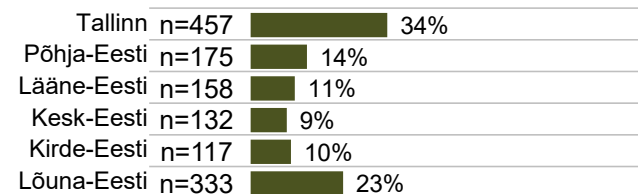


* I tase – põhiharidus või alla selle, II tase – üldkeskharidus, kutsekeskharidus või kutseõpe põhihariduse või keskhariduse baasil, III tase – keskeriharidus keskhariduse baasil, kõrgharidus

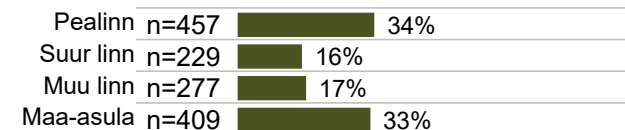
Staatus



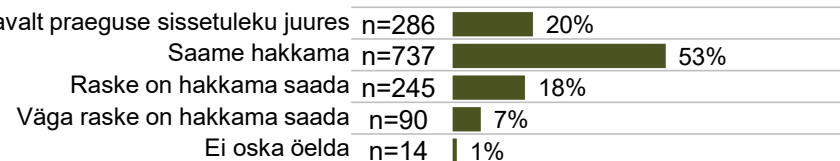
Regioon



Asulatüüp



Sissetulekutase



Põhitulemuste kokkuvõte

Kokkuvõte I

Uhkus Eestis elamise üle

- 78% Eesti elanikest tunnevad uhkust selle üle, et elavad Eesti Vabariigis, sealhulgas 37% tunnevad suurt uhkust. Need osakaalud ei ole viimase viie aasta jooksul oluliselt muutunud, jäädes vastavalt vahemikku 76%–80% ja 30–39%. Enim tunnevad uhkust 15–19-aastased noored, eestlased, kõrgharidusega inimesed ja need, kes elavad oma sissetulekust mugavalt ära.

Institutsioonide usaldusväärsus

- Kõige enam usaldavad elanikud siseturvalisuse ja riigikaitsega seotud institutsioone – Päästeametit (usaldab 96%), Politsei- ja Piirivalveametit (85%), kaitseväge (77%) ja Kaitseliitu (76%) – ning presidenti (77%). Kõige vähem usaldavad elanikud Vabariigi Valitsust (42%), Riigikogu (36%) ja peaministrit (34%). Presidendi usaldusväärsus on aastaga kasvanud 77%-le ehk samale tasemele nagu see oli 2022. ja 2023. aastal.
- 15–19-aastased noored usaldavad mitmeid institutsioone (Päästeamet, Euroopa Liit, NATO, Vabariigi Valitsus, peaminister) enam kui teised vanuserühmad. Eestlaste usaldus enamike institutsioonide suhtes on kõrgem kui muust rahvusest elanikel. Rahvuspõhised erisused puuduvad Vabariigi Valitsuse, peaministri, PPA, kohalike omavalitsuste ja kohtusüsteemi usaldamises.

Julgeolek ja ohud

- Elanike osakaal, kes usub, et elukeskkond Eestis on kümne aasta pärast praegusest eaturvalisem, kasvab neljandat aastat järjest ja nende osakaal, kes usuvad, et elukeskkond jääb samasuguseks, on languses. Nüüdseks on nende osakaal, kes usuvad eaturvalisemasse tulevikku, suurem (33%) kui nende osakaal, kes usuvad samasugusesse tulevikku (29%).
- Kõige tõenäolisemaks Eestit lähiaastatel ähvardavaks ohuks peetakse valeuudiste levikut (86% hindab väga või küllaltki tõenäoliseks) ning küberrünnakuid riiklike süsteemide, asutuste, ettevõtete või elanike vastu (84%). Mõlema ohu osas ei ole hinnangud eelneva 3–4 aastaga võrreldes muutunud. Kõige vähem tõenäoliseks peetakse ulatuslikku sõjalist rünnakut Eesti vastu (hinnang tõenäosusele on kolme aasta jooksul veidi vähenenud), epideemiate levikut ja suuri tööstusõnnetusi või loodusreostust.
- Eesti elanikest 43% leiab, et Eesti meedias räägitakse Eestit ähvardavatest sõjalistest ohtudest parasjagu. Viimaste aastatega on langenud nende osakaal, kelle jaoks kajastust on parasjagu ning selle arvelt on kasvanud nende osakaal, kes tunnevad, et kajastust on liiga palju. Viimaste osakaal 2026. aastal on siiski võrreldav 2025. aastaga. Liiga paljuku hindavad kajastust sagedamini 40–59-aastased, vene rahvusest ja Ida-Virumaa elanikud.
- Elanike hinnangul kujutavad kindlasti ohtu rahule ja turvalisusele maailmas väärinfo ja valeuudiste laialdane levik, küberrünnakud, Venemaa katsed taastada oma mõjuvõimu naaberriikides ning Venemaa sõda Ukrainas. Nendes näeb kindlat ohtu 55–58% elanikest. Võrreldes 2025. aastaga nähakse kindlat ohtu vähem Venemaa mõjuvõimu taastamiskatsetes (62%→56%) ning ka Venemaa sõjas Ukrainas (60%→56%), mis olid siis esikohal. Tuumarelvade kasutamist peetakse samas suuremaks ohuteguriks kui aasta varem (45%→50%).
- Eesti elanikest 71% tunneb end isiklikult turvaliselt arvestades üldist julgeolekuolukorda Eestis ja maailmas, sealhulgas 13% tunneb end väga turvaliselt. Eaturvalisemalt tunnevad end sagedamini naised, 20–29-aastased, muust rahvusest ja Tallinna elanikud.

Kokkuvõte II

Kaitsetahe

- Valdav osa (81%) elanikest arvab, et Eesti riik peaks igal juhul osutama relvastatud vastupanu juhul, kui mõni riik Eestit ründaks; seejuures täiesti kindla hoiakuga on 55% elanikest. Eestlastel on kindlat hoiakut enam (59%) kui muust rahvusest elanikel (47%), kuigi see on aastaga mõnevõrra vähenenud.
- Kaitsetegevuses oleks oma võimete ja oskuste kohaselt valmis osalema 62% Eesti elanikest, mis on samaväärne tulemus kui kahel viimasel aastal. Eestlaste valmisolek on kõrgem (69%) kui muust rahvusest elanikel (48%).
- Eestile kallaletungi korral osaleks inimesed enamjaolt sõjalises kaitsetegevuses abistavalt (42%). 14% on valmis osalema sõjalises kaitsetegevuses – eelkõige 20–29-aastased eestlastest mehed. Elanikest 12% ei osaleks kaitsetegevuses, kuid jääks Eestisse, 21% sooviks Eestist lahkuda – eelkõige alla 40-aastased, naised ja muust rahvusest inimesed.
- Eesti elanikest 60% leidsid sarnaselt eelmise aastaga, et NATO-sse kuulumine tagab Eestile suurima julgeoleku. Kolmandiku arvates tagab julgeolekut ka liitlaste relvajõudude üksuste alaline viibimine Eestis ning pea sama paljud peavad julgeoleku suurimaks tagajaks Balti riikide kaitsealast koostööd. Viimast on alates 2022. aastast aasta-aastalt hakatud pidama üha olulisemaks. Viimastel aastatel on vähenenud elanike usk sellesse, et Eesti julgeoleku võiks tagada ainult NATO-sse kuulumine ning kasvanud arusaam, et selleks on vaja teha koostööd Baltikumis ja Euroopa Liidu tasandil ning ka ise vabatahtlikult riigikaitsele panustada. Vahepeal kasvanud usk sellesse, et oluline on koostöö ja head suhted Ameerika Ühendriikidega, on hetkel taas pisut vähenenud.
- 34% elanikest leiab, et on piisavalt informeeritud sellest, mida nad saaksid teha Eesti kaitseks välisvaenlase kallaletungi korral ning 58% peavad end ebapiisavalt informeerituks. Informeerituse tase ei ole viimastel aastatel oluliselt muutunud. Ebapiisavalt informeerituna tunnevad end enam naised, muust rahvusest ning kõrgharidusega elanikud. Infot vajatakse ennekõike evakueerimise ning varjumise ja varjumiskohtade osas.
- 56% elanikest oleksid pigem või kindlalt valmis andma kaitseväge kasutusse oma sõidukit, tehnikat, hooneid, põllumaid ning muud sarnast. Valmidus on iga aastaga vähehaaval langenud ning suurenenud on nende osakaal, kes kindlasti ei oleks selleks valmis.

Kaitsevõime

- 50% elanikest usuvad, et Eestit oleks võimalik liitlaste abi saabumiseni võõrriigi relvastatud kallaletungi korral kaitsta. See näitaja on võrreldes 2022. aastaga langenud 10 protsendipunkti.
- 56% Eesti elanikest arvab, et viimastel aastatel on Eesti riik riigikaitset arendanud pigem või väga hästi ja 24% leiab, et pigem halvasti. Üsna suure osa elanikest – viiendik – ei osanud antud küsimusele vastata. Hinnangud ei ole aastaga oluliselt muutunud.
- Veidi enam kui kolmandik elanikest on arvamusel, et kaitsekulutuste mahtu tuleks tunduvalt või mõningal määral tõsta, sama paljud leiavad, et seda tuleks säilitada praegusel tasemel ning kaks korda vähem elanikke (17%) pooldavad kulutuste vähendamist. Võrreldes aasta taguse ajaga, st enne otsust suurendada Eesti kaitsekulusid vähemalt 5 protsendini SKT-st, on toetus kaitsekulutuste tõstmisele vähenenud (16 protsendipunkti) ning kasvanud on toetus nende säilitamisele praegusel tasemel (12 protsendipunkti). Vähendamist toetavate elanike osakaal ei ole muutunud.

Kokkuvõte III

- Suhtumine erinevatesse kaitseväe ja kaitsevaldkonnaga seotud tegevustesse on valdavalt positiivne, igasse tegevusse suhtub hästi enam kui 60% Eesti elanikest. Kõige positiivsemalt suhtutakse reservväelaste kogunemistesse (81%) ja liitlaste lennuharjutustesse Eesti õhuruumis (79%). Suuri muutusi pole enamike teemade puhul toimunud, ainult harjutusalade laiendamisele on toetus veelgi kasvanud (56%→62%→64%).

Hinnangud aja- ja reservteenistusele

- 87% elanikest peab noormeeste ajateenistuse läbimist vajalikuks, sh 58% kindlasti vajalikuks. Hinnangud pole aastaga oluliselt muutunud. Ajateenistusest kõrvale hoidjatesse suhtutakse valdavas osas negatiivselt (54% elanikest) ning see hoiak ei ole viimase kolme aasta jooksul muutunud. Veidi enam kui kolmandik suhtub sellesse aga mõistvalt – enam on neid alla 40-aastaste, muust rahvusest elanike ning majanduslikult keerulise toimetulekuga inimeste hulgas. Kõrvalehoidmise heakskiitjaid on väga vähe (2%).
- Suurem osa elanikest (80%), arvab, et naistel peaks olema võimalus läbida ajateenistust soovi korral vabatahtlikult, sealjuures 44% arvab, et see võiks olla samadel alustel meestega ning 36% leiab, et see peaks olema eraldi programmi järgi. Väike osa elanikkonnast (6%) arvab, et ajateenistus peaks olema naistele kohustuslik nagu meestelegi. Naised ise toetavad endiselt kõige enam ajateenistuse vabatahtlikku läbimist eraldi programmi järgi, samas kui meeste seisukoht on ennekõike, et see peaks toimuma meestega samadel alustel. Hoiakud ei ole aastaga muutunud.
- Suhtumine vabatahtlikesse kaitseliitlastesse, elukutselistesse kaitseväelastesse, reservväelastesse, veteranidesse ning õppekogunemistesse on väga positiivne. Vastavalt suhtub vabatahtlikesse kaitseliitlastesse hästi 86%, elukutselistesse kaitseväelastesse 91%, reservväelastesse 87% ja veteranidesse 89% elanikest. Lähedase osalemist õppekogunemistel toetab 75% ja töökaaslaste osalemist 78% elanikest.

Riigikaitseorganisatsioonid ja tegevused

- Kaitseliidu ülesandeks peetakse eelkõige valmistumist elanikkonna organiseeritud kaitseks ohuolukordade puhul (56%). Seejärel toodi välja osalemist päästetegevuses õnnetuste/katastroofide korral (kokku 44%) ja pidevat valmisolekut riigi sõjaliseks kaitseks (kokku 43%). Elanike nägemus Kaitseliidu peamistest ülesannetest on sama nagu viimasel seitsmel aastal.
- Naiskodukaitse tegevust riigikaitse tagamisel peab oluliseks 78% elanikkonnast. Nende osakaal pole aastaga muutunud. Eestlastele on see olulisem (90%) kui muust rahvusest elanikele (53%).
- Peamiseks takistuseks Kaitseliidu või Naiskodukaitsega liitumisel on endiselt ajapuudus isiklike kohustuste tõttu ning mure enda tervise või füüsilise vastupidavuse pärast.
- Eesti riigi kaitsestruktuuridest on elanikel enim isiklikku kokkupuudet olnud riigikaitseõpetusega (16%) ja ajateenistusega kaitseväes (12%). Kõige vähem on kokkupuuteid olnud Noorte Kotkaste/Kodutütarde tegevusega.

Kokkuvõte IV

Hinnangud NATO-le

- 82% elanikest pooldab Eesti kuulumist NATO-sse. See näitaja püsib kõrgel tasemel ning ei ole aastaga oluliselt muutunud.
- Eesti elanikest 71% usuvad, et NATO liikmeks olek hoiab ära võimaliku Eestist ähvardava sõjalise konflikti, sealhulgas 23% on selles kindlad. 22% ei usu sellesse ja 7% ei oska hinnangut anda. Neist, kes kindlasti ei usu, et NATO liikmelisus Eestit sõja eest kaitseb, pooled leiavad siiski, et konflikt puhkedes osutab NATO otsest sõjalist abi. Veerand neist arvavad, et abi piirdub poliitilise ja diplomaatilise abiga ning vaid 13% ei usu üldse NATO abisse.
- 56% elanikest tunneb, et NATO on tänases julgeoleku olukorras teinud täiesti või pigem piisavalt, et tagada Eesti julgeolek. Võrreldes 2023. aastaga on seda hoiakut jagavate inimeste osakaal iga aastaga üha langenud (69%→56%). Samal ajal on vähehaaval kasvanud nii nende osakaal, kes hindavad seda ebapiisavaks kui ka nende osakaal, kes ei oska seda hinnata.
- NATO liitlasvägede kohalolekusse suhtutakse väga positiivselt – 82% elanikest pooldab seda ning vaid 12% on selle vastu.

Suhtumine rahvusvahelistesse sõjalistesse operatsioonidesse

- Eesti elanikest 52% pooldab Eesti kaitsejõudude osalemist rahvusvahelistes operatsioonides. Võrreldes 2023. aastaga on toetus sellele iga aastaga vähehaaval langenud (61%→52%). Samaselt varasemale tuuakse peamiste argumentidena sõjalistes operatsioonides osalemiseks välja meie sõdurite reaalse lahingukogemuse saamist (58%) ning võimalike ohtude korral Eestile NATO abi tagamist (48%).

Sõjaline toetus Ukrainale

- Ukraina sõja toetamise jätkamise poolt on 67% Eesti elanikest. See näitaja püsib eelmise aastaga samal tasemel. Toetamise jätkamist pooldab 80% eestlastest ja 41% muu rahvuse esindajatest.

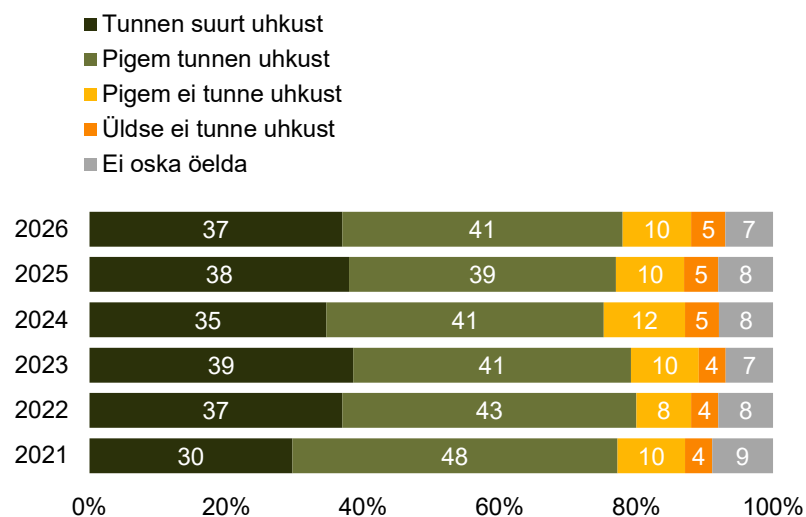
Meediatarbimine

- Uudisteportaalidest ning ajalehtede võrguväljaannetest on enim jälgijaid Delfil ja Postimehel ning seejärel ERR-il. YouTube on kõige laiemal kasutajaskonnaga sotsiaalmeediakanal (87% kasutab), kuid kõige sagedamini kasutatakse Facebooki ning erinevaid otsesuhtlusrakendusi (58–59% kasutab 5–7 päeval nädalas).
- Telekanalitest vaadatakse enim ETV eestikeelseid saateid, sellele järgnevad TV3 ja Kanal 2 võrdväärsete vaatajaskondade suurustega. Muust rahvusest elanikest 37% jälgib ETV+, 26% välisriikide telekanaleid, 24% ETV eestikeelseid saateid ja 17% Venemaa telekanaleid.
- Raadioprogrammidest kuulab 31% Eesti elanikest vähemalt mõnikord Vikerraadiot, 30% Sky Plussi, 20% Kuku raadiot ja 11% Raadio 4 (eestlastest vastavalt 43%, 35%, 24% ja 3%). Muid eestikeelseid raadioprogramme kuulab 53% elanikest (66% eestlastest ja 28% muust rahvusest elanikest). Raadio 4 kuulab vähemalt mõnikord 26% ja muid Eesti venekeelseid raadioprogramme 36% muust rahvusest Eesti elanikest.

1. Uhkus Eestis elamise üle

Uhkus Eestis elamise üle

Joonis 1.1 Kuivõrd Te tunnete uhkust selle üle, et elate Eesti Vabariigis?
(% kõigist vastajatest, n=1372)

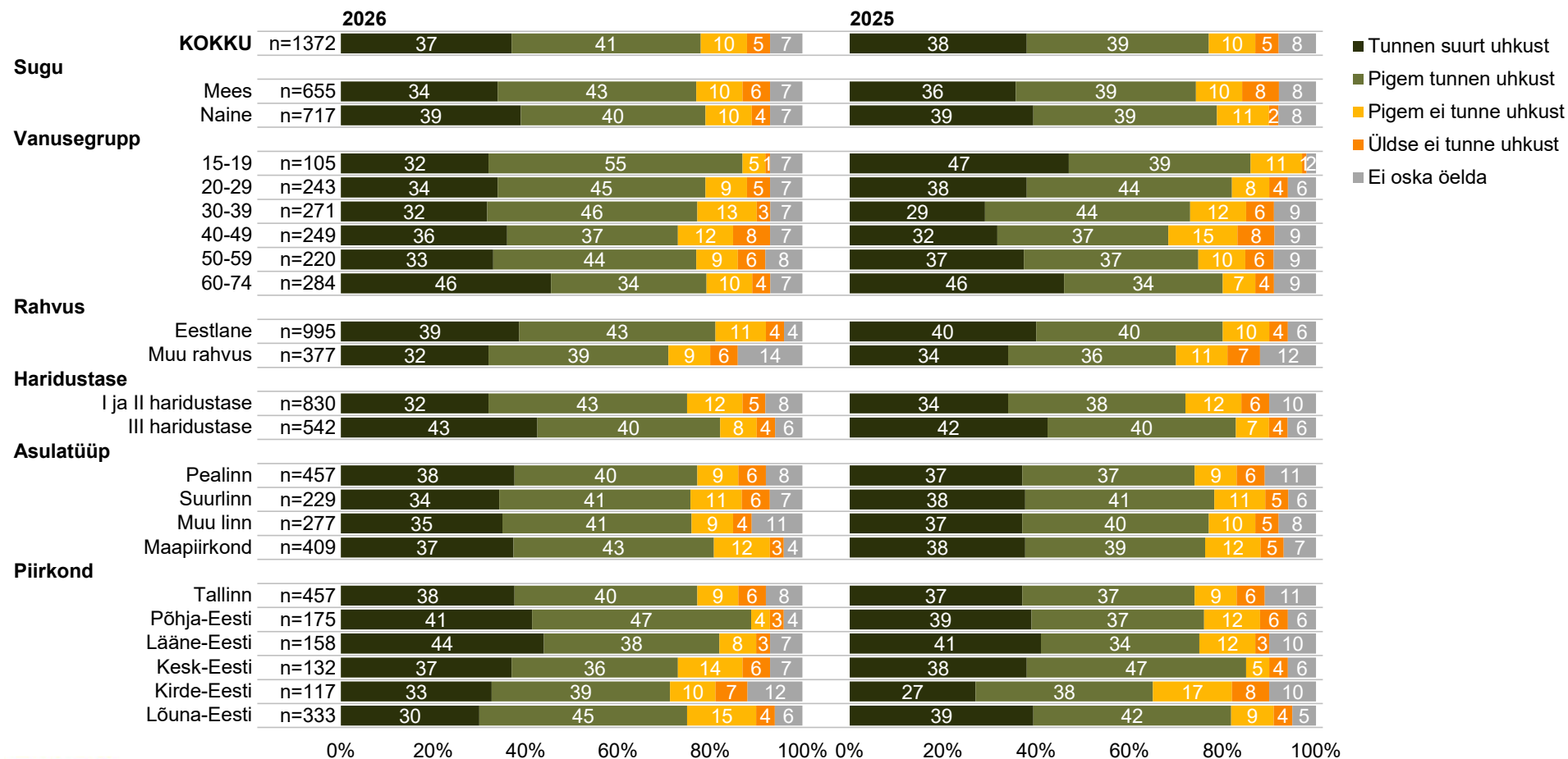


Eestis elamise üle on väga või pigem uhked 78% elanikest, 15% ei tunne selle üle uhkust. Uhkustunne Eestis elamise üle ei ole viimase aastaga muutunud. Alates 2021. aastast on nende inimeste osakaal, kes tunnevad Eestis elamise üle uhkust, jäänud vahemikku 76%–80%.

Uhkust Eestis elamise üle tunnevad enam 15–19-aastased noored, eestlased, kõrgharidusega inimesed ja need, kes elavad oma sissetulekuga mugavalt ära (joonis 1.2). Uhkust ei tunne sagedamini vene rahvusest, kõrghariduseta inimesed ning need, kes kogevad majanduslikke toimetulekuraskusi.

Uhkus Eestis elamise üle

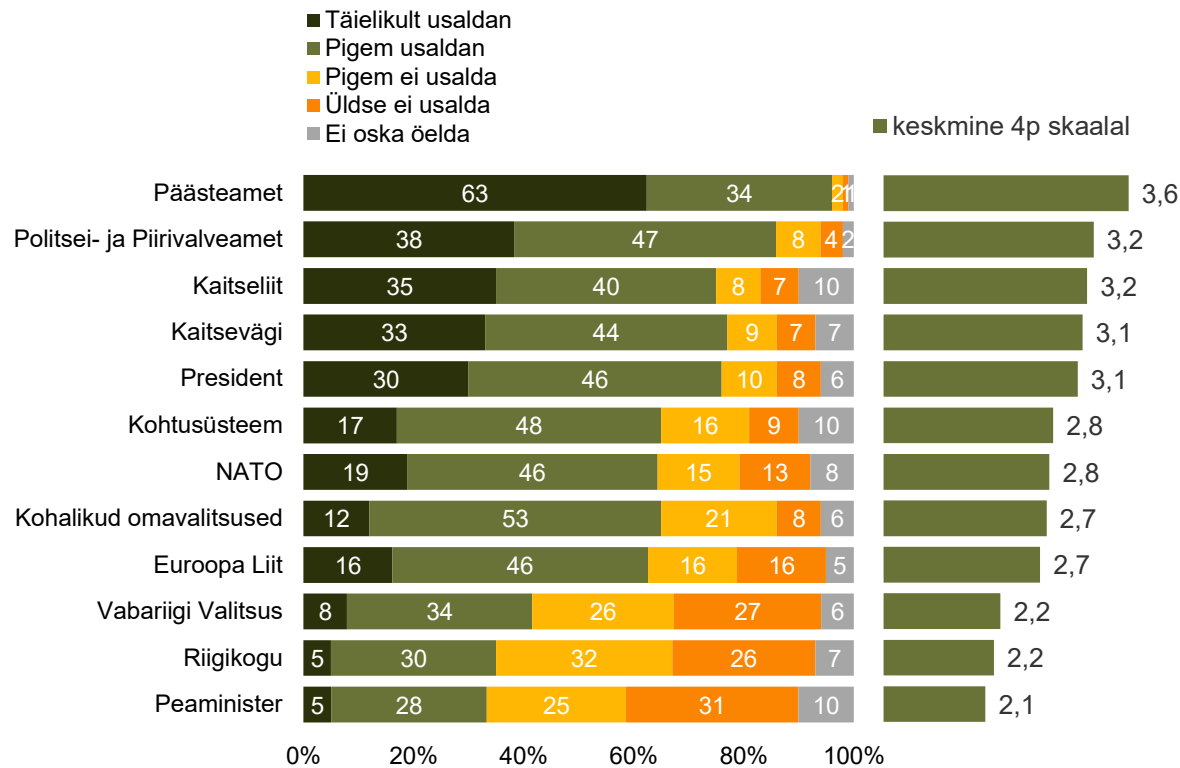
Joonis 1.2 Kuivõrd Te tunnete uhkust selle üle, et elate Eesti Vabariigis? Sotsiaal-demograafilistes lõigetes (% kõigist vastajatest, n=1372)



2. Institutsioonide usaldusväärsus

Institutsioonide usaldusväärsus

Joonis 2.1 Mil määral Te usaldate järgmisi Eesti riigi ja rahvusvahelisi institutsioone? (% kõigist vastajatest, n=1372)



Kõige enam usaldavad elanikud **siseturvalisuse ja riigikaitsega seotud institutsioone** – Päästeametit (usaldab 96%), Politsei- ja Piirivalveametit (85%), kaitseväge (77%) ja Kaitseliitu (76%) – ning **presidenti** (77%). Neist viimase usaldusväärsus on aastaga kasvanud 77%-ni ehk samale tasemele nagu see oli 2022. ja 2023. aastal (joonis 2.2). Presidendi usaldusväärsus on kõrgem 60–74-aastaste seas (81% vs kõige madalam ehk 72% 30–39-aastaste seas).

Kõige vähem usaldavad elanikud Vabariigi Valitsust (42%), Riigikogu (36%) ja peaministrit (34%). Nende, nagu ka ülejäänud institutsioonide usaldusväärsus, pole aastaga oluliselt muutunud.

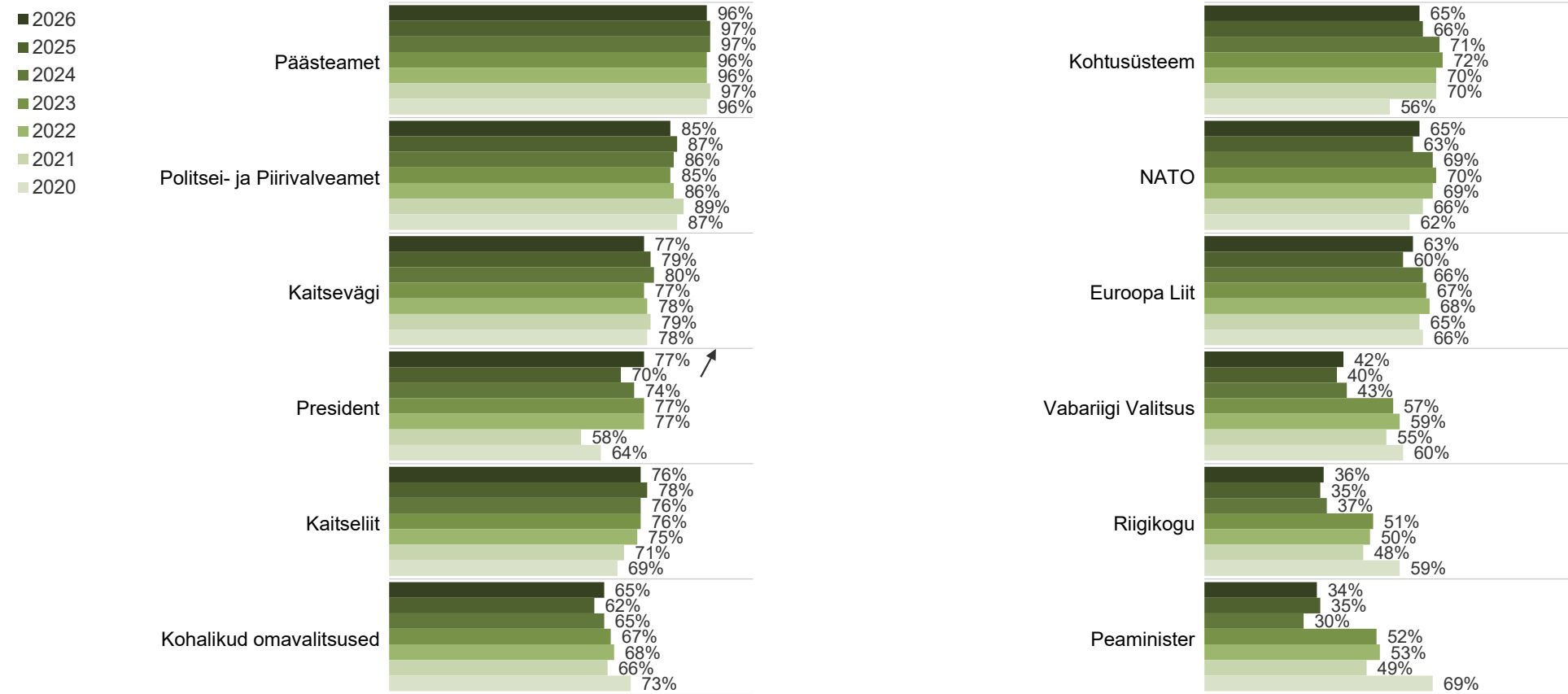
Pikemat perioodi vaadates on alates 2023ndast aastast vähehaaval vähenenud kohtusüsteemi usaldusväärsus (72%→65%). Seda usaldavad kõige vähem 60–74-aastased elanikud (59%) ning kõige enam 30–39-aastased elanikud (71%).

Noored (15–19-aastased) usaldavad mitmeid institutsioone enam, kui teised vanuserühmad. Nendeks on Päästeamet (99% noortest usaldab), Euroopa Liit (85%), NATO (76%), Vabariigi Valitsus (55%) ja peaminister (47%).

Eestlased usaldavad enamikke institutsioone oluliselt enam kui muust rahvusest Eesti elanikud. Rahvuslikud erisused puuduvad Vabariigi Valitsuse, peaministri, PPA, kohalike omavalitsuste ja kohtusüsteemi usaldamises.

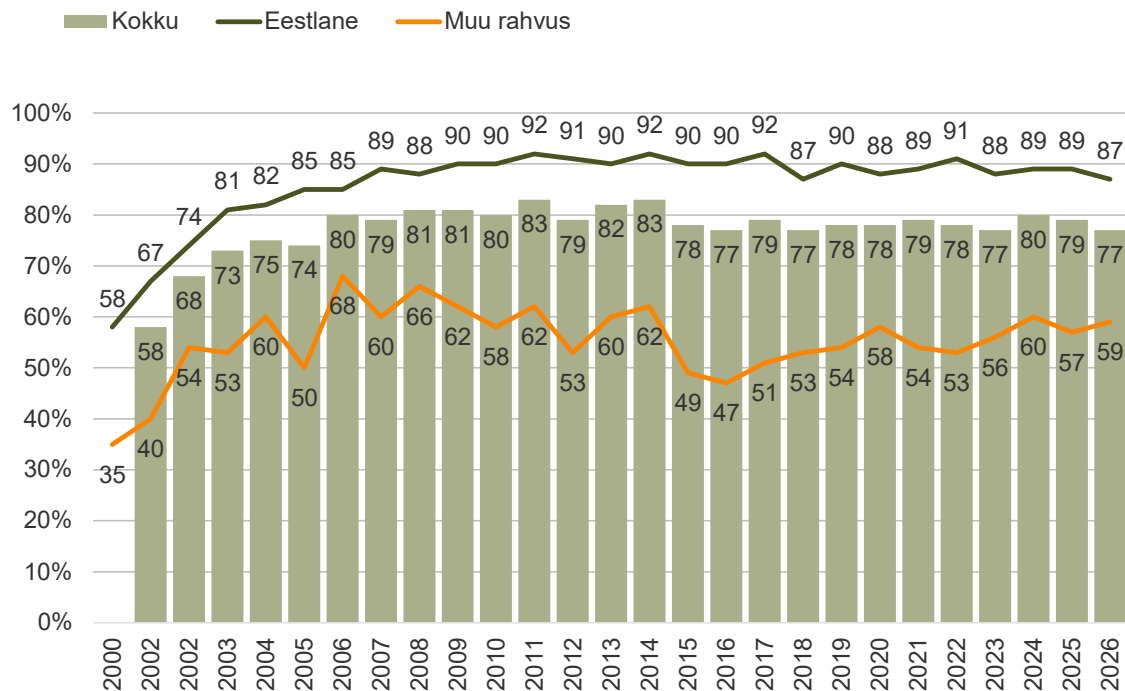
Institutsioonide usaldusväärsus ajas

Joonis 2.2 Mil määral Te usaldate järgmisi Eesti riigi ja rahvusvahelisi institutsioone? (% kõigist vastajatest, n=1372)



Kaitseväge usaldusväärsus rahvuse lõikes

Joonis 2.3 Mil määral Te usaldate järgmisi Eesti riigi ja rahvusvahelisi institutsioone?
KAITSEVÄGI (kokku % kõigist vastajatest, n=1372)



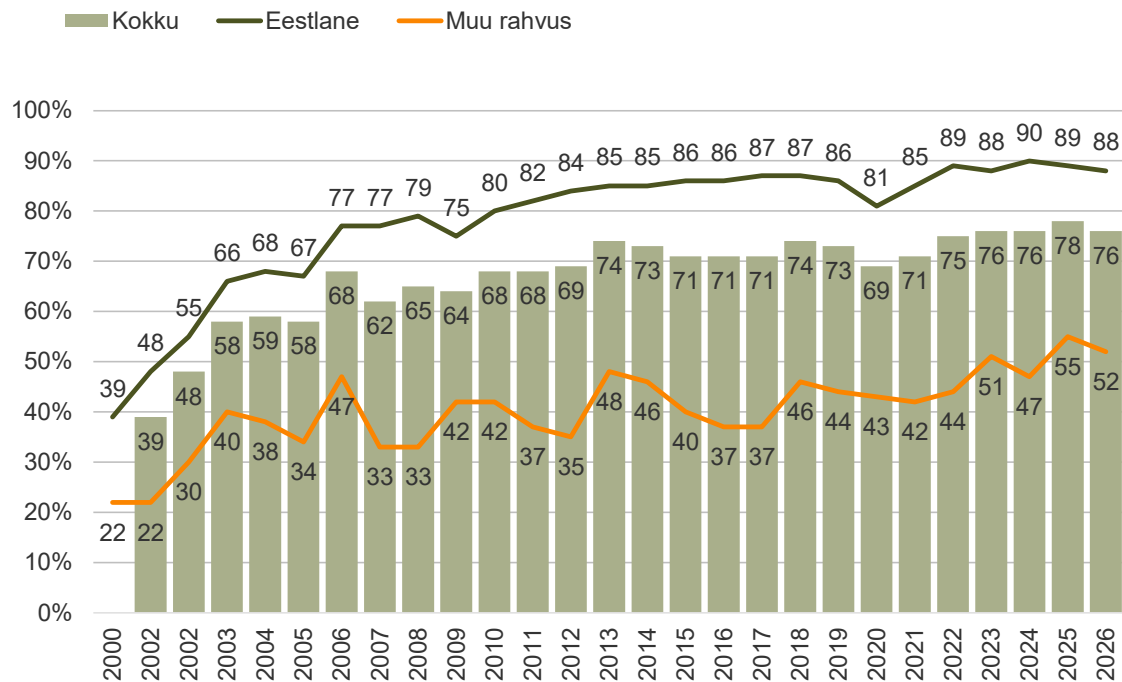
Kaitsevägi on Eesti elanike silmis olnud püsivalt üks usaldusväärsemaid institutsioone. **2026. aastal hindas kaitseväge usaldusväärseks 77% elanikkonnast**, mis on võrdväärne eelmise aasta tulemusega (79%). Kaitseväge usaldusväärsus on viimase seitsme aasta jooksul jäänud 77–80% vahemikku

Eestlased usaldavad kaitseväge enam (87%) kui muust rahvusest Eesti elanikud (59%). Eestlaste puhul on näitaja olnud viimaste aastate jooksul suhteliselt stabiilne, muust rahvusest inimeste seas aga muutlikum. Täiendavalt mõjutab kodakondsus: Eesti kodakondsusega inimesed usaldavad kaitseväge enam (81%) kui Vene (57%) ja määratlemata (50%) kodakondsusega inimesed.

Rahvuse mõju hinnangutele väljendub ka regioonides: kaitseväge usaldusväärsus on kõrgem Põhja-, Lääne- ja Lõuna-Eestis (82–86% vahemikus), kus eestlaste osakaal elanikkonnas on suurem ning madalam Tallinnas (70%), kus elab rohkem muust rahvusest elanikke. Usaldusväärsus on kõrgem ka maapiirkondades (86%).

Kaitseliidu usaldusväärsus rahvuse lõikes

Joonis 2.4 Mil määral Te usaldate järgmisi Eesti riigi ja rahvusvahelisi institutsioone?
KAITSELIIT (kokku % kõigist vastajatest, n=1372)



Kaitseliidu usaldusväärsus on samal tasemel kaitseväega – **76% kõigist Eesti elanikest peab seda usaldusväärseks**. Eestlaste hinnang on samal tasemel nagu kaitseväe puhul – 88% eestlastest usaldab Kaitseliitu. **Muust rahvusest** elanike seas on Kaitseliidu usaldusväärsus veidi madalam kui eelmisel aastal, kuid see on võrreldes varasemaga endiselt kõrge tasemel (52% usaldab).

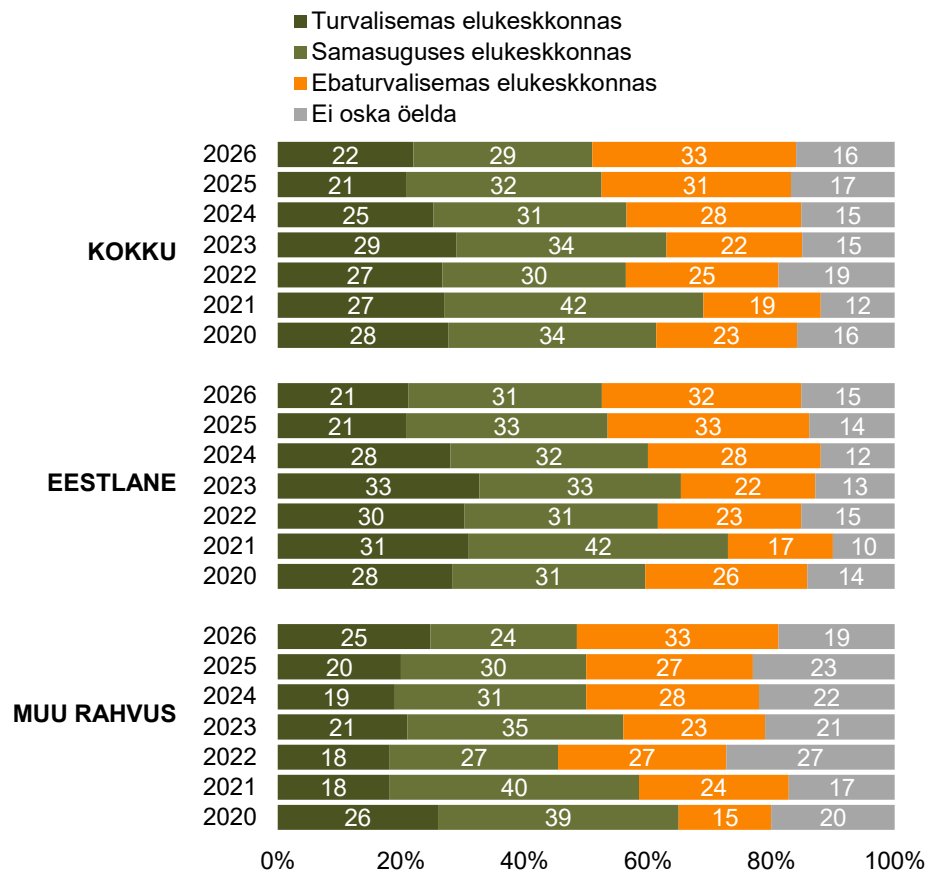
Regioonide lõikes on Kaitseliidu usaldusväärsus madalam Tallinnas (67% usaldab) ja Kirde-Eestis (67%) samas kui teistes regioonides on see vähemalt 80%.

Sarnaselt kaitseväele on ka Kaitseliidu usaldusväärsus kõrgem maapiirkondades (84%) ja Eesti kodakondsusega inimeste seas (80% vs 49% Vene ja 53% määratlemata kodakondsusega inimestest).

3. Julgeolek ja ohud

Prognoos tuleviku elukeskkonna turvalisusele

Joonis 3.1 Kas Teie hinnangul elavad Eesti elanikud kümne aasta pärast võrreldes praeguse olukorraga riigis...?. (% kõigist vastajatest, n=1372)



Elanike osakaal, kes usub, et elukeskkond Eestis on kümne aasta pärast praegusest ebaturvalisem, kasvab neljandat aastat järjest ja nende osakaal, kes usuvad, et elukeskkond jääb samasuguseks, on languses.

2022. aastal, Ukraina sõja eskaleerumisel, suurenes pessimistlike elanike osakaal, kes uskusid, et tulevik on ebaturvalisem. 2023. aastal olid hinnangud veidi optimistlikumad kui 2022. aastal, kuid on viimase nelja aasta jooksul liikunud taas negatiivsema poole.

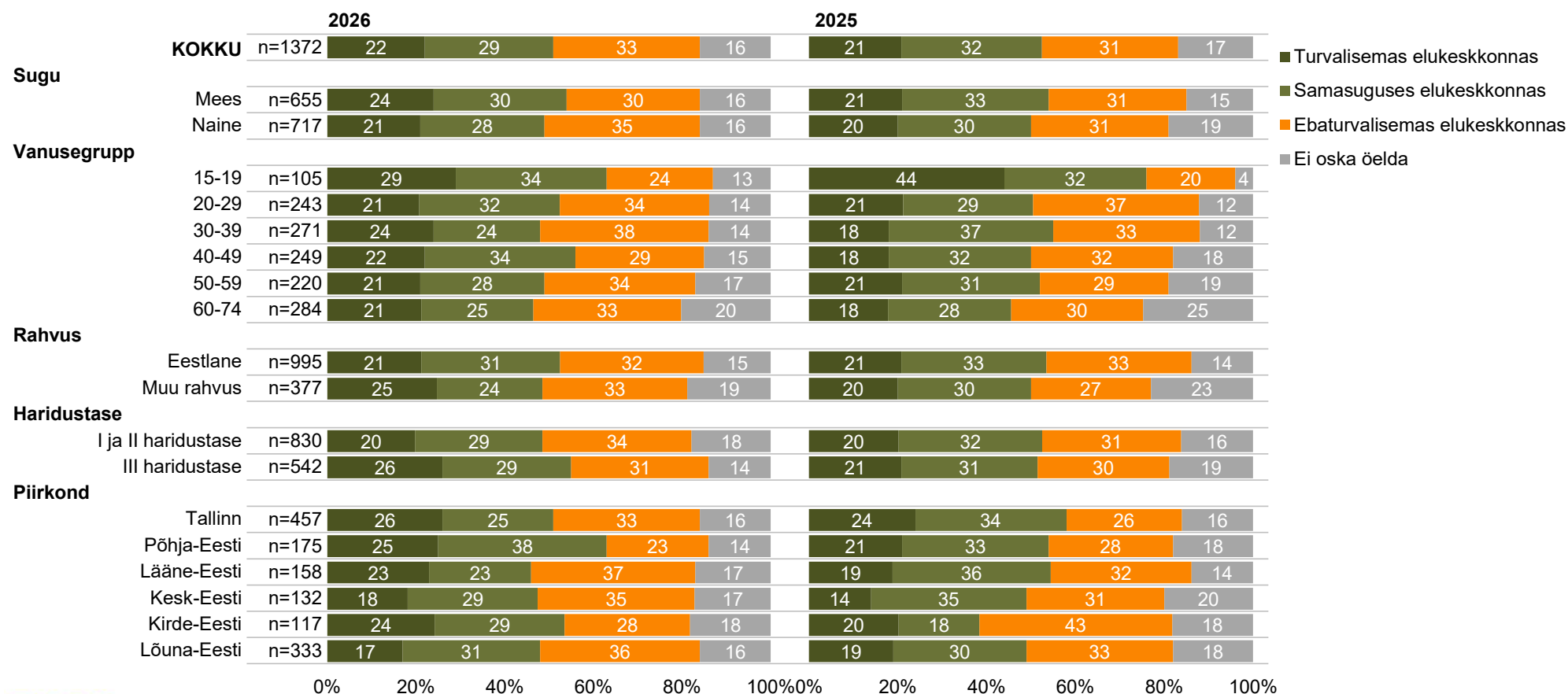
Nüüdseks on nende osakaal, kes usuvad ebaturvalisemasse tulevikku, suurem (33%) kui nende osakaal, kes usuvad samasugusesse tulevikku (29%). Arvestades sõdade ja kriiside jätkumist käesoleval päeval võib ka samasugusesse elukeskkonda uskumine olla osade elanike vaates negatiivne hinnang. Suuremasse turvalisusesse usub vaid veidi üle viiendiku.

Vanuse lõikes olulisi erinevusi hinnangutes tuleviku elukeskkonnale ei ole, vaid kõige vanem vanuserühm ei oska seda sagedamini üldse hinnata (joonis 3.2).

Rahvuse lõikes ilmneb, et eestlased usuvad enam, et meie elukeskkond saab kümne aasta pärast olema samasugune (31%), samas kui muust rahvusest inimesed usuvad sellesse vähem (24%).

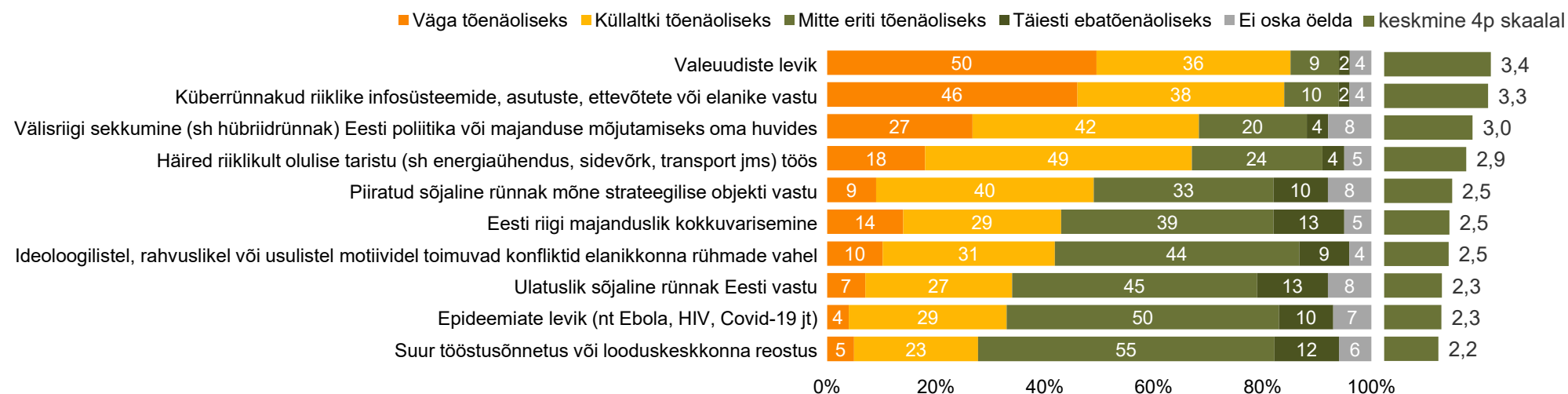
Proгноос tuleviku elukeskkonna turvalisusele sihtrühmade lõikes

Joonis 3.2 Kas Teie hinnangul elavad Eesti elanikud kümne aasta pärast võrreldes praeguse olukorraga riigis...? (% sihtrühmast).



Eestit ähvardavate ohtude hinnanguline tõenäosus

Joonis 3.3 Kui tõenäoliselt peate, et Eestit ähvardab lähemate aastate jooksul midagi järgnevast? (% kõigist vastajatest, n=1372)



Kõige sagedamini peetakse lähiaastate tõenäoliselt ohuks **valeuudiste levikut** (86% hindab väga või küllaltki tõenäoliselt) ning **küberrünnakuid riiklike süsteemide, asutuste, ettevõtete või elanike vastu** (84%). Mõlema ohu osas ei ole hinnangud eelneva 3–4 aastaga võrreldes muutunud (joonis 3.4).

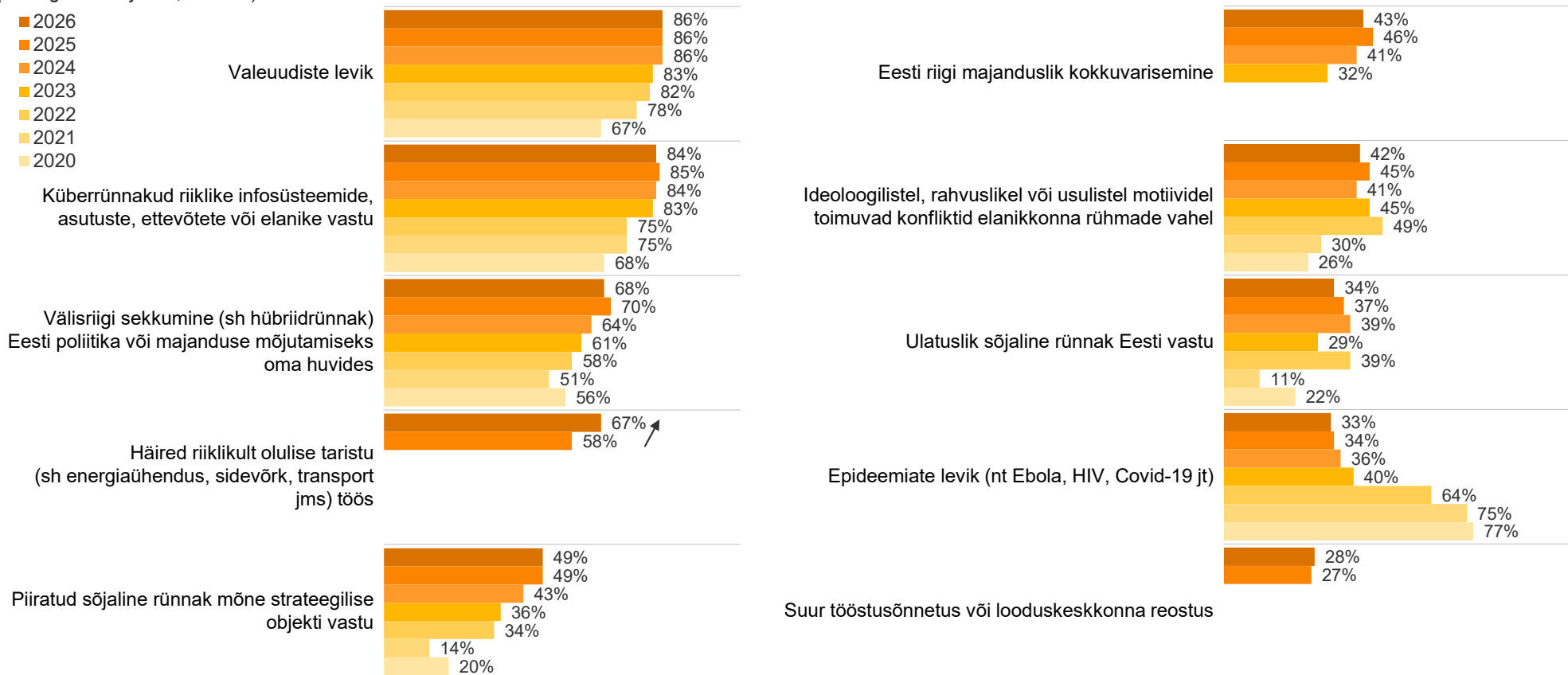
Kolmanda ohuna tõi ligikaudu kaks kolmandikku elanikest välja välisriigi sekkumist Eesti poliitika või majanduse mõjutamiseks oma huvides. Võrreldes eelmise aastaga on oluliselt kasvanud riiklikult olulise taristu häirete esinemise tõenäoliselt pidamine (58%→67%). Piiratud sõjalist rünnakut mõne strateegilise objekti vastu peavad tõenäoliselt jätkuvalt pooled elanikest.

Kõige vähem tõenäoliselt peetakse uluslikku sõjalist rünnakut Eesti vastu (hinnangud tõenäosusele on kolme aasta jooksul veidi vähenenud, tõenäolisemaks peavad seda 20–49-aastased), epideemiate levikut ja suuri tööstusõnnetusi või loodusreostust (joonis 3.4).

Enamikke ohte peavad muust rahvusest Eesti elanikud vähem tõenäoliselt kui eestlased. Erinevalt eestlastest peavad muust rahvusest inimesed tõenäolisemaks Eesti riigi majanduslikku kokkuvarisemist. Ideoloogilistel, rahvuslikel või usulistel motiividel toimuvaid konflikte elanikkonnas ning epideemiate levikut peavad eestlased ja muust rahvusest inimesed võrdväärselt tõenäoliselt.

Eestit ähvardavate ohtude hinnanguline tõenäosus ajas

Joonis 3.4 Kui tõenäoliselt peate, et Eestit ähvardab lähemate aastate jooksul midagi järgnevast? **VÄGA + KÜLLALTKI TÕENÄOLISEKS**
(% kõigist vastajatest, n=1372)



Eestit ähvardavate ohtude hinnanguline tõenäosus sihtrühmade lõikes 1/2

Joonis 3.5 Kui tõenäoliseks peate, et Eestit ähvardab lähemate aastate jooksul midagi järgnevast? **VÄGA + KÜLLALTKI TÕENÄOLISEKS** (% sihtrühmast)

		Valeuudiste levik	Küberrünnakud riigi/asutuste/elanike/ettevõtete vastu	Välisriigi sekkumine Eesti mõjutamiseks oma huvides	Häired riiklikult olulise taristu töös	Piiratud sõjaline rünnak mõne strateegilise objekti vastu
Sugu	Kokku n=1636	86%	84%	68%	67%	49%
	Mees n=782	83%	84%	69%	68%	46%
	Naine n=854	88%	84%	68%	66%	52%
Vanusegrupp	15-19 n=93	79%	70%	57%	65%	45%
	20-29 n=291	92%	86%	72%	70%	49%
	30-39 n=255	94%	89%	74%	71%	57%
	40-49 n=305	83%	88%	70%	67%	45%
	50-59 n=291	83%	79%	67%	66%	46%
	60-74 n=401	83%	85%	66%	63%	49%
Rahvus	Eestlane n=1163	91%	92%	75%	74%	55%
	Muu rahvus n=473	75%	68%	56%	53%	37%
Haridustase	I ja II haridustase n=773	84%	83%	66%	68%	47%
	III haridustase n=863	90%	86%	72%	65%	52%
Piirkond	Tallinn n=499	84%	82%	67%	64%	46%
	Põhja-Eesti n=172	90%	87%	73%	62%	51%
	Lääne-Eesti n=190	89%	88%	70%	69%	55%
	Kesk-Eesti n=163	87%	92%	75%	78%	53%
	Kirde-Eesti n=168	84%	65%	52%	61%	33%
	Lõuna-Eesti n=447	85%	90%	71%	72%	54%

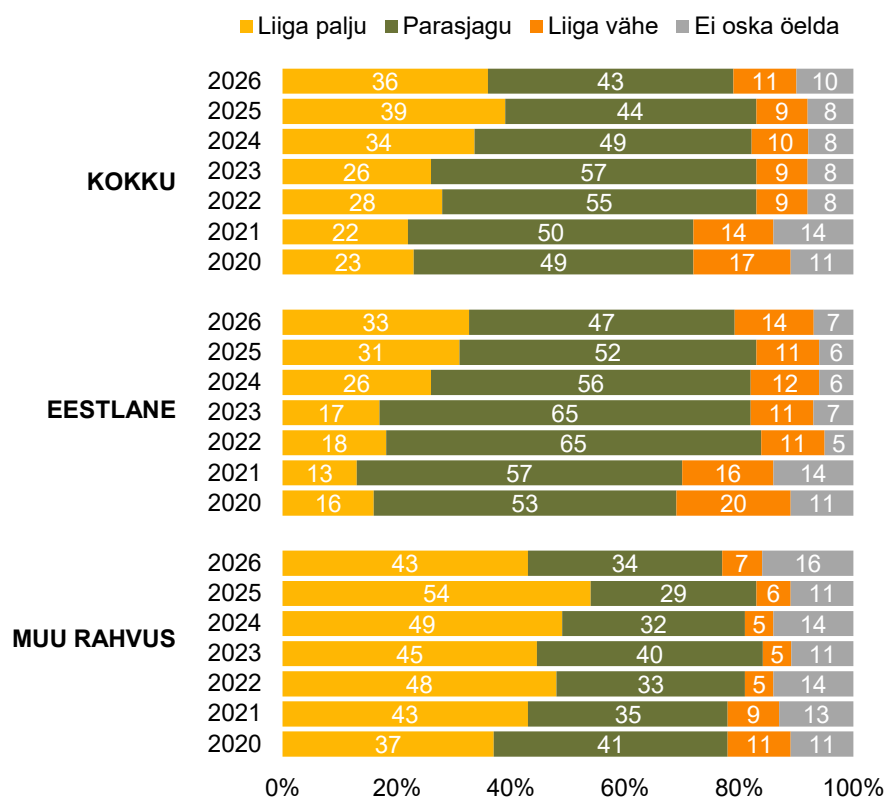
Eestit ähvardavate ohtude hinnanguline tõenäosus sihtrühmade lõikes 2/2

Joonis 3.6 Kui tõenäoliselt peate, et Eestit ähvardab lähemate aastate jooksul midagi järgnevast? **VÄGA + KÜLLALTKI TÕENÄOLISEKS** (% sihtrühmast)

		Eesti riigi majanduslik kokkuvarisemine	Ideoloogilistel, rahvuslikel või usulistel motiividel konfliktid elanikkonnas	Ulatuslik sõjaline rünnak Eesti vastu	Epideemiate levik (nt Ebola, HIV, Covid-19 jt)	Suur tööstusõnnetus või looduskeskkonna reostus
Sugu	Kokku	n=1372 43%	42%	34%	33%	28%
	Mees	n=782 40%	40%	31%	31%	28%
	Naine	n=854 46%	44%	37%	34%	27%
Vanusegrupp	15-19	n=93 41%	38%	39%	26%	24%
	20-29	n=291 49%	52%	40%	32%	21%
	30-39	n=255 41%	47%	40%	33%	26%
	40-49	n=305 47%	40%	30%	35%	31%
	50-59	n=291 51%	40%	30%	32%	29%
	60-74	n=401 33%	36%	30%	35%	31%
Rahvus	Eestlane	n=1163 40%	41%	37%	33%	31%
	Muu rahvus	n=473 49%	43%	28%	33%	22%
Haridustase	I ja II haridustase	n=773 48%	43%	34%	34%	29%
	III haridustase	n=863 35%	40%	34%	31%	25%
Piirkond	Tallinn	n=499 42%	45%	32%	30%	27%
	Põhja-Eesti	n=172 32%	41%	33%	36%	22%
	Lääne-Eesti	n=190 43%	38%	38%	36%	29%
	Kesk-Eesti	n=163 50%	41%	37%	36%	36%
	Kirde-Eesti	n=168 56%	40%	27%	38%	25%
	Lõuna-Eesti	n=447 42%	42%	38%	31%	29%

Julgeoleku meediakajastus

Joonis 3.7 Kas Teie hinnangul kirjutatakse ja räägitakse Eestis meedias Eestit ähvardavatest sõjalistest ohtudest...? (% kõigist vastajatest, n=1372)



Eesti elanikest 43% leiab, et Eesti meedias räägitakse Eestit ähvardavatest sõjalistest ohtudest parasjagu. Nii arvavad ennekõike 15–19-aastased noored (55%), eestlased (47%) ning kõrgema haridusega (47%) inimesed.

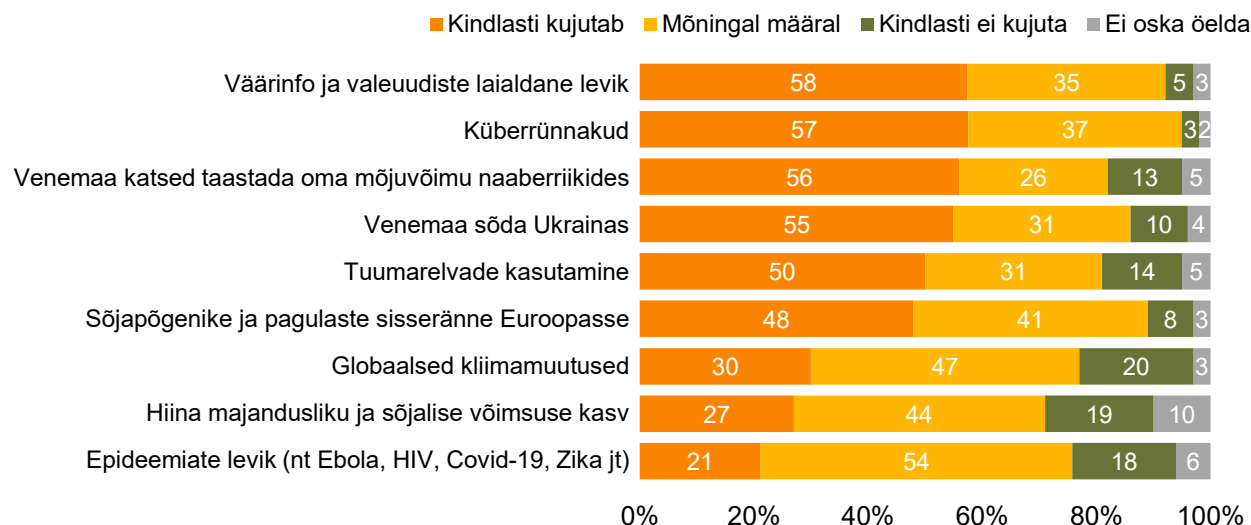
Viimaste aastatega on langenud nende osakaal, kelle jaoks kajastust on parasjagu ning samas on kasvanud nende osakaal, kes tunnevad, et kajastust on liiga palju. Viimaste osakaal 2026. aastal on siiski võrreldav 2025. aastaga.

Liiga paljuks hindavad kajastust sagedamini 40–59-aastased (43%), vene rahvusest (50%) ja Ida-Virumaa elanikud (49%).

Kümnendik elanikest leiab, et kajastust on liiga vähe. Neid on enam 15–19-aastaste ning maapiirkondade elanike seas.

Maailmale ohtu kujutavate tegurite tõenäosus

Joonis 3.8 Mil määral kujutavad Teie hinnangul ohtu rahule ja turvalisusele maailmas järgnevad tegurid? (% kõigist vastajatest, n=1372)



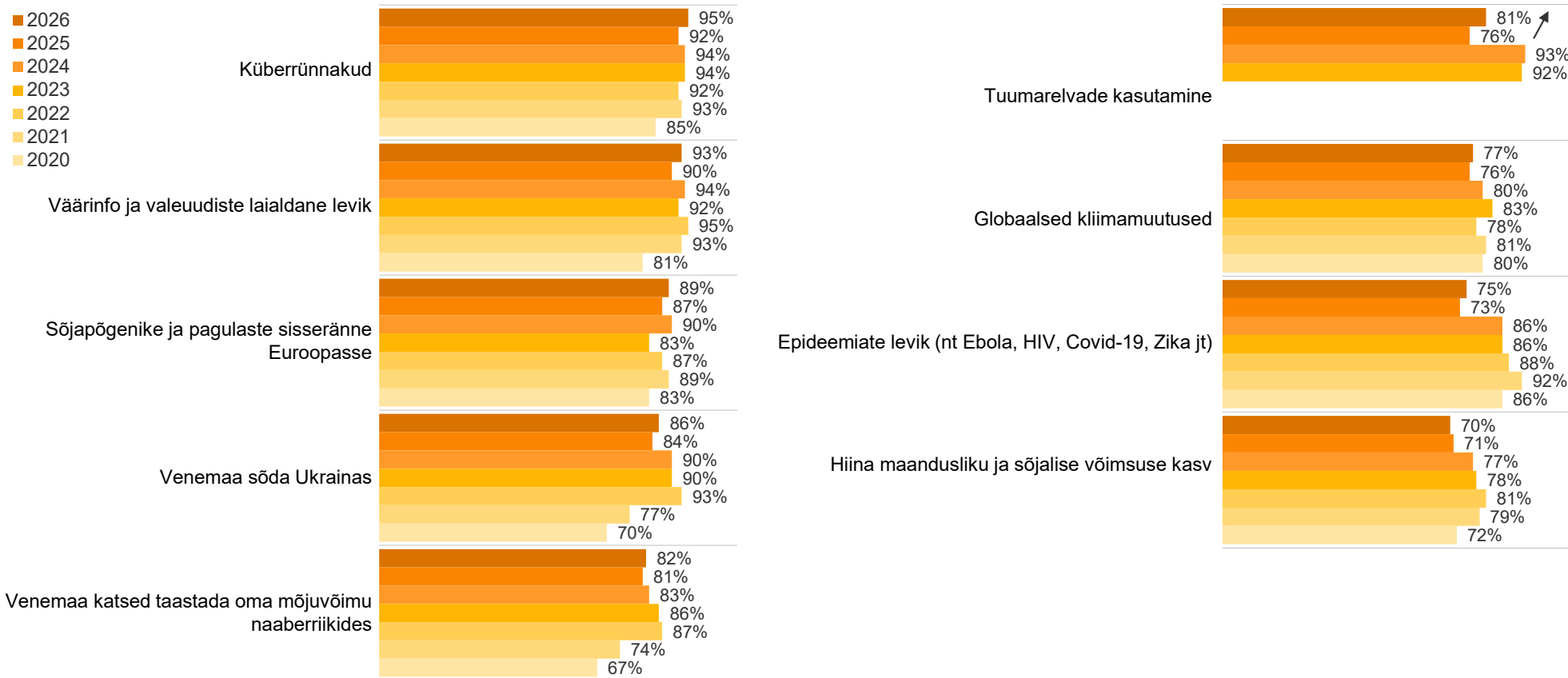
Elanike hinnangul kujutavad rahule ja turvalisusele maailmas kindlasti ohtu **väärinfo ja valeuudiste laialdane levik, küberrünnakud, Venemaa katsed taastada oma mõjuvõimu naaberriikides ning Venemaa sõda Ukrainas**. Nendes näeb kindlat ohtu 55–58% elanikest. Võrreldes eelmise aastaga nähakse kindlat ohtu vähem Venemaa mõjuvõimu taastamiskatsetes (62%→56%) ning ka Venemaa sõjas Ukrainas (60%→56%), mis olid toona esikohal. Tuumarelvade kasutamist peetakse samuti suuremaks ohuteguriks kui aasta varem (kindlaks ohuks pidajate osakaal on kasvanud 5 protsendipunkti).

Sarnaselt eelmisele aastale nähakse kõige vähem kindlat ohtu globaalsetes kliimamuutustes, Hiina võimsuse kasvus ja epideemiate levikus.

Eestlased peavad võrreldes venelastega kõiki eeltoodud teemasid tõenäolisemalt kindlaks ohuks. Suurimad erisused arvamustes puudutavad Venemaaga tegevusega seotud ohtusid: venelased leiavad oluliselt sagedamini, et Venemaa tegevus kujuta endast kindlasti mingit ohtu. Venelastest leidis 25%, et Venemaa sõda Ukrainas ei kujuta mingit ohtu samas kui eestlastest oli samal arvamusel 4%. Venemaa mõjuvõimu taastamise katseid ei pidanud ohuks 35% venelastest ja 5% eestlastest.

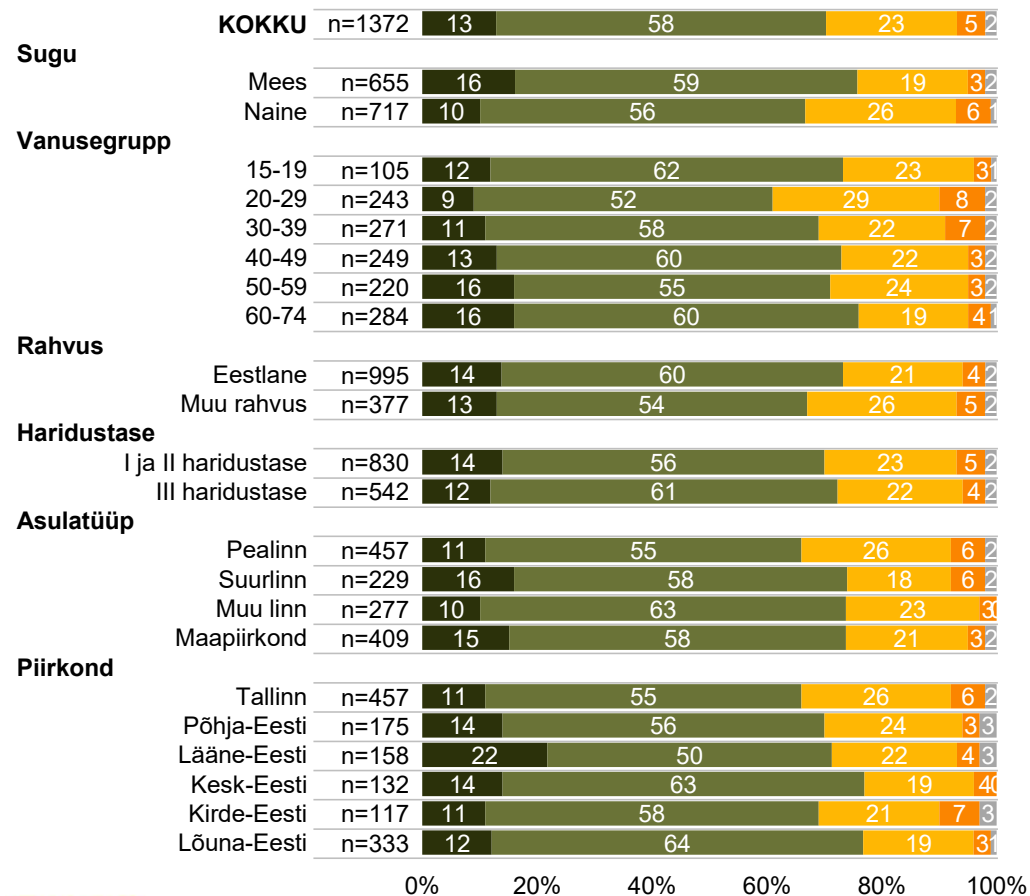
Maailmale ohtu kujutavate tegurite tõenäosus ajas

Joonis 3.9 Mil määral kujutavad Teie hinnangul ohtu rahule ja turvalisusele maailmas järgnevad tegurid? **KINDLASTI + MÕNINGAL MÄÄRAL** (% kõigist vastajatest, n=1372)



Isiklik turvatunne

Joonis 3.10 Mõeldes üldisele julgeolekuolukorrale Eestis ja maailmas, kui turvaliselt Te end isiklikult praegu tunnete? (% kõigist vastajatest, n=1372)



- Tunnen end väga turvaliselt
- Tunnen end pigem turvaliselt
- Tunnen end pigem ebaturvaliselt
- Tunnen end väga ebaturvaliselt
- Ei oska öelda

Eesti elanikest 71% tunneb end isiklikult turvaliselt arvestades üldist julgeolekuolukorda Eestis ja maailmas, sealhulgas 13% tunneb end väga turvaliselt. Ebaturvaliselt tunneb end 27%, sealhulgas 5% väga ebaturvaliselt. Isiklikku turvatunnet mõõdeti sel aastal esimest korda.

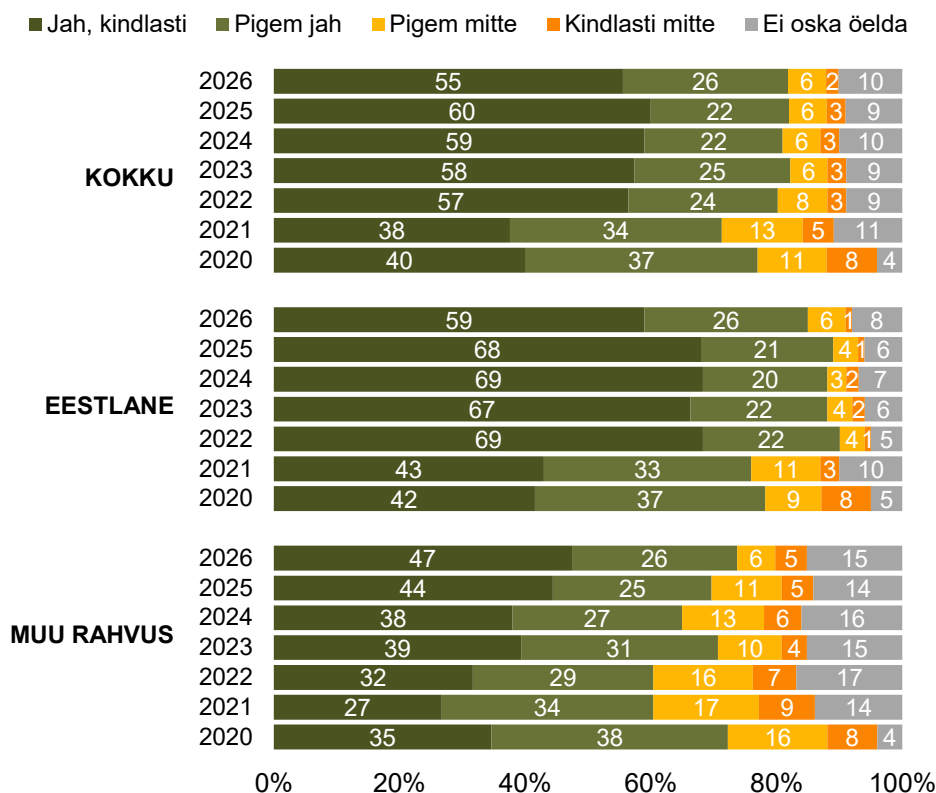
Turvalisemalt tunnevad end mehed, 60–74-aastased, eestlased ja Lõuna-Eesti elanikud.

Ebaturvalisemalt tunnevad end sagedamini naised, 20-29-aastased, muust rahvusest ja Tallinna elanikud.

4. Kaitsetahe

Suhtumine relvastatud vastupanu osutamisesse

Joonis 4.1 Kui Eestit peaks ründama mõni riik, siis kas Eesti riik peaks igal juhul, sõltumata ründajast, osutama relvastatud vastupanu? (% kõigist vastajatest, n=1372)



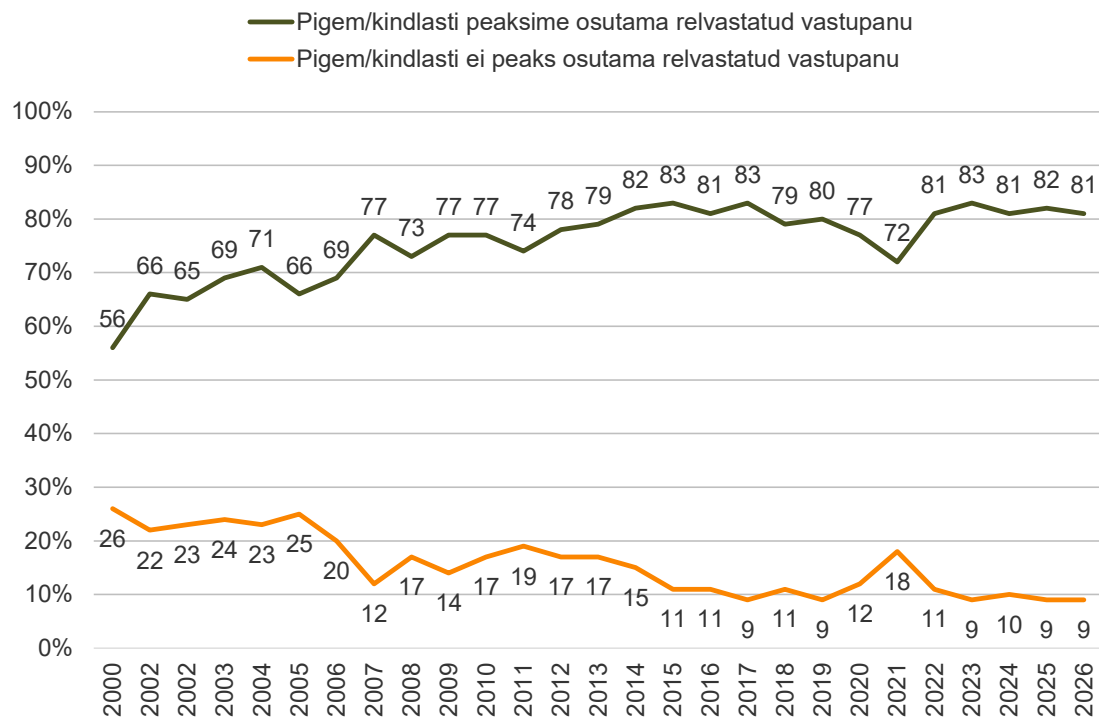
Valdav osa (81%) elanikest tunneb, et Eesti riik peaks osutama relvastatud vastupanu juhul, kui mõni riik Eestit ründaks. Kindla nõustuva hoiakuga on 55% elanikest, seejuures 59% eestlastest ja 47% muust rahvusest inimestest. Kui muust rahvusest inimeste seas on kindel nõustumine alates 2022. aastast kasvanud, siis eestlaste seas on kindel hoiak võrreldes eelmise aastaga vähenenud (9 protsendipunkti) ning kasvanud „pigem jah“ hoiaku pooldajate osakaal.

Relvastatud vastupanu peavad sagedamini vajalikuks mehed, Põhja- ja Lääne-Eesti ning maa-asulate elanikud.

Selle vastu on sagedamini muust rahvusest ja Ida-Virumaa elanikud.

Suhtumine relvastatud vastupanu osutamisesse ajas

Joonis 4.2 Kui Eestit peaks ründama mõni riik, siis kas Eesti riik peaks igal juhul, sõltumata ründajast, osutama relvastatud vastupanu? (% kõigist vastajatest, n=1372)

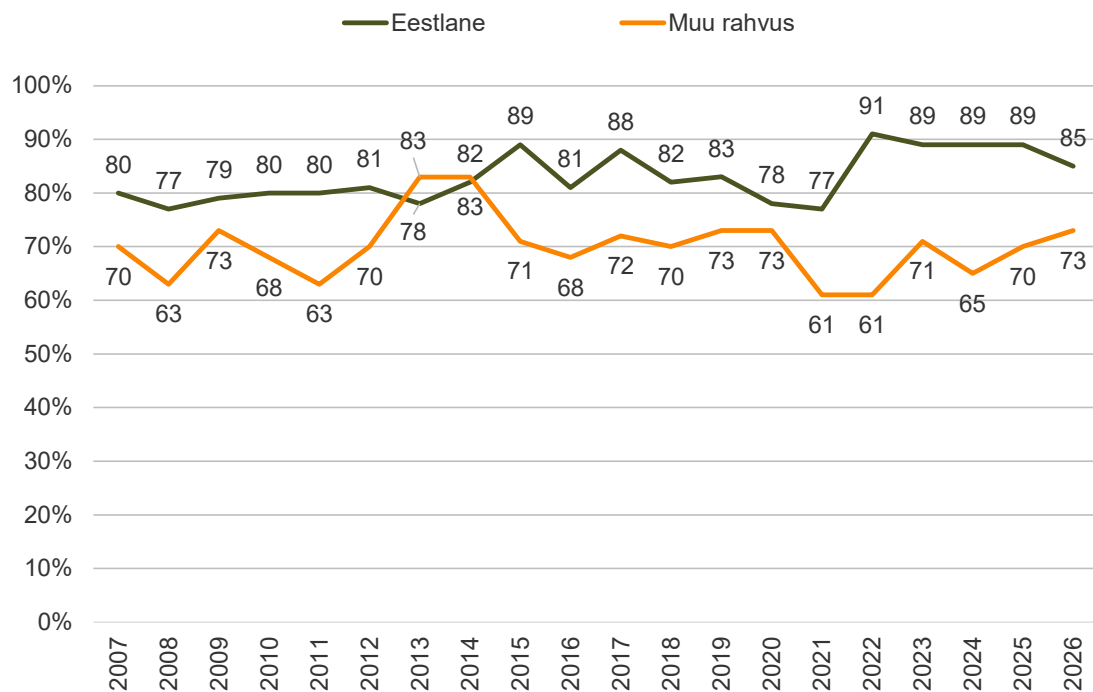


Nende elanike osakaal, kes nõustuvad, et Eesti riik peaks osutama rünnaku korral relvastatud vastupanu, on 81%, mis on väga kõrge näitaja. **See näitaja on olnud üle 80% alates 2023. aastast** ning oli sarnasel tasemel ka 2014–2017. Enne seda jäi näitaja alla 80%.

Suhtumine relvastatud vastupanu osutamisesse ajas ja rahvuse lõikes

Joonis 4.3 Kui Eestit peaks ründama mõni riik, siis kas Eesti riik peaks igal juhul, sõltumata ründajast, osutama relvastatud vastupanu?

JAH, KINDLASTI + PIGEM JAH (% sihtrühmadest; eestlased n = 995, muu rahvus n = 377)

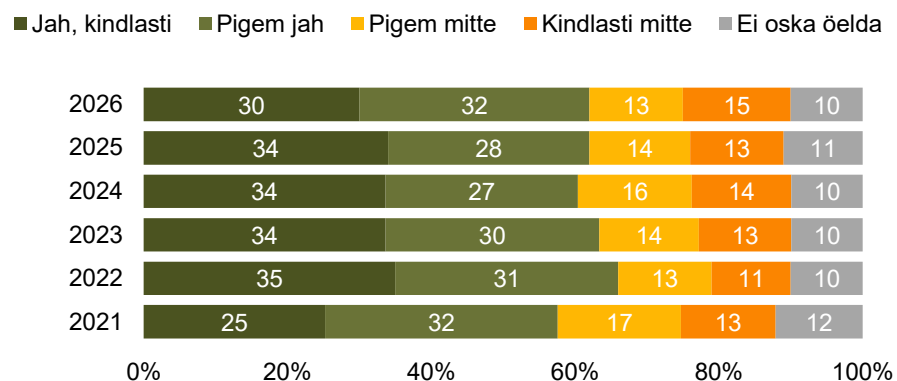


Eelmise aastaga võrreldes on eestlaste toetus relvastatud vastupanule veidi madalam, kuid see muutus jääb uuringu vea piiridesse. Muu rahvuse puhul võib aga märgata rahulikku toetuse kasvu juba kolmandat aastat järjest.

Eestlaste hoiak tugevnes oluliselt Ukraina sõja eskaleerumise mõjul, kuid muust rahvusest elanikele oli selle mõju väiksem.

Valmisolek osaleda kaitsetegevuses

Joonis 4.4 Kui Eestile tungitaks kallale, kas oleksite valmis oma võimete ja oskuste kohaselt osaleda kaitsetegevuses? (% kõigist vastajatest, n=1372)



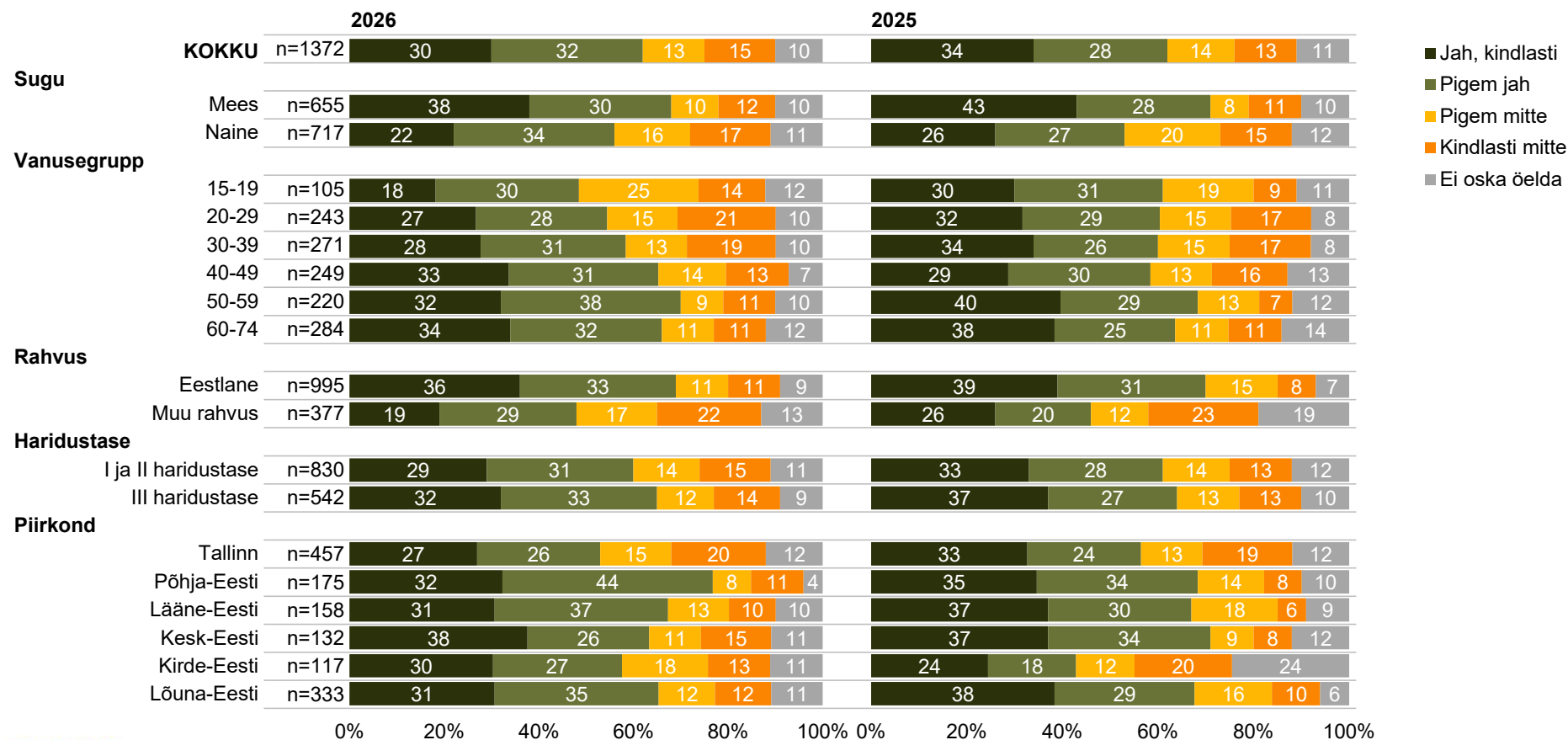
Kaitsetegevuses oleks oma võimete ja oskuste kohaselt valmis osaleda **62% Eesti elanikest, mis on samaväärne tulemus nagu kahel eelmisel aastal**. Ukraina sõja eskaleerumise järgselt tõusis nende inimeste osakaal, kes olid valmis kaitsetegevusse panustama, kuid **võrreldes 2022. aastaga on tänavune osakaal sarnaselt eelmisele aastale 4 protsendipunkti madalam**.

Kaitsetegevuses on suurema tõenäosusega valmis osaleda mehed, 50–59-aastased elanikud, eestlased ja maapiirkondade elanikud (joonis 4.5).

Kaitsetegevuses ei ole valmis osaleda tõenäolisemalt naised, 15–29-aastased, muust rahvusest ja Tallinna elanikud.

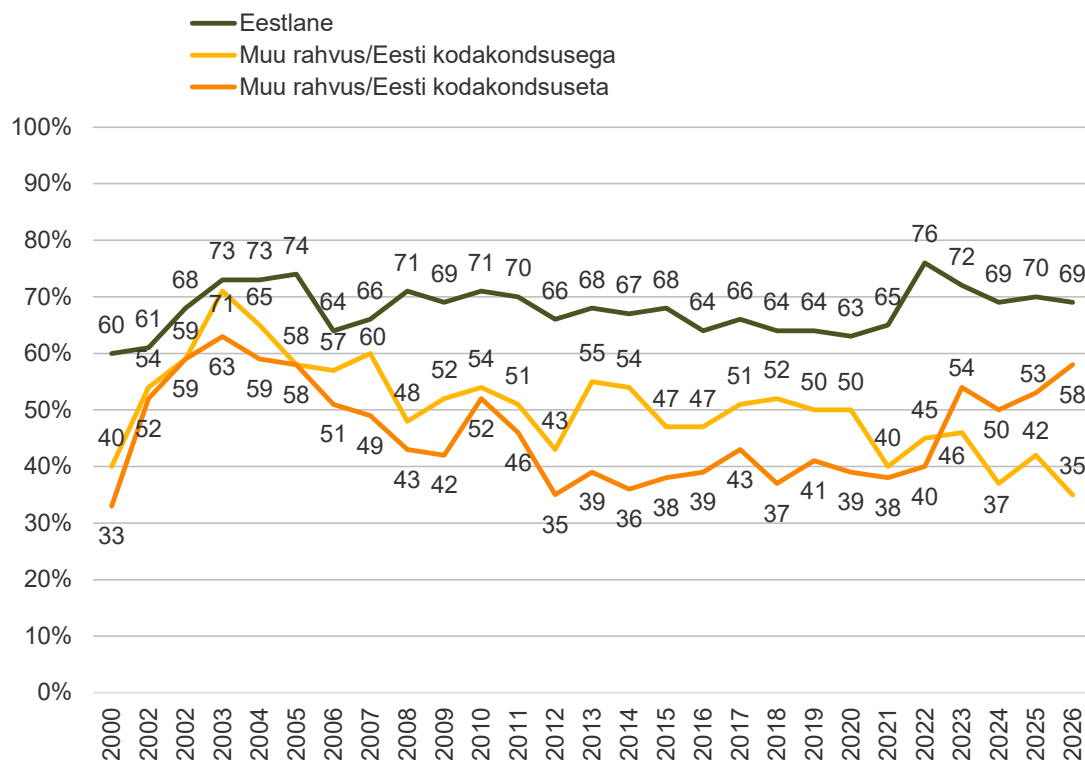
Valmisolek osaleda kaitsetegevuses

Joonis 4.5 Kui Eestile tungitaks kallale, kas oleksite valmis oma võimete ja oskuste kohaselt osaleda kaitsetegevuses? (% sihtrühmadest)



Valmisolek osaleda kaitsetegevuses ajas ning rahvuse ja kodakondsuse lõikes

Joonis 4.6 Kui Eestile tungitaks kallale, kas oleksite valmis oma võimete ja oskuste kohaselt osaleda kaitsetegevuses? **JAH, KINDLASTI + PIGEM JAH** (% sihtrühmadest, 2026 eestlased n=673; muu rahvus/Eesti kodakondsusega n=87*; muu rahvus/Eesti kodakondsuseta n=290)

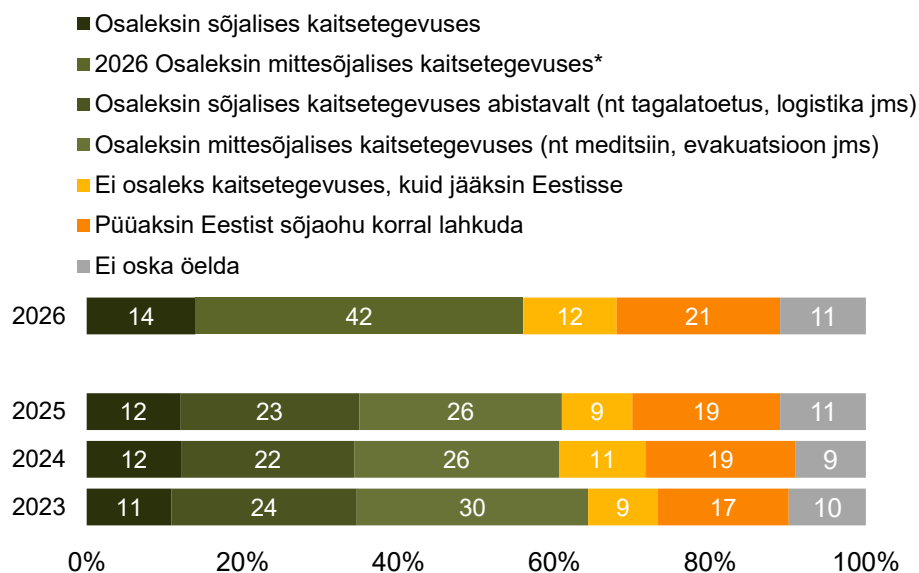


Eestlaste valmisolek kaitsetegevuses osalemiseks ei ole viimasel kolmel aastal muutunud ning on jätkuvalt kõrge – 69% oleks kindlasti või pigem valmis oma võimete ja oskuste kohaselt panustama. Muust rahvusest Eesti kodakondsuseta elanike valmidus osaleda kaitsetegevuses on viimasel kolmel aastal veidi kasvanud (50→58%) ning püsib Eesti kodakondsusega elanike seas samal tasemel.

* Väike valimisuurus ehk vea piirid on laiad; tegelik tulemus jääb vahemikku 28-42%.

Käitumine sõjalise kallaletungi korral

Joonis 4.7 Kui Eestile tungitaks kallale, siis kuidas Te käituksite kõige tõenäolisemalt? (% kõigist vastajatest, 2026 n=1372)



*Osaleksin mittesõjalises kaitsetegevuses (näiteks abipolitseinikud, vabatahtlik pääste, evakuatsioonikorraldus jms)

Eesti elanikest 56% oleksid valmis osalema kaitsetegevuses sõjalisel või mittesõjalisel viisil, 12% ei osaleks, kuid jääks Eestisse ning 21% lahkuks Eestist.

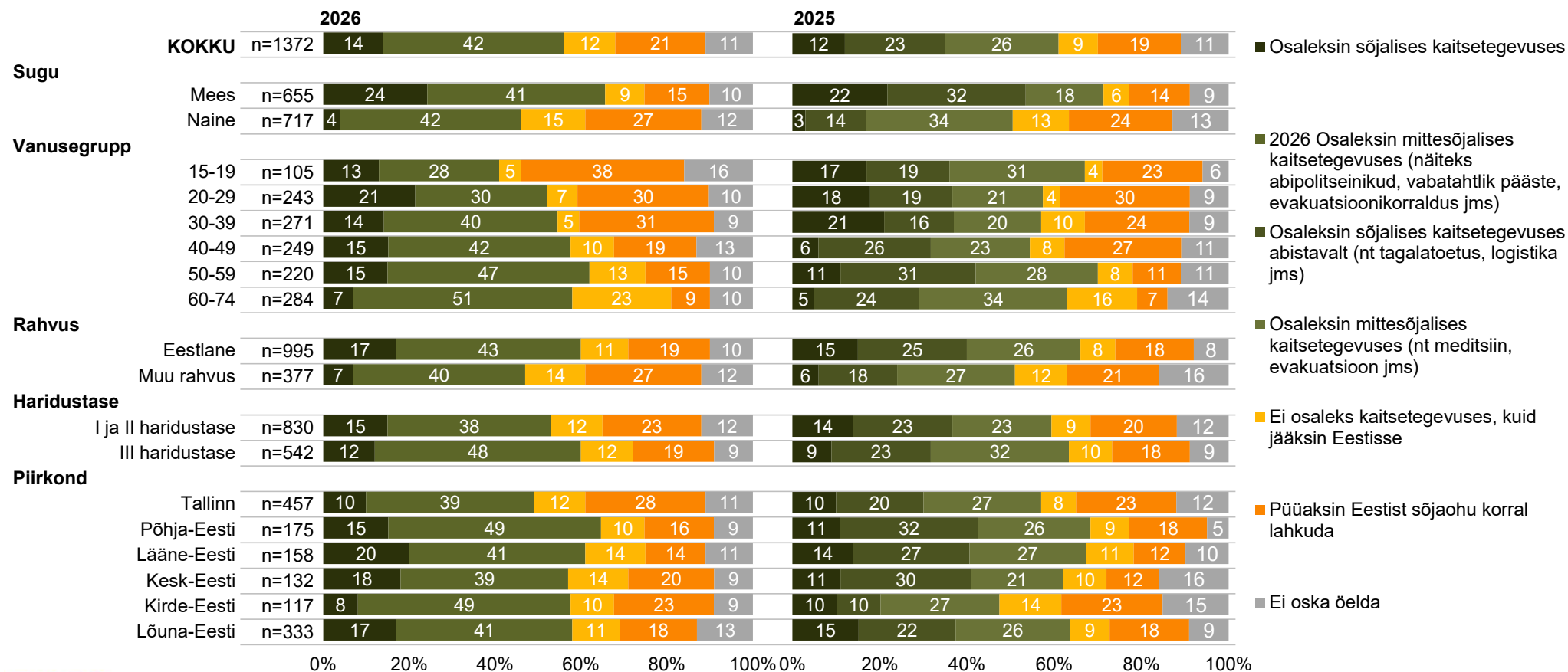
Seoses vastusevariantide sõnastuse muutusega 2026. aasta ankeedis ei ole tulemused tervikuna võrreldavad varasemaga, kuid võrreldavates kategooriates – sõjalises kaitsetegevuses osalemine, Eestisse jäämine või siit lahkumine – on tulemused jäänud samale tasemel. 2–3% suurused muutused on uuringu vea piirides.

Naiste seas on võrreldes meestega oluliselt enam neid, kes sõjaohu korral Eestist lahkusid (27% vs 15% meestest) või jäaksid Eestisse osalemata kaitsetegevuses (15% vs 9% meestest) ning vähem neid, kes on valmis osalema kaitsetegevuses (4% vs 24% meestest) (joonis 4.8). Ka nooremad, alla 40-aastased inimesed, on tõenäolisemalt valmis Eestist sõjaohu korral lahkuma, võrreldes üle 50. aastaste elanikega. 15–29-aastased noored on vähem valmis osalema ka mittesõjalises kaitsetegevuses, selleks on suurem valmidus 60–74-aastaste seas.

Muust rahvusest elanikud on vähem valmis osalema sõjalises kaitsetegevuses (7% vs 17% eestlastest) ning lahkusid tõenäolisemalt Eestist (27% vs 19% eestlastest).

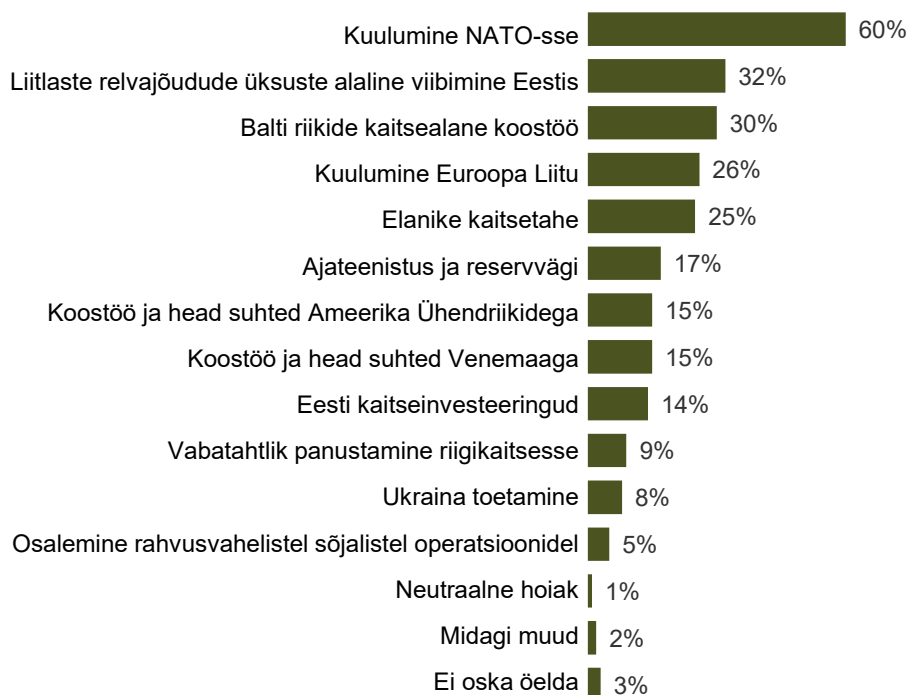
Käitumine sõjalise kallaletungi korral

Joonis 4.8 Kui Eestile tungitaks kallale, siis kuidas Te käituksite kõige tõenäolisemalt? Sotsiaal-demograafilistes lõigetes.



Eesti julgeolekutagatised

Joonis 4.9 Mis tagab Teie arvates Eesti riigile suurima julgeoleku? Valitud kuni kolm olulisemat tegurit (% kõigist vastajatest, n=1372)



Enam kui pooled Eesti elanikud usuvad, et **NATO-sse kuulumine** tagab Eestile suurima julgeoleku (60% inimestest). Nende osakaal ei ole aastaga muutunud. Enam usuvad sellesse nooremad kui 40. aastased ja eestlased.

Kolmandik elanikest leiab, et julgeoleku tagab ka **liitlaste relvajõudude üksuste alaline viibimine Eestis**. Sellega nõustuvad enam eestlased.

Pea sama paljud peavad julgeoleku suurimaks tagajaks Balti riikide kaitsealast koostööd. Seda on alates 2022. aastast hakatud pidama üha olulisemaks (joonis 4.10). Keskmisest enam toetavad seda eestlased ja maa-asulate elanikud.

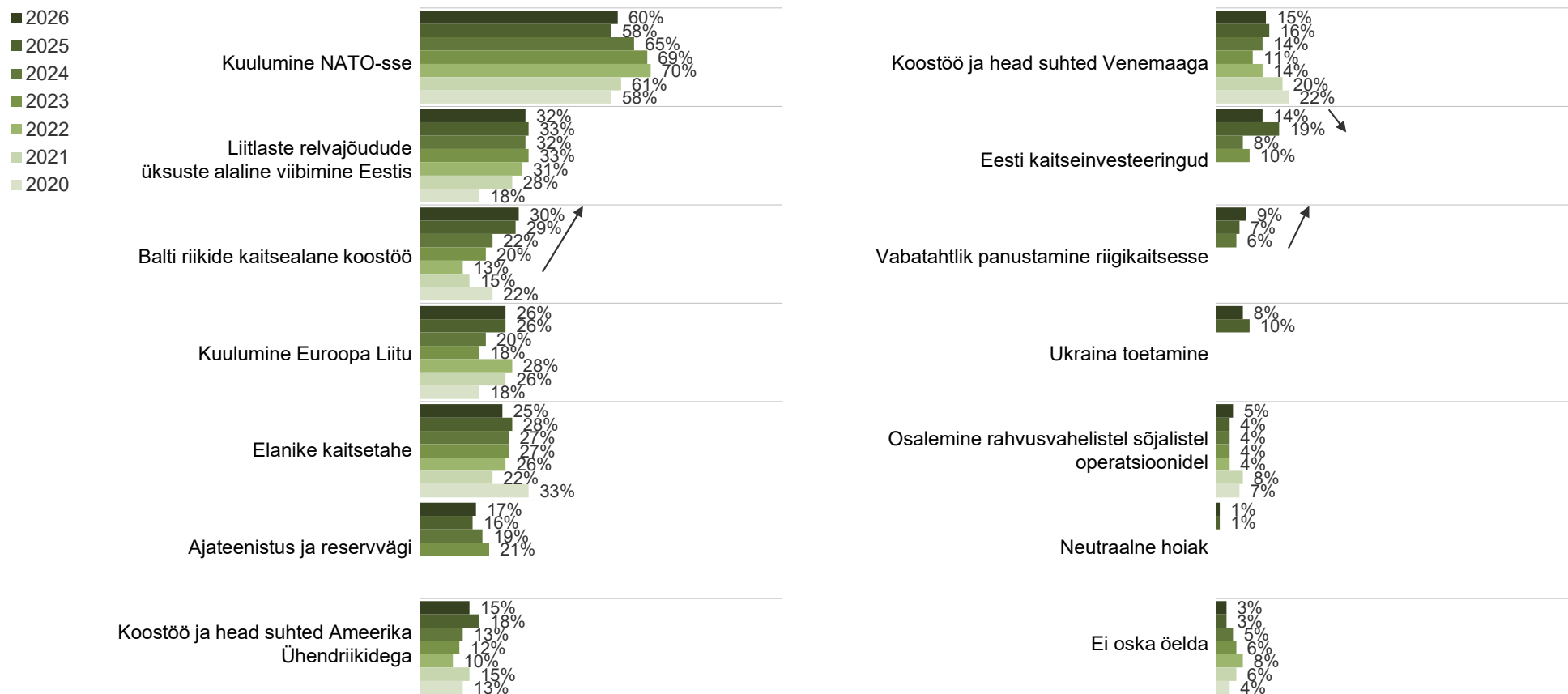
Ligikaudu veerand elanikest näevad julgeoleku oluliste tagajatena veel ka kuulumist Euroopa Liitu ja elanike kaitsetaht.

Rahvuse lõikes on eestlased valinud mitmeid valikuid enam kui muust rahvusest inimesed. Nad peavad tõenäolisemalt julgeoleku tagamisel oluliseks NATO-sse kuulumist, liitlaste relvajõude Eestis, Balti riikide kaitsealast koostööd, elanike kaitsetaht, ajateenistust ja reservväge ning vabatahtlikku panustamist riigikaitse. Muust rahvusest elanikud omistavad eestlastest suuremat tähtsust koostööle ja headele suhetele Venemaa.

Viimastel aastatel on vähenenud elanike usk sellesse, et Eesti julgeoleku võiks tagada ainult NATO-sse kuulumine ning kasvanud arusaam, et selleks on vaja teha koostööd Baltikumis ja Euroopa Liidu tasandil ning ka ise vabatahtlikult riigikaitse panustada. Vahepeal kasvanud usk sellesse, et oluline on koostöö ja head suhted Ameerika Ühendriikidega, on hetkel taas pisut vähenenud. (joonis 4.10).

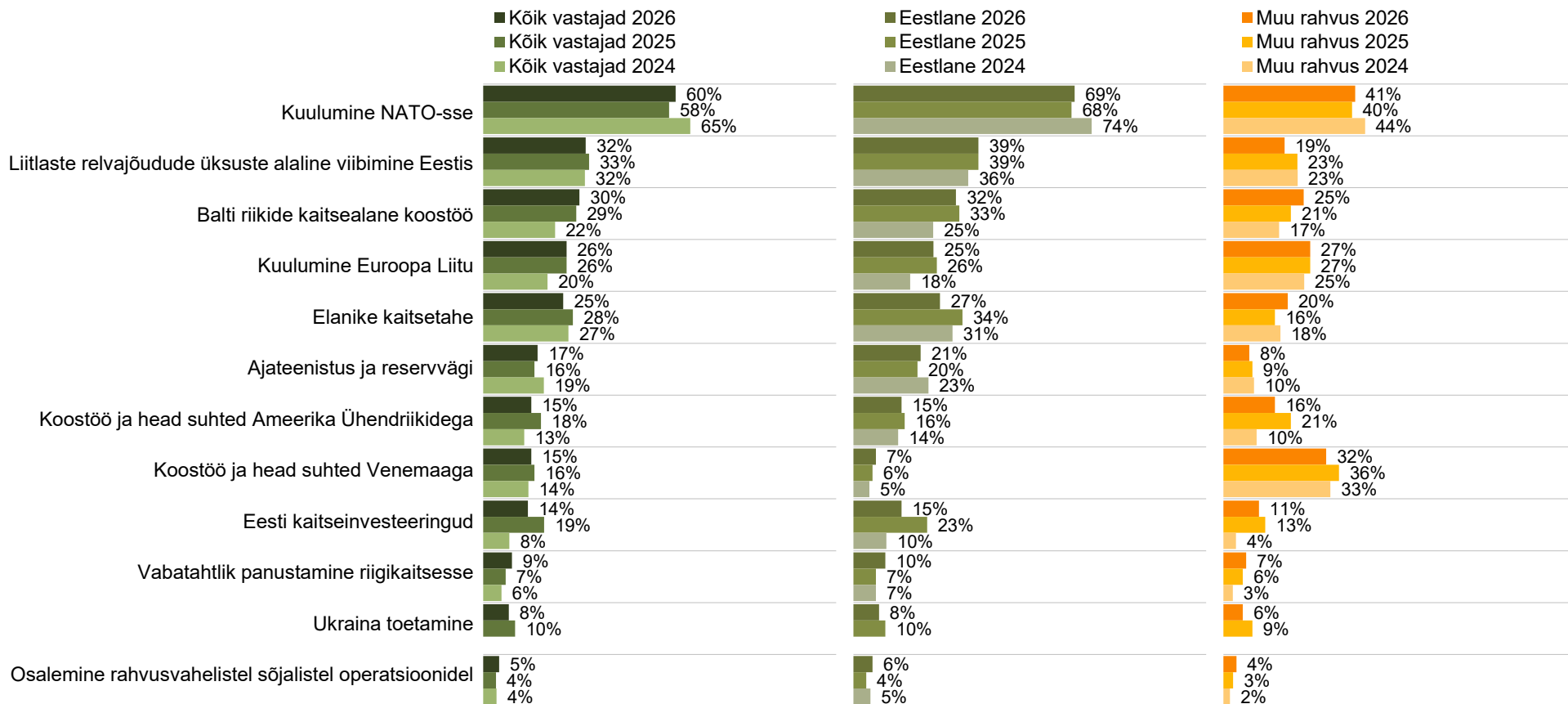
Eesti julgeolekutagatised ajas

Joonis 4.10 Mis tagab Teie arvates Eesti riigile suurima julgeoleku? Valitud kuni kolm olulisemat tegurit (% kõigist vastajatest, n=1372)



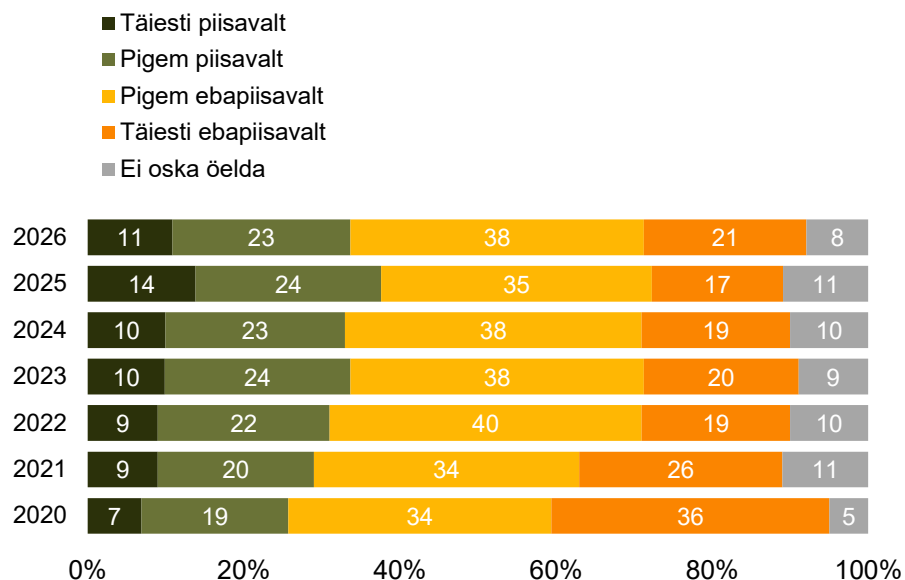
Eesti julgeolekutagatised rahvuse lõikes

Joonis 4.11 Mis tagab Teie arvates Eesti riigile suurima julgeoleku? Valitud kuni kolm olulisemat tegurit (% sihtrühmadest)



Informeeritus võimaliku kallaletungi korral

Joonis 4.12 Kuivõrd piisavalt olete informeeritud sellest, mida saaksite teha Eesti kaitseks, juhul kui Eestit ähvardaks välisvaenlase kallaletung? (% kõigist vastajatest, 2026 n=1372)



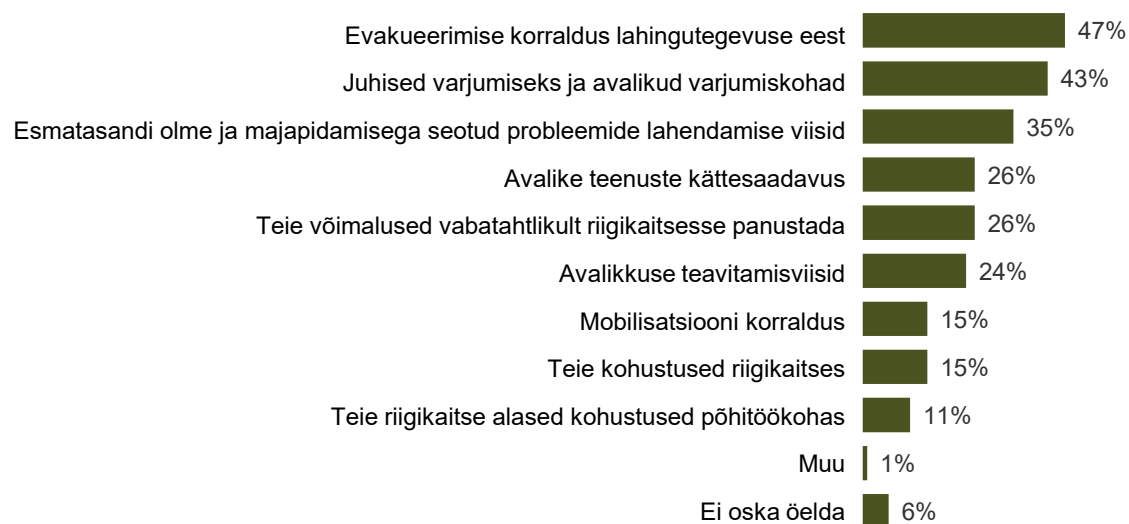
34% elanikest leiab, et on piisavalt informeeritud sellest, mida nad saaksid teha Eesti kaitseks välisvaenlase kallaletungi korral ning 58% peavad end ebapiisavalt informeerituks.

Paremini informeerituna tunnevad end mehed ja eestlased.

Ebapiisavaks peavad enda informeeritust sagedamini naised, muust rahvusest elanikud ja kõrgharidusega inimesed. Kõrghariduseta inimesed sagedamini ei oska oma informeerituse taset hinnata.

Infovajadus valmisolekuks võimaliku kallaletungi jaoks

Joonis 4.13 Millistel teemadel vajaksite rohkem informatsiooni riigi tegevuse ja isikliku elukorralduse kohta välisvaenlase kallaletungi korral? (% neist, kes ei tunne end täiesti piisavalt informeeritult, n=1218 ehk 89% kogu valimist)



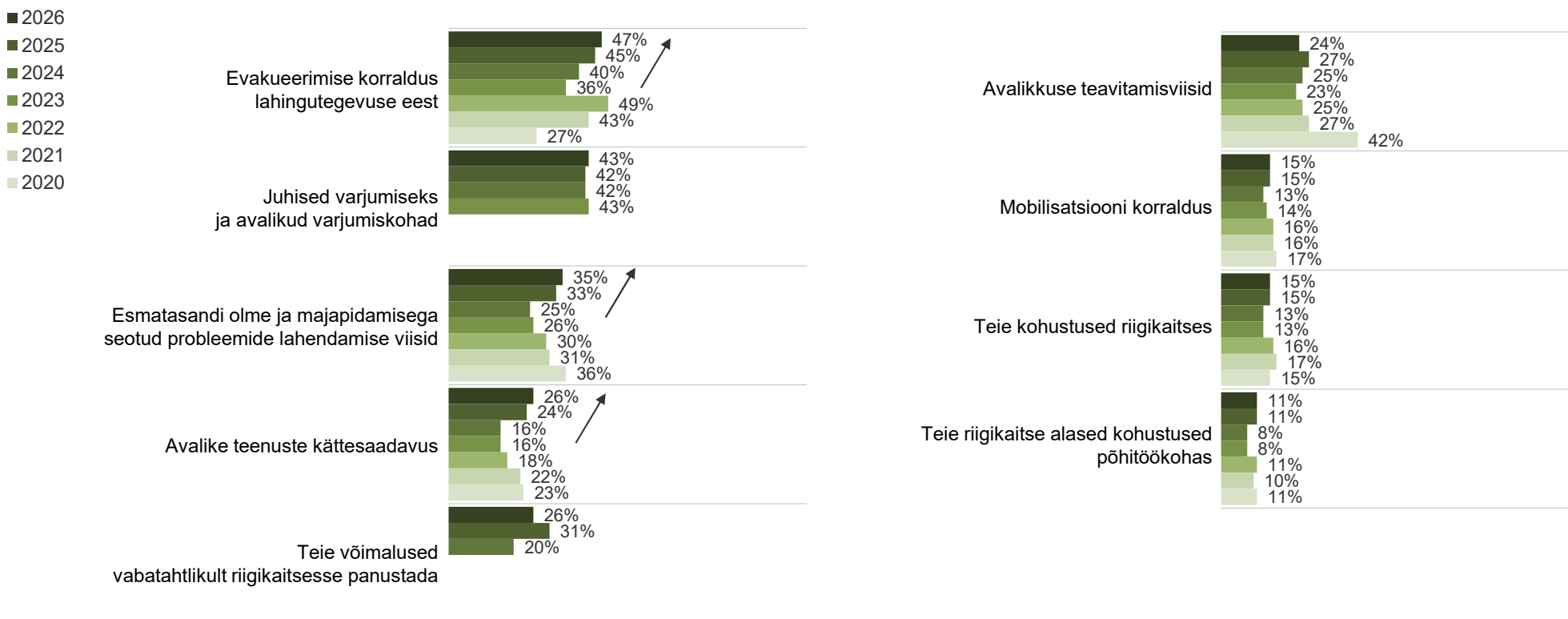
Eesti elanikud vajavad eelkõige informatsiooni **evakueerimise** ning **varjumise ja varjumiskohtade** kohta. Vajadus selle info järele on 2023. aastast alates kasvanud. Teiseks vajatakse juhiseid varjumiseks. Kolmandal kohal on esmatasandi olme ja majapidamisega seotud probleemidega lahendamise viisid, mille osas infovajadus on samuti kasvamas. Neljandaks sooviksid elanikud üha enam infot avalike teenuste kättesaadavuse kohta.

Mehi huvitavad enam nende kohustused riigikaitse (18% vs 12% naisi), naisi aga varjumise ja esmatasandi olmega seotud teemad (49% ja 40% vs 36% ja 30% mehi).

Muust rahvusest inimesi huvitavad mitmed teemad vähem, need on ennekõike seotud nende võimaliku panusega riigikaitseesse ning avalike teenuste kättesaadavusega. Ainult varjumisega seotud teemad huvitavad neid veidi enam kui eestlasi (49% vs 41%).

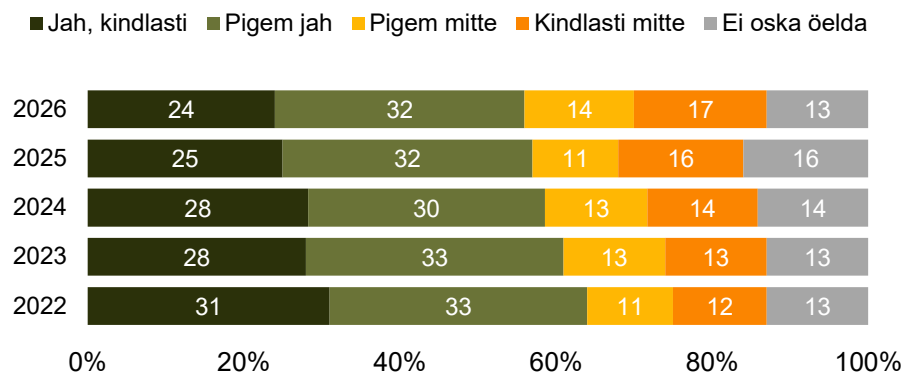
Infovajadus valmisolekuks võimaliku kallaletungi jaoks

Joonis 4.14 Millistel teemadel vajaksite rohkem informatsiooni riigi tegevuse ja isikliku elukorralduse kohta välisvaenlase kallaletungi korral? (% neist, kes ei tunne end täiesti piisavalt informeeritult, n=1218 ehk 89% kogu valimist)



Kaitseväele oma vara kasutusse andmine kallaletungi korral

Joonis 4.15 Kui Eestile tungitaks kallale, siis kas Te oleksite valmis andma kaitseväe kasutusse oma isiklikku või firma autot, muud tehnikat, hooneid, põllumaid vms? (% kõigist vastajatest, 2026 n=1372)



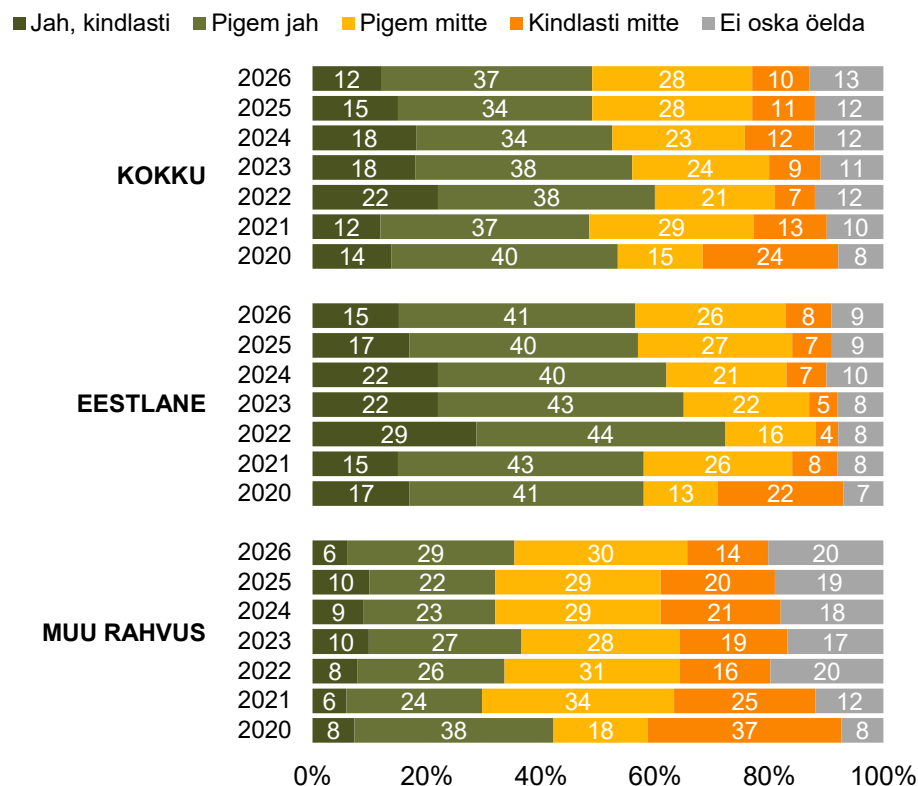
56% elanikest oleksid pigem või kindlasti valmis andma kaitseväe kasutusse oma sõidukit, tehnikat, hooneid, põllumaid ning muud sarnast. Valmidus on iga aastaga vähehaaval langenud ning suurenenud on nende osakaal, kes kindlasti ei oleks selleks valmis.

Valmidus on kõrgem meeste, eestlaste, Põhja- ja Lääne-Eesti ning maa-asulate elanike ning hea majandusliku toimetulekuga inimeste seas.

5. Kaitsevõime

Hinnang Eesti kaitsevõimele

Joonis 5.1 Kas Teie hinnangul oleks võõrriigi relvastatud kallaletungi korral võimalik Eestit kuni liitlaste täiendava abi saabumiseni kaitsta? (% kõigist vastajatest, 2026 n=1372)



2022. aasta uuringutulemused näitasid Eesti elanike laialdast usku sellesse, et Eestit oleks võimalik liitlaste abi saabumiseni võõrriigi relvastatud kallaletungi korral kaitsta – 60% vastasid, et see oleks kindlasti või pigem võimalik. **Nende osakaal on sellest alates langenud** ning jäänud eelmisel ja käesoleval aastal **pidama 50% juurde**.

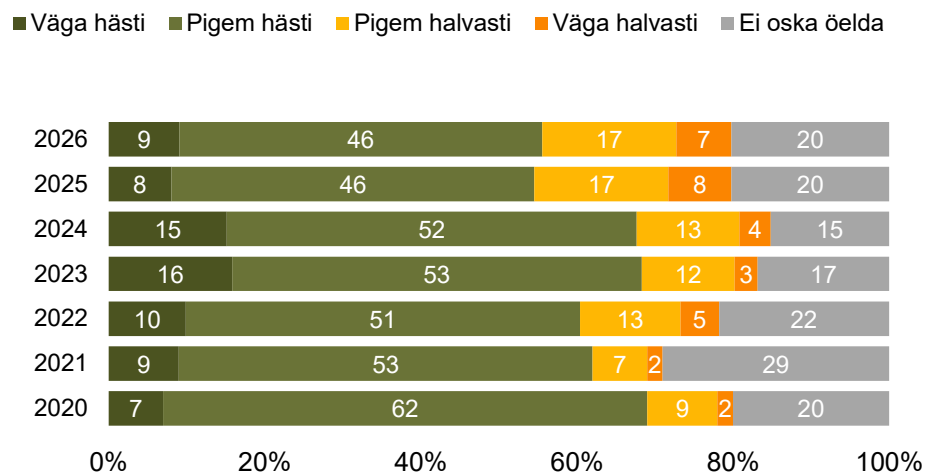
Eestlaste usk sellesse on suurem (57%) kui muust rahvusest, ennekõike vene rahvusest, inimestel (vastavalt 31% ja 36%).

Muust rahvusest elanike seas pole eelmise aastaga võrreldes arvamus muutunud, aga neil on eestlastega võrreldes alati selles osas madalam kindlustunne olnud. Eestlaste kindlustunne on küll kõrgem, kuid see on alates 2023. aastast vähehaaval langenud.

Need, kes usuvad, et Eestit on võimalik liitlaste täiendava abi saabumiseni kaitsta, on ka ise enam valmis kaitsetegevuses osalema: kokku 73% sealhulgas 22% oleksid valmis osalema sõjalises kaitsetegevuses.

Hinnang Eesti riigikaitse arendamisele

Joonis 5.2 Kuivõrd hästi on Teie hinnangul viimastel aastatel Eesti riik riigikaitset arendanud? (% kõigist vastajatest, 2026 n=1372)

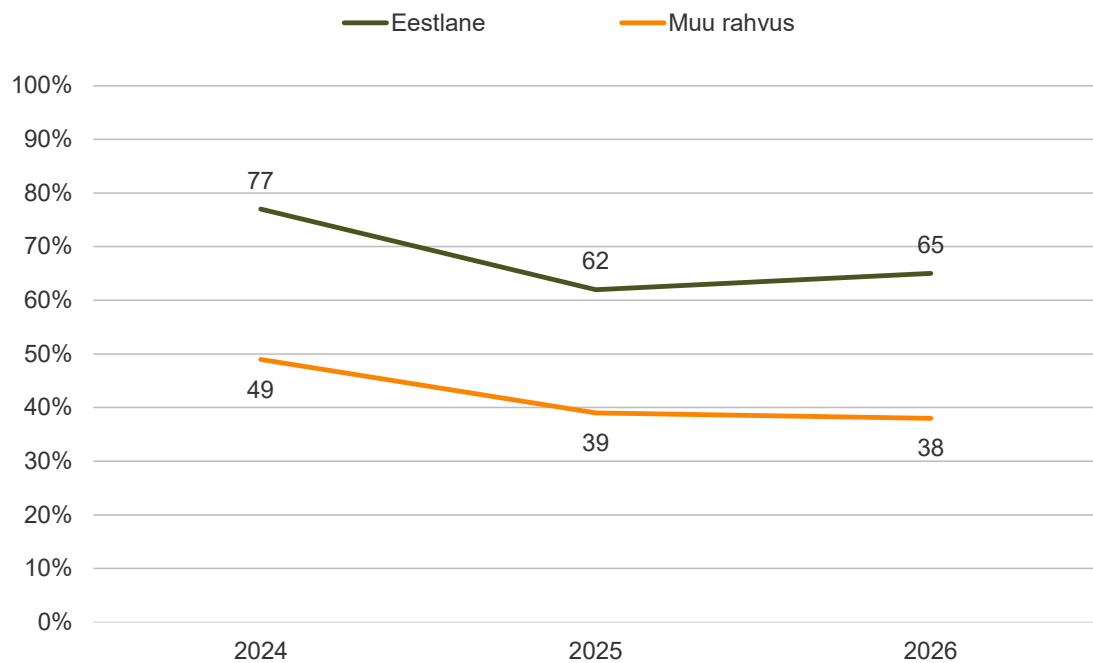


56% Eesti elanikest arvab, et viimastel aastatel on Eesti riik riigikaitset arendanud pigem või väga hästi, 24% arvab, et pigem halvasti. Üsna suure osa elanikest – viiendik – ei oska antud küsimusele vastata. Võrreldes eelmise aastaga ei ole hinnangud muutunud.

Riigikaitse arendamist hindasid sagedamini heaks eestlased ning alla 30-aastased Eesti elanikud. Kriitilised olid sagedamini vene rahvusest inimesed (31%), kes sagedamini ka ei osanud hinnangut anda (36%).

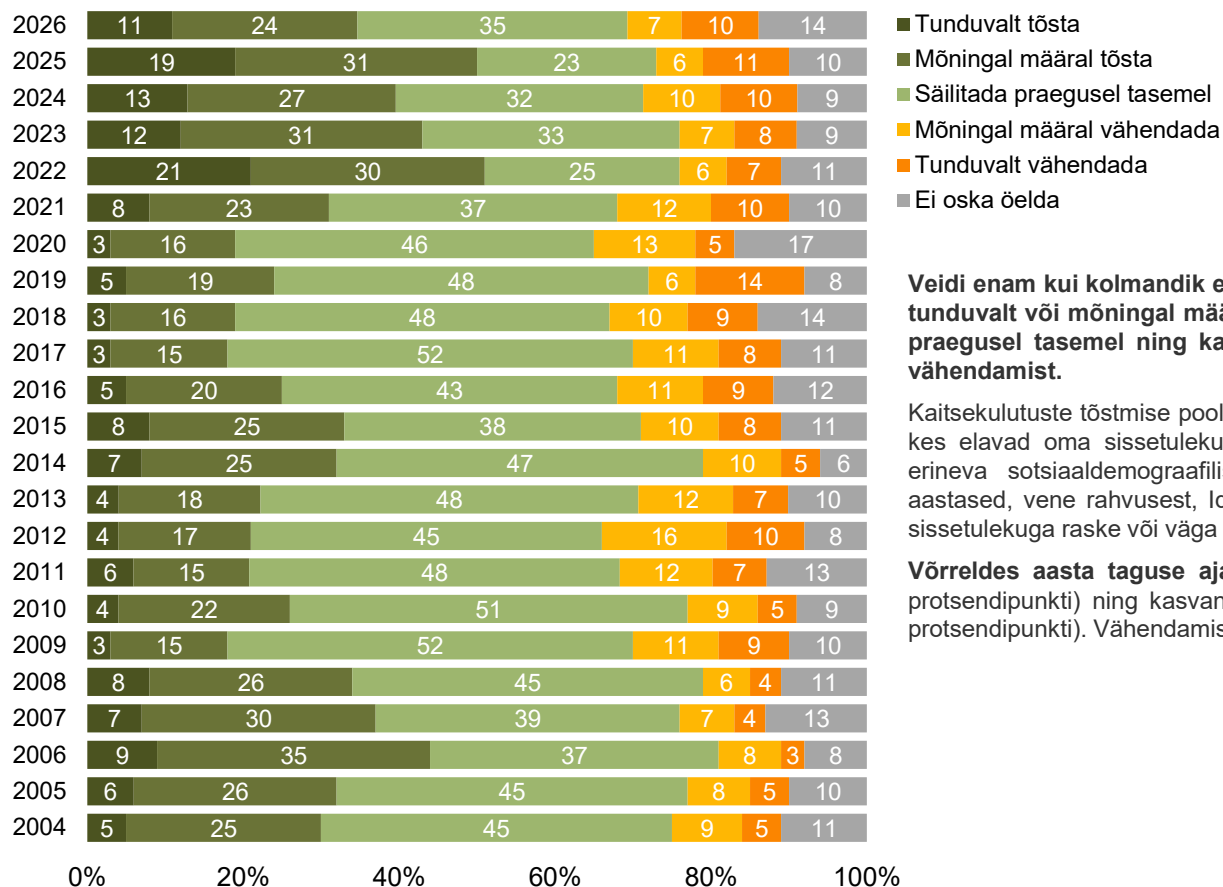
Hinnang Eesti riigikaitse arendamisele

Joonis 5.3 Kuivõrd hästi on Teie hinnangul viimastel aastatel Eesti riik riigikaitset arendanud? **VÄGA HÄSTI + PIGEM HÄSTI** (% kõigist vastajatest, 2026 n=1372)



Seisukohad kaitsekulutuste mahu osas

Joonis 5.4 Kas Eesti kaitsekulutusi tuleks Teie hinnangul...? (% kõigist vastajatest, 2026: n=1372)



- Tunduvalt tõsta
- Mõningal määral tõsta
- Säilitada praegusel tasemel
- Mõningal määral vähendada
- Tunduvalt vähendada
- Ei oska öelda

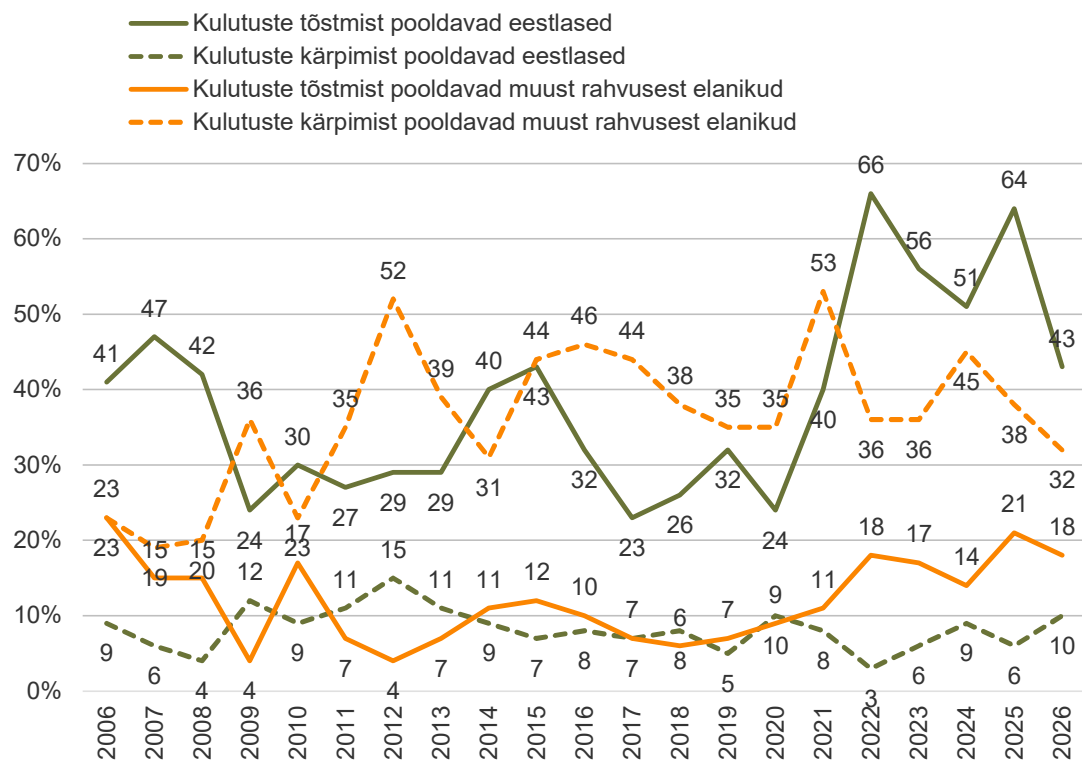
Veidi enam kui kolmandik elanikest on arvamisel, et kaitsekulutuste mahtu tuleks tunduvalt või mõningal määral tõsta, sama paljud leiavad, et seda tuleks säilitada praegusel tasemel ning kaks korda vähem elanikke (17%) pooldavad kulutuste vähendamist.

Kaitsekulutuste tõstmise poolt on enam 15–19-aastased elanikud, eestlased ning need, kes elavad oma sissetulekust mugavalt ära. Praegusel tasemel säilitamist toetavad erineva sotsiaaldemograafilise taustaga elanikud. Vähendamist sooviksid 40–59-aastased, vene rahvusest, Ida-Virumaa ja Tallinna elanikud ning need, kellel on oma sissetulekuga raske või väga raske hakkama saada.

Võrreldes aasta taguse ajaga on toetus kaitsekulutuste tõstmisele vähenenud (16 protsendipunkti) ning kasvanud on toetus nende säilitamisele praegusel tasemel (12 protsendipunkti). Vähendamist toetavate elanike osakaal ei ole muutunud.

Seisukohad kaitsekulutuste mahu osas rahvuse lõikes

Joonis 5.5 Kas Eesti kaitsekulutusi tuleks Teie hinnangul...? (% sihtrühmadest)



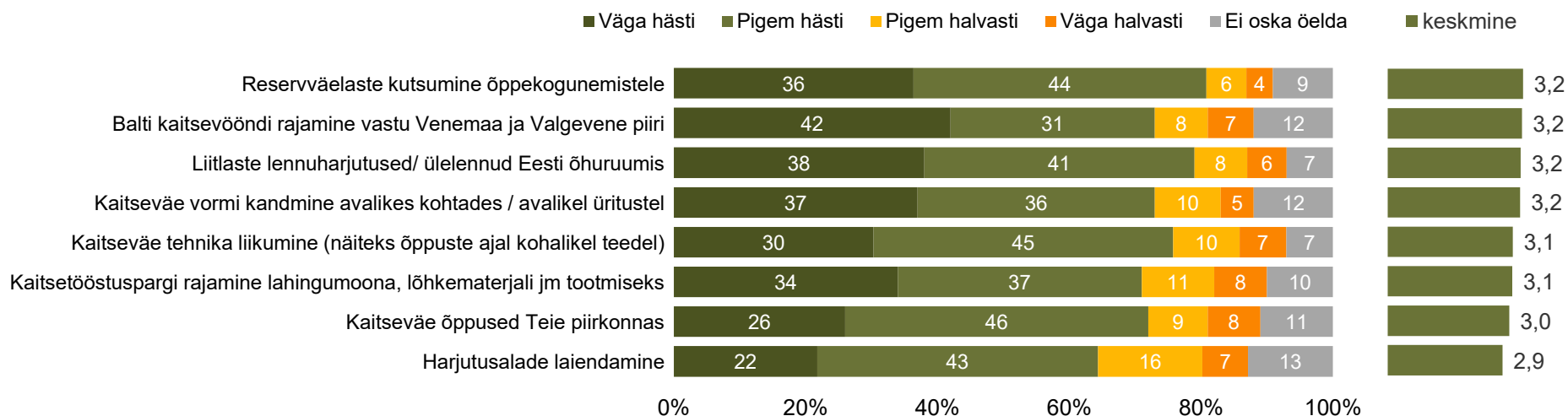
Eestlaste ja muust rahvusest Eesti elanike hoiakud seoses kaitsekulutustega on endiselt väga erinevad.

Eestlased on jätkuvalt suuremas osas kulutuste tõstmise poolt (43%) ning vaid 10% on kärpimise poolt. Siiski on toetus kulutuste tõstmisele oluliselt vähenenud. **Muust rahvusest elanike** seas on vaid viiendik kulutuste tõstmist poolt ning **32% pooldavad kärpimist**. Nende suhtumine kulutuste tõstmisesse pole muutunud, küll aga on teist aastat järjest vähenenud nende osakaal, kes toetavad kärpimist.

Kodakondsuse lõikes on näha, et Vene ja määratlemata kodakondsusega inimesed toetavad ennekõike kulutuste säilitamist praegusel tasemel, kuid nende seas on enam ka neid, kes toetavad kultuste vähendamist või kellel puudub antud küsimuses seisukoht.

Suhtumine kaitsevägega seotud tegevustesse

Joonis 5.6 Kuidas Te suhtute järgmistesse kaitseväge ja kaitsevaldkonnaga seotud tegevustesse? (% kõigist vastajatest, n=1372)

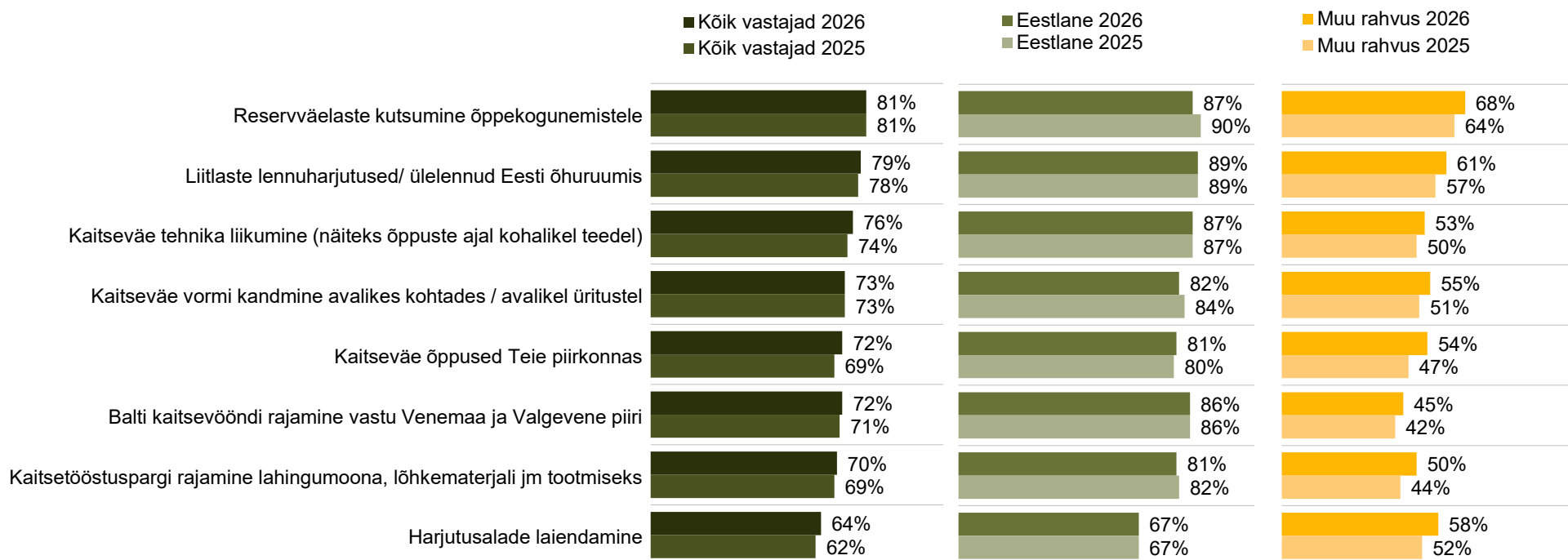


Suhtumine erinevatesse kaitseväge ja kaitsevaldkonnaga seotud tegevustesse on valdavalt positiivne, **igasse tegevusse suhtub hästi enam kui 60%** Eesti elanikest. Suuri muutusi enamike teemade puhul pole toimunud, ainult harjutusalade laiendamisele on toetus veelgi kasvanud (56%→62%→64%).

Sotsiaaldemograafiliselt on suurimad erinevused taaskord rahvuste vahel, kuid muust rahvusest inimeste suhtumine mitmetesse tegevustesse on muutunud veelgi soosivamaks (eelkõige seoses kaitseväge õppustega elanike piirkonnas, kaitsetööstuspargi rajamisega ning harjutusalade laiendamisega). Kõige vähem toetavad muust rahvusest elanikud endiselt Balti kaitsevööndi rajamist vastu Venemaa ja Valgevene piiri (joonis 5.6).

Suhtumine kaitsevägega seotud tegevustesse ajas ja rahvuse lõikes

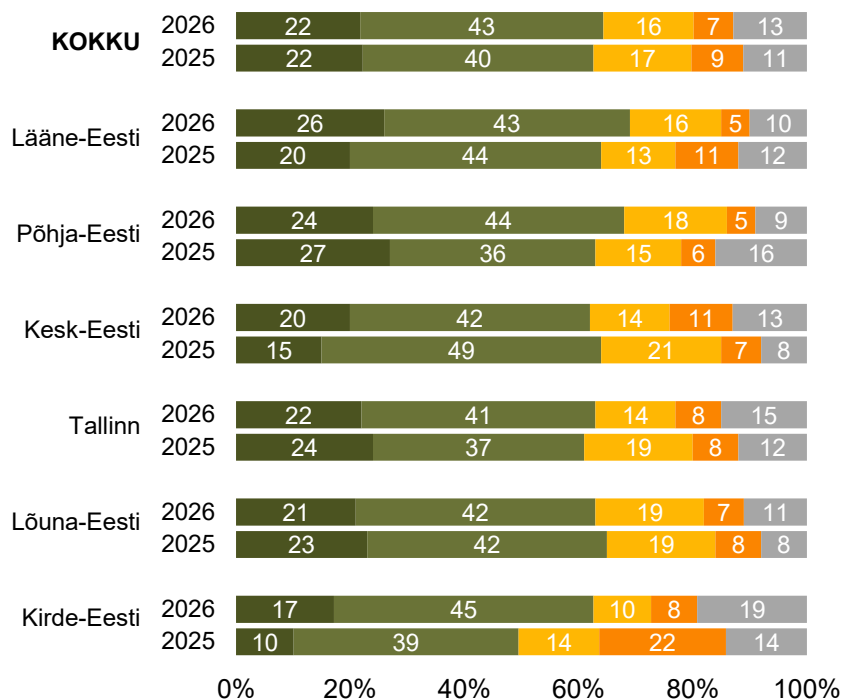
Joonis 5.7 Kuidas Te suhtute järgmistesse kaitseväge ja kaitsevaldkonnaga seotud tegevustesse? **VÄGA + PIGEM HÄSTI** (% sihtrühmadest)



Suhtumine harjutusalade laiendamisesse piirkondade lõikes

Joonis 5.8 Kuidas Te suhtute järgmistesse kaitsevæe ja kaitsevaldkonnaga seotud tegevustesse? **HARJUTUSALADE LAIENDAMINE** (% sihtrühmadest)

■ Väga hästi ■ Pigem hästi ■ Pigem halvasti ■ Väga halvasti ■ Ei oska öelda

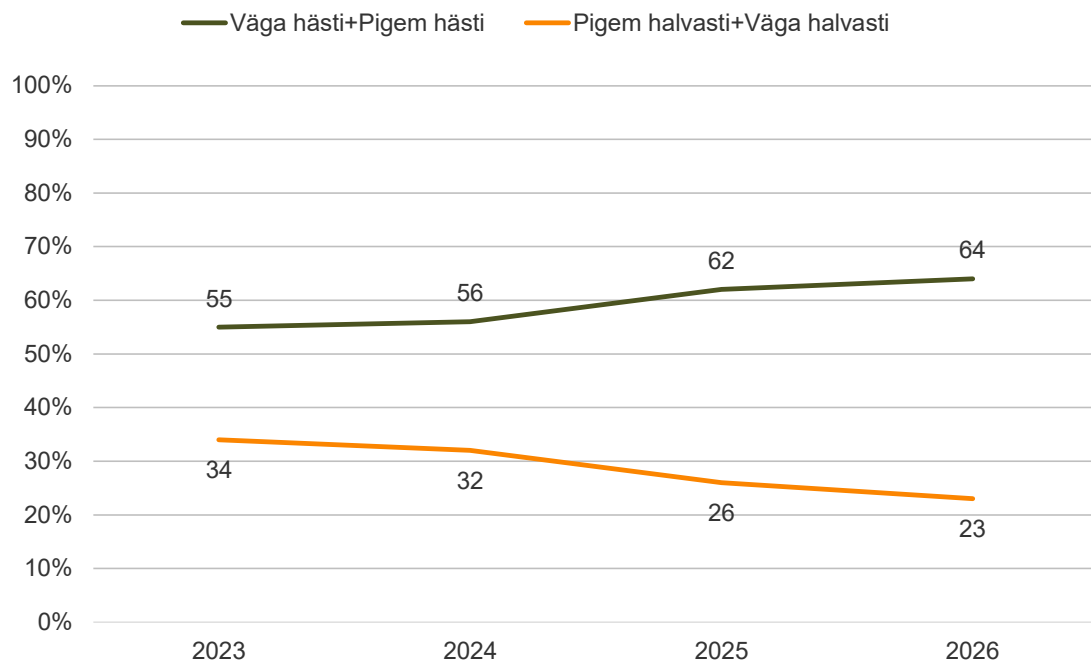


Harjutusalade laiendamisse suhtub hästi 64% Eesti elanikest. Toetus on viimastel aastatel vähehaaval kasvanud (56%→62%→64%) (joonis 5.9).

Piirkondade lõikes on näha, et Lääne-Eesti elanike seas on positiivse hoiakuga elanike osakaal taas veidi kasvanud ning piirkonna elanikud pooldavad seda tugevalt. Tõus on toimunud ka Põhja- ja Kirde-Eesti elanike hulgas. Sellele on aidanud kaasa toetuse tõus harjutusalade laiendamisele muust rahvusest Eesti elanike seas.

Suhtumine harjutusalade laiendamisesse ajas

Joonis 5.9 Kuidas Te suhtute järgmistesse kaitseväe ja kaitsevaldkonnaga seotud tegevustesse? **HARJUTUSALADE LAIENDAMINE** (% kõigist vastajatest, n=1372)

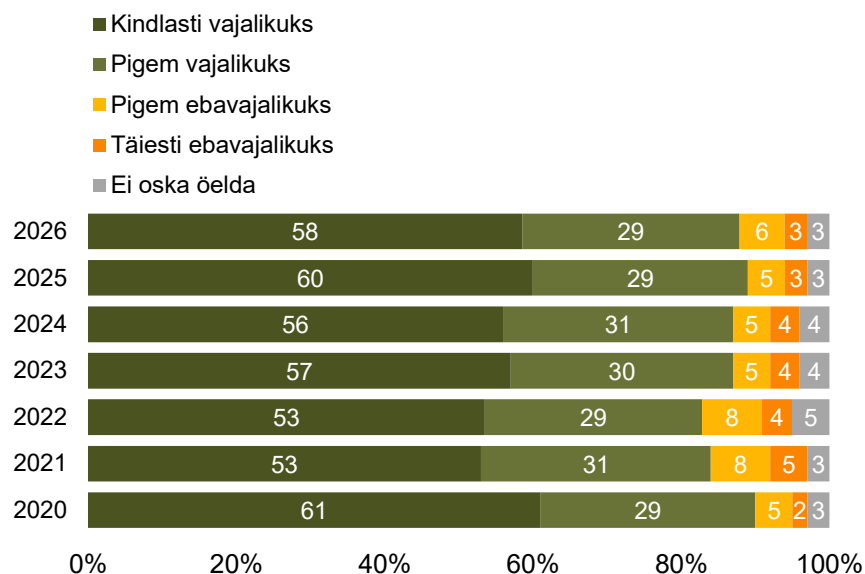


6. Hinnangud aja- ja reservteenistusele

Hoiakud noormeeste ajateenistuse läbimise osas

Joonis 6.1 Kui vajalikuks Te peate noormeeste jaoks ajateenistuse* läbimist?
(% kõigist vastajatest, 2026 n=1372)

*Lisatud definitsioon: Ajateenistuse eesmärk on õpetada välja Eesti kaitseks vajalikud reservüksused ja luua eeldused elukutseliste kaitseväelaste teenistusse võtmiseks. Ajateenistuse jooksul omandatakse põhiteadmised riigikaitsest ja õpitakse tegelema ühtse meeskonnana.



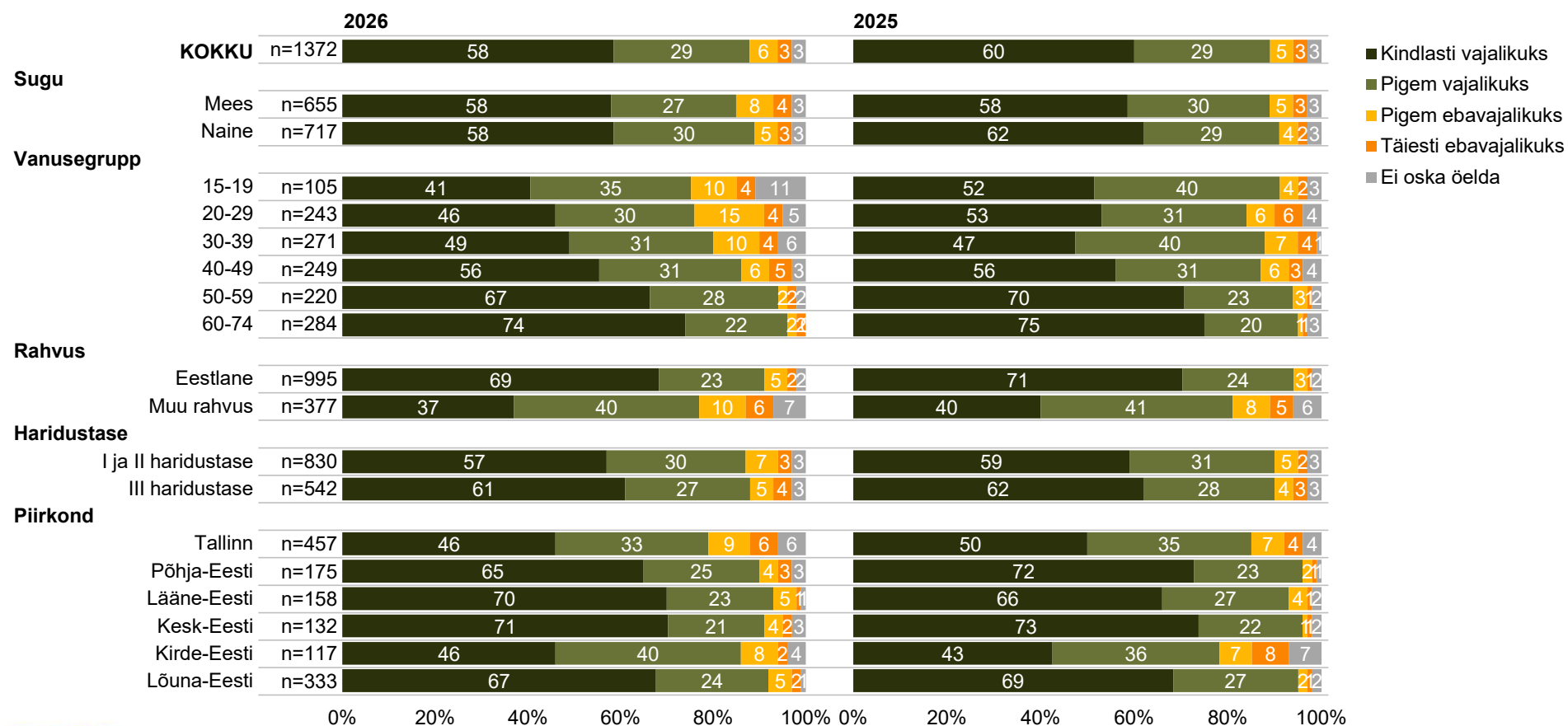
Ajaline trend näitab, et alates 2020. aastast on ülekaalukas osa Eesti elanikest pidanud ajateenistuse läbimist noormeeste jaoks vajalikuks. Tänavu peab 87% vastajatest seda vajalikuks, sealhulgas 58% kindlasti vajalikuks. Toetus pole aastaga oluliselt muutunud.

Toetus on üle keskmise naiste, üle 50-aastaste elanike, ja eestlaste seas ning Lääne- ja Lõuna-Eestis. Üldjoontes, mida vanema inimesega on tegu, seda tõenäolisemalt ta peab ajateenistuse läbimist noormeestele vajalikuks.

Ebavajalikuks peavad seda sagedamini mehed (12%), 20–39-aastased, muust rahvusest ja Tallinna elanikud.

Hoiakud noormeeste ajateenistuse läbimise osas

Joonis 6.2 Kui vajalikuks Te peate noormeeste jaoks ajateenistuse läbimist? (% sihtrühmast)

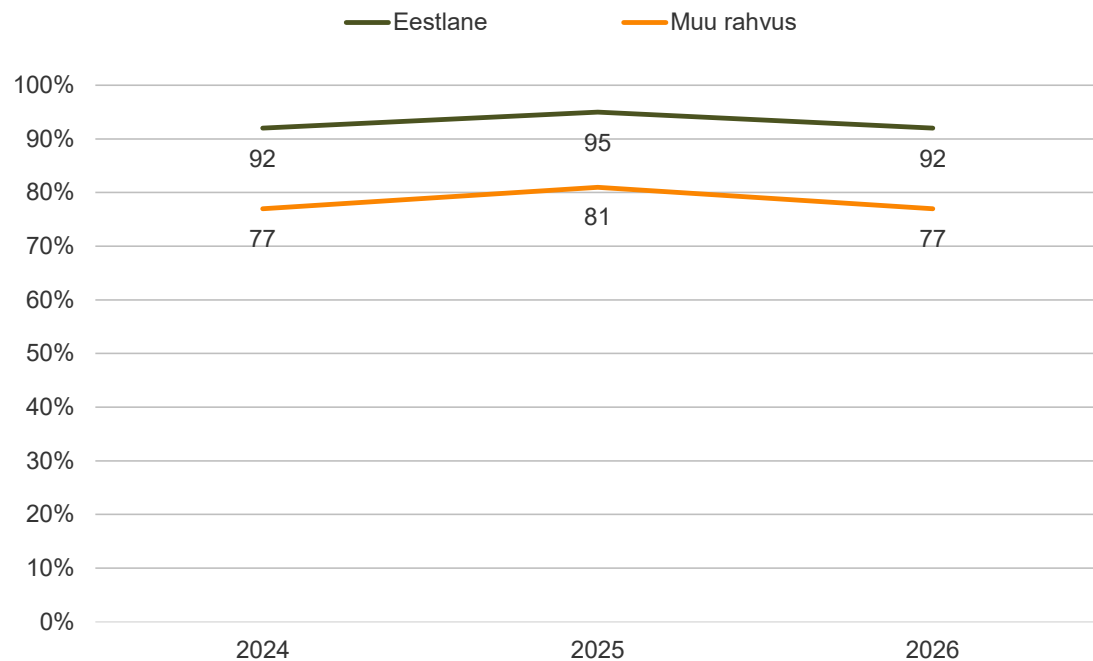


Hoiakud noormeeste ajateenistuse läbimise osas ajas

Joonis 6.3 Kui vajalikuks Te peate noormeeste jaoks ajateenistuse* läbimist?

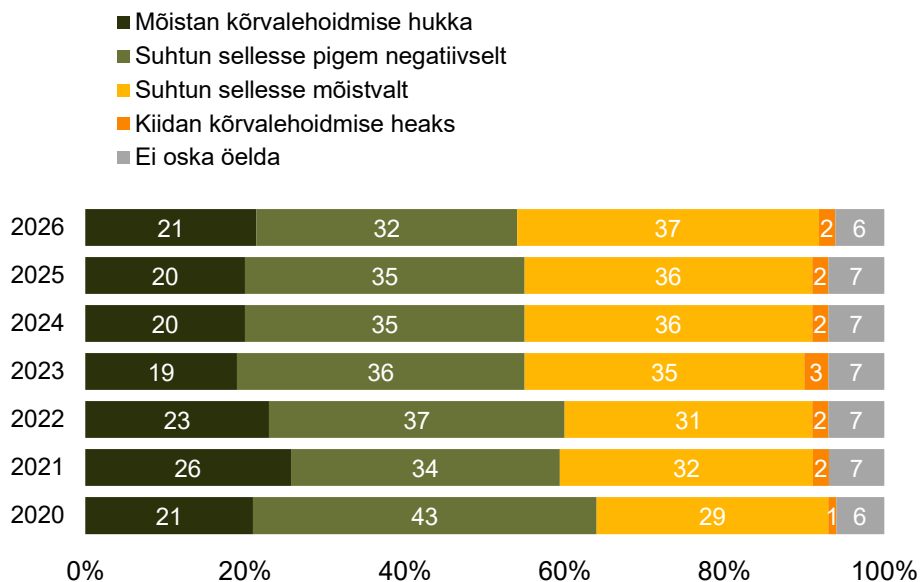
KINDLASTI VAJALIKUKS + PIGEM VAJALIKUKS (% sihtrühmadest)

*Lisatud definitsioon: Ajateenistuse eesmärk on õpetada välja Eesti kaitseks vajalikud reservüksused ja luua eeldused elukutseliste kaitseväelaste teenistusse võtmiseks. Ajateenistuse jooksul omandatakse põhiteadmised riigikaitsest ja õpitakse tegelema ühtse meeskonnana.



Suhtumine ajateenistusest kõrvale hoidjatesse

Joonis 6.4 Kuidas Te suhtute noormeestesse, kes hoiavad ajateenistusest kõrvale?
(% kõigist vastajatest, 2026 n=1372)

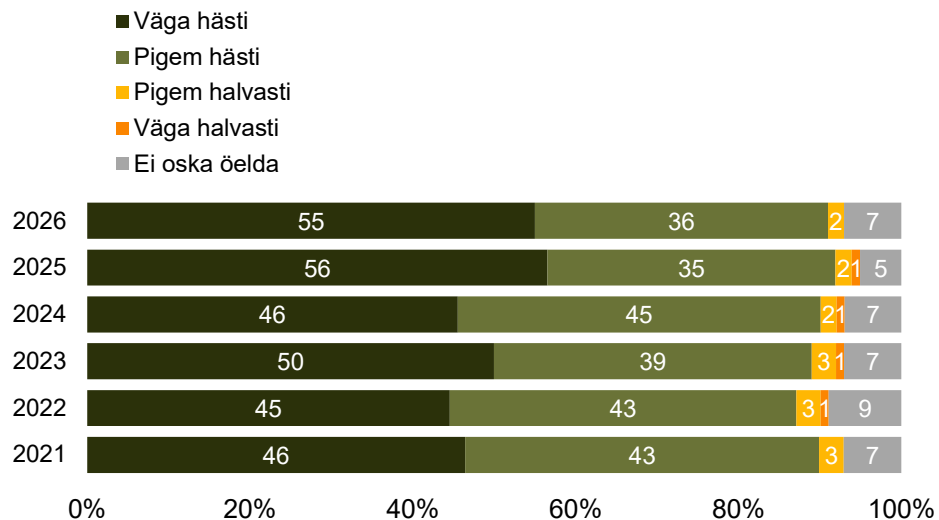


Veidi üle poole elanikest suhtuvad ajateenistusest kõrvalehoidmisesse negatiivselt – juba kolmandat aastat järjest on sellisel arvamusel 54–55% elanikest. Mõistvalt on sellesse kolmel viimasel aastal suhtunud 36–37%. Marginaalne osa kiidab seda heaks.

Mõistvalt suhtuvad ajateenistusest kõrvale hoidmisesse eelkõige alla 40-aastased, muust rahvusest Eesti elanikud ja need, kel on rahaliselt keeruline toime tulla. Kõrvalehoidmisesse suhtuvad mõistvalt sagedamini need inimesed, kes ise kallaletungi korral kaitsetegevuses pigem ei osaleks.

Suhtumine elukutselistesse kaitseväelastesse

Joonis 6.5 Kuidas Te suhtute elukutselistesse kaitseväelastesse?
(% kõigist vastajatest, 2026 n=1372)

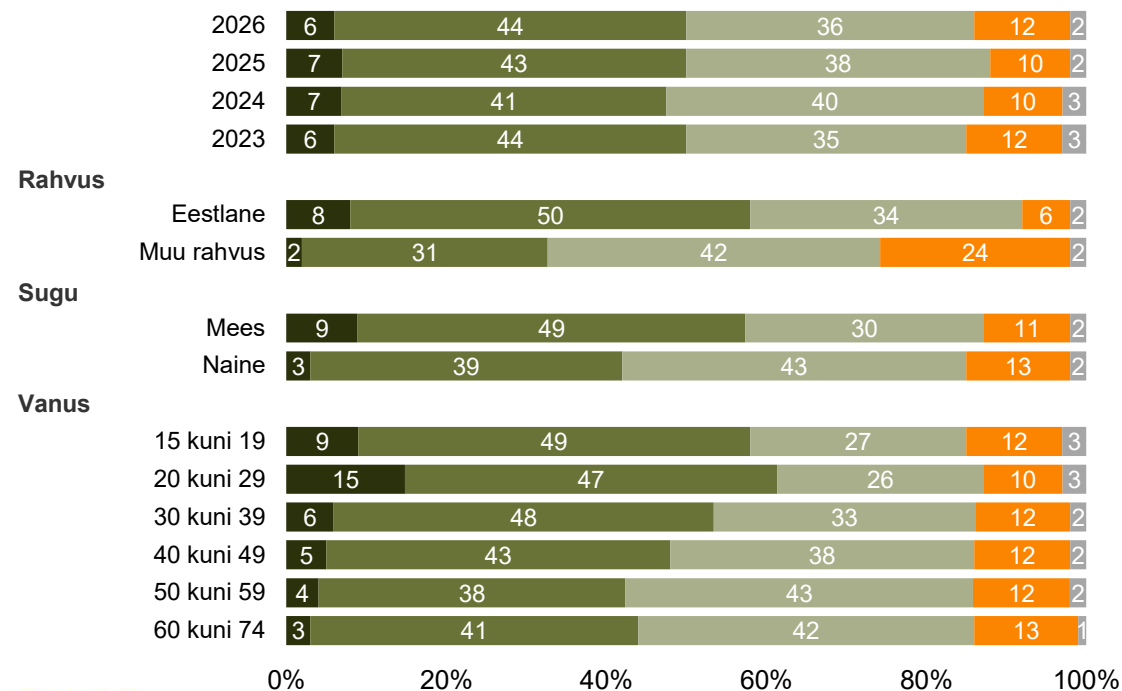


Suhtumine elukutselistesse kaitseväelastesse on olnud püsivalt väga positiivne: 91% suhtub neisse hästi, sealhulgas 55% väga hästi. Need näitajad pole aastaga muutunud.

Arvamus naiste osalemise kohta ajateenistuses

Joonis 6.6 Milline peaks Teie hinnangul olema naiste suhe ajateenistusega? (% sihtrühmast)

- Ajateenistus peaks olema naistele kohustuslik nagu meestelegi
- Naistel peaks olema võimalus läbida ajateenistust soovi korral vabatahtlikult samadel alustel meestega
- Naistel peaks olema võimalus läbida ajateenistust soovi korral vabatahtlikult eraldi programmi järgi
- Naised ei peaks ajateenistust läbima
- Ei oska öelda



Väike osa elanikkonnast (6%) arvab, et ajateenistus peaks olema naistele kohustuslik nagu meestelegi.

Valdav osa elanikest (80%), arvab, et **naistel peaks olema võimalus läbida ajateenistust soovi korral vabatahtlikult**, sealjuures 44% arvab, et see võiks olla samadel alustel meestega ning 36% leiab, et see peaks olema eraldi programmi järgi.

Naised ise toetavad endiselt kõige enam ajateenistuse vabatahtlikku läbimist eraldi programmi järgi, samas kui meeste seisukoht on ennekõike, et see peaks toimuma meestega samadel alustel. Mehed toetavad enam ka naiste kohustuslikku ajateenistust.

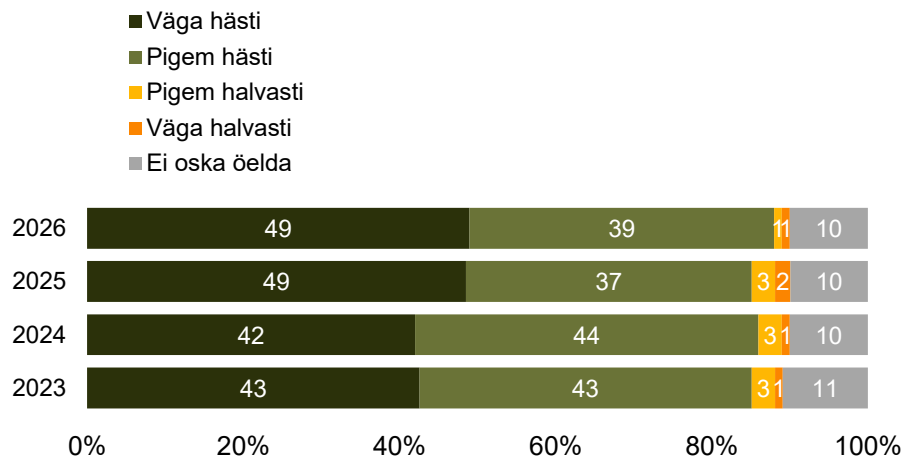
Üle 50-aastased pooldavad pigem vabatahtlikku ajateenistuse läbimist eraldi programmi alusel samas kui alla 30-aastased toetavad seda vähem.

Eestlased on enam selle poolt, et ajateenistus oleks kohustuslik või vabatahtlik, kuid samadel alustel meestega. Muust rahvusest elanikud leiavad sagedamini kui eestlased, et ajateenistus peaks olema naistele eraldi programmi järgi vabatahtlik või nad ei peaks seda läbima.

Suhtumine reservväelastesse

Joonis 6.7 Kuidas Te suhtute reservväelastesse*? (% kõigist vastajatest, 2026 n=1372)

*Lisatud definitsioon: Reservteenistus on kaitseväekohustuste täitmine õppe- ja lisaõppekogunemisel. Reservväelased on nimetatud sõjaaja ametikohtadele või on üldreservis. Reservis olevad isikud on kõik 18–60-aastased mehed või kaitseväekohustuse võtnud mehed ja naised. Reservväelane ollakse vaid reservteenistuses, näiteks õppekogunemisel osaledes.



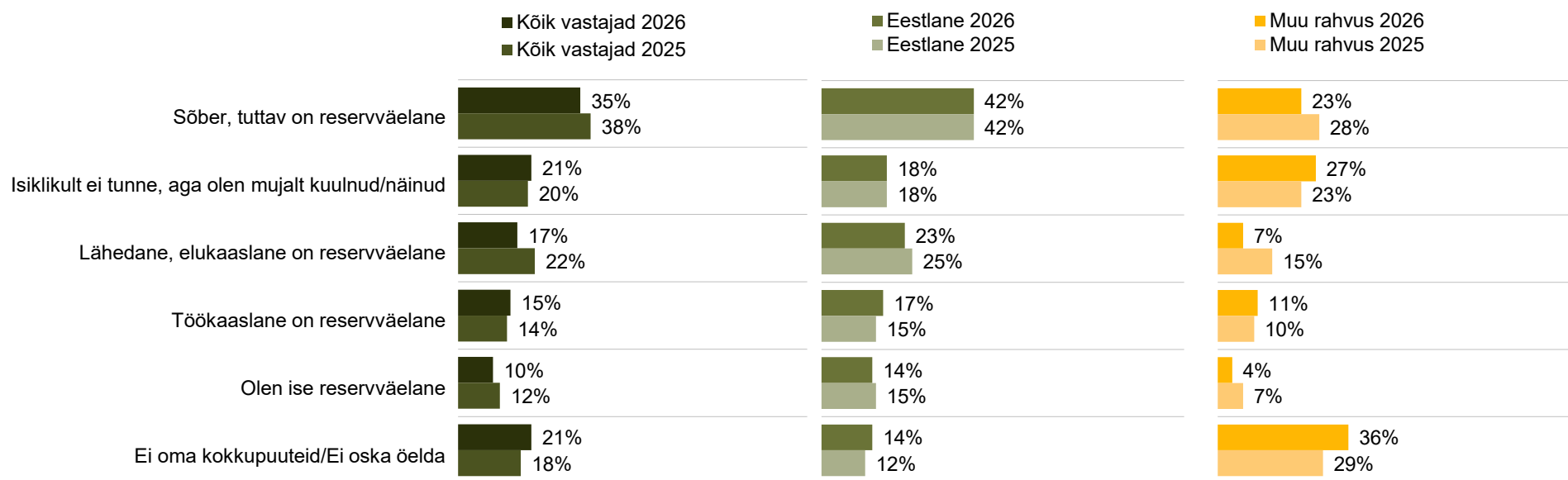
Suhtumine reservväelastesse on sarnaselt suhtumisele elukutselistesse kaitseväelastesse väga positiivne: 87% suhtuvad neisse hästi.

Erinevus ilmneb rahvuse lõikes: kuigi valdav osa muust rahvusest elanikest suhtuvad reservväelastesse positiivselt, on sellise suhtumise elanike osakaal väiksem kui eestlaste seas (76% vs 93%). Muust rahvusest elanikud sagedamini ei oska sel teemal hinnangut anda (19% vs 5% eestlastest).

Neil on keerulisem hinnangut anda osalt ka seetõttu, et neil on reservväelastega olnud vähem kokkupuuteid: neid ei ole olnud 36%-l muust rahvusest elanikest samas kui eestlaste seas on neid 14% (joonis 6.7).

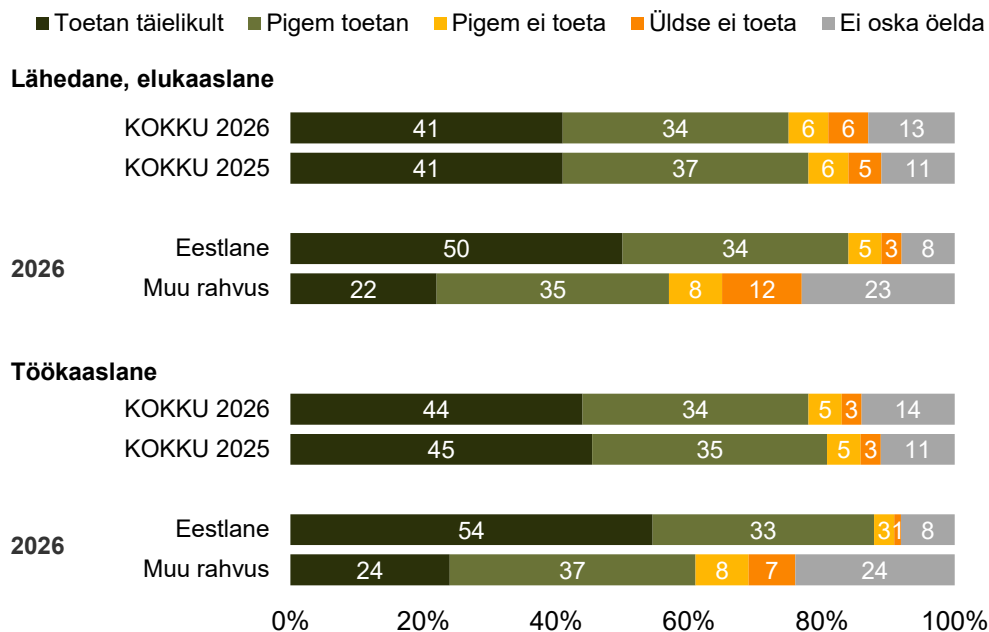
Kokkupuuted reservväelastega rahvuse lõikes

Joonis 6.8 Millised on Teie enda kokkupuuted reservteenistuse ja reservväelastega? (% sihtrühmast)



Suhtumine õppekogunemistesse

Joonis 6.9 Kuivõrd Te toetate osalemist õppekogunemisel*, kui osaleb...?
(% sihtrühmast, 2026 n=1372)



*Lisatud definitsioon: Õppekogunemisi korraldatakse, et tuletada reservis olevatele isikutele meelde ajateenistuses õpitud ning tutvustada neile uut varustust ja relvastust. Õppekogunemistel harjutavad kaitseväge sõjaaja üksused koostööd ja tegevusi. Õppekogunemisele kutsub kaitseväge ning kutse edastatakse 120 päeva ette. Kui tegemist on lisaõppekogunemisega, siis pikka etteteatamise aega ei ole ning kutsele tuleb reageerida kohe. Reservväelase osalemine õppekogunemisel on kutse saamisel kohustuslik, kuid osaleda võib ka vabatahtlikult.

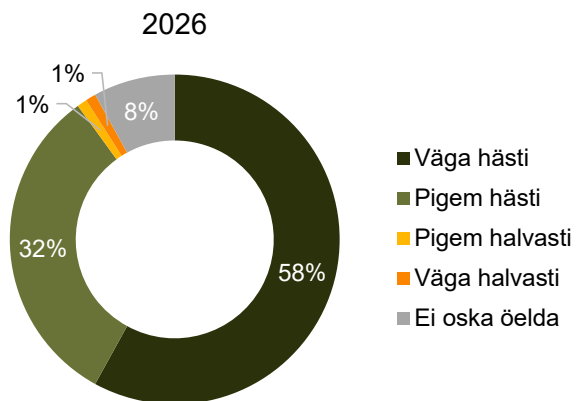
Õppekogunemistel osalemist toetatakse ühtemoodi nii lähedase/elukaaslase puhul (75%) kui ka töökaaslase puhul (78%). Toetus pole aastaga oluliselt muutunud.

Sarnaselt varasemaga on eestlased kogunemistel osalemise suhtes toetavamad kui muust rahvusest inimesed.

Suhtumine veteranidesse

Joonis 6.10 Kuidas Te suhtute veteranidesse*? (% kõigist vastajatest, n=1372)

*Lisatud definitsioon: Veteraniks loetakse neid inimesi, kes on osalenud rahvusvahelisel sõjalisel operatsioonil; on täitnud sõjaseisukorra või mobilisatsiooni ajal tegevteenistuses sõjaaja ülesandeid; on teenistusülesannete täitmise tõttu või Kaitseliidu tegevliikmena sõjaväelise väljaõppes osalemise tõttu saanud tervisekahjustusest põhjustatud püsiva töövõimetuse; on kaitseväelasena teenistusülesannete täitmise tõttu või Kaitseliidu tegevliikmena sõjaväelises väljaõppes osalemise tõttu hukkunud.



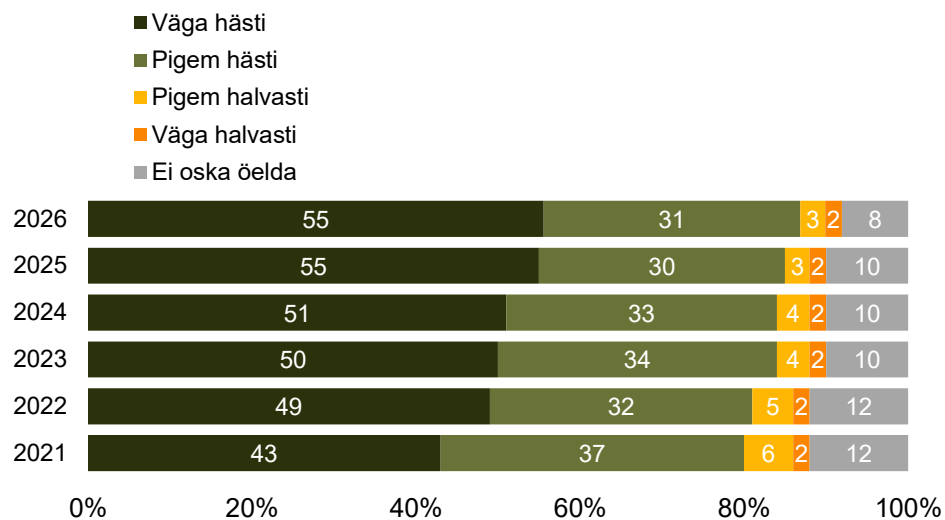
Veteranidesse suhtub hästi valdav osa elanikest (89%). Suhtumist veteranidesse mõõdeti sel aastal esimest korda.

Negatiivset suhtumist on marginaalselt, seda väljendasid enam mehed (4%) ja muust rahvusest inimesed (4%). Muust rahvusest elanikud sagedamini ei omanud nende suhtes seisukohta (14% vs 5% eestlastest).

7. Riigikaitseelised organisatsioonid ja tegevused

Suhtumine vabatahtlikesse kaitseliitlastesse

Joonis 7.1 Kuidas Te suhtute vabatahtlikesse kaitseliitlastesse? KAITSELIIT on vabatahtlik, sõjaväeliselt korraldatud, relvi valdav ja sõjaväeliste harjutustega tegelev riigikaitseorganisatsioon. Koos Naiskodukaitse, Noorte Kotkaste ja Kodutütardega on Kaitseliidu peres tegevad rohkem kui 30 000 vabatahtlikku. (% kõigist vastajatest, 2026 n=1372)



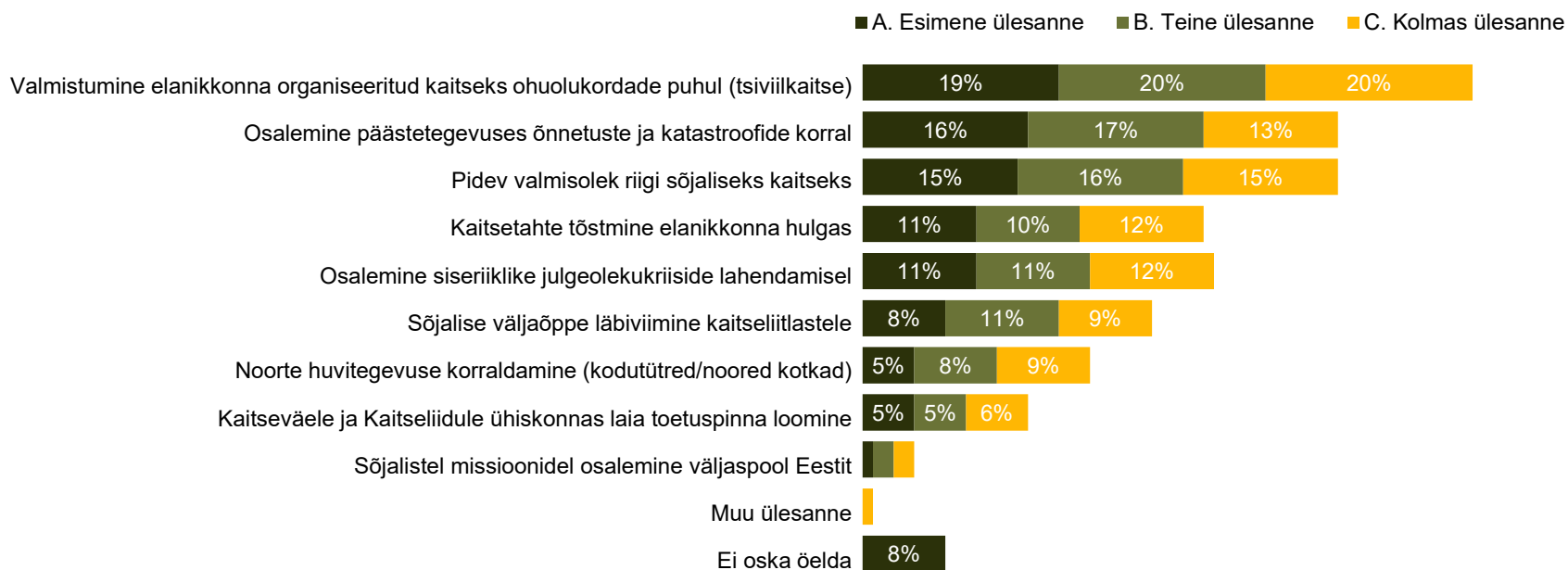
Vabatahtlikesse kaitseliitlastesse suhtub **väga või pigem hästi 86% elanikest**. Negatiivset suhtumist väljendas 5% ning 8% ei osanud hinnangut anda.

Positiivselt suhtuvad vabatahtlikesse kaitseliitlastesse keskmisest enam 15–19-aastased ja eesti rahvusest elanikud, samuti Põhja-, Lääne- ja Lõuna-Eesti elanikud.

Negatiivset suhtumist on enam muust rahvusest elanike hulgas (11% vs 2% eestlastest). Nad sagedamini ka ei osanud oma suhtumist hinnata (19% vs 3% eestlastest).

Nägemus Kaitseliidu ülesannetest

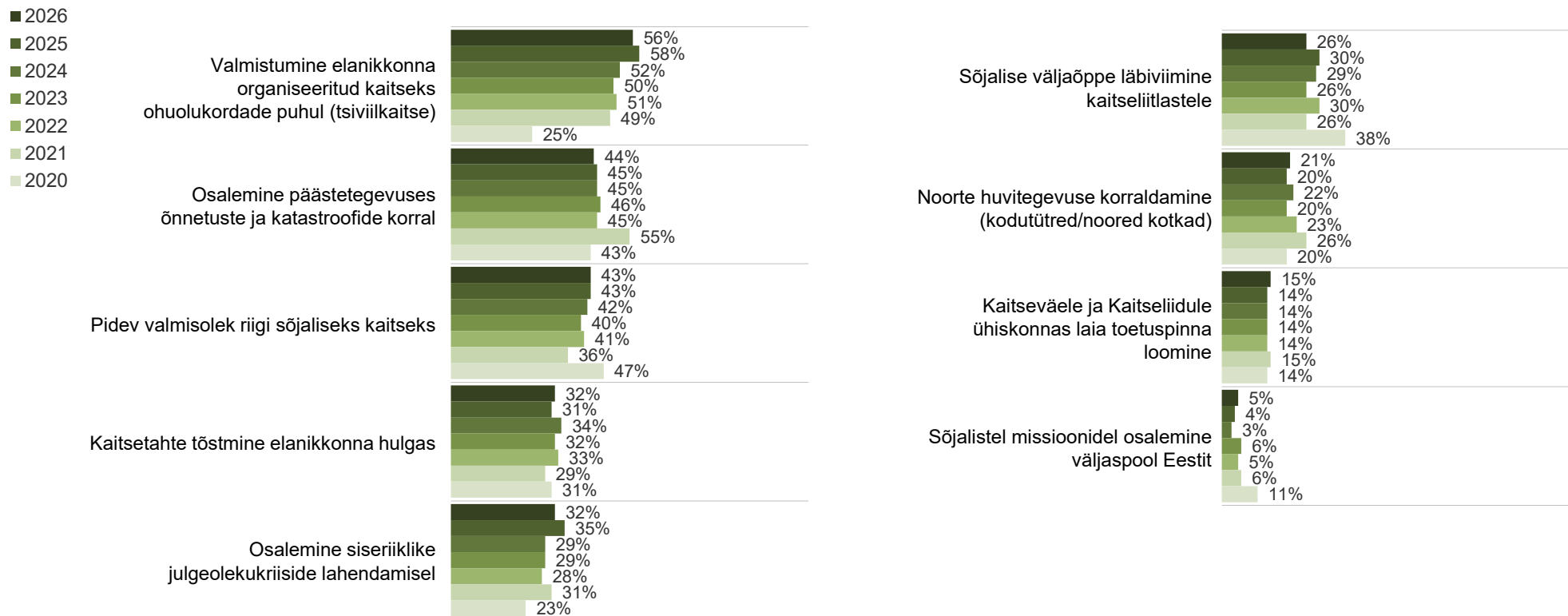
Joonis 7.2 Millised peaksid Teie hinnangul olema Kaitseliidu peamised ülesanded? (% kõigist vastajatest, 2026 n=1372)



Eelkõige peetakse Kaitseliidu ülesandeks **valmistumist elanikkonna organiseeritud kaitseks ohuolukordade puhul** – see on enim mainitud kolme peamise ülesande hulgas (56%) ning ka enim väljatoodud esimese ülesandena. Seejärel toodi välja **osalemist päästetegevuses õnnetuste/katastroofide korral** (kokku 44%) ja **pidevat valmisolekut riigi sõjaliseks kaitseks** (kokku 43%). Elanike nägemus Kaitseliidu peamistest ülesannetest on viimase seitsme aasta jooksul püsinud väga stabiilsena (joonis 7.3).

Nägemus Kaitseliidu ülesannetest ajas

Joonis 7.3 Millised peaksud Teie hinnangul olema Kaitseliidu peamised ülesanded? **Kokku mainitud** (% kõigist vastajatest, 2026 n=1372)

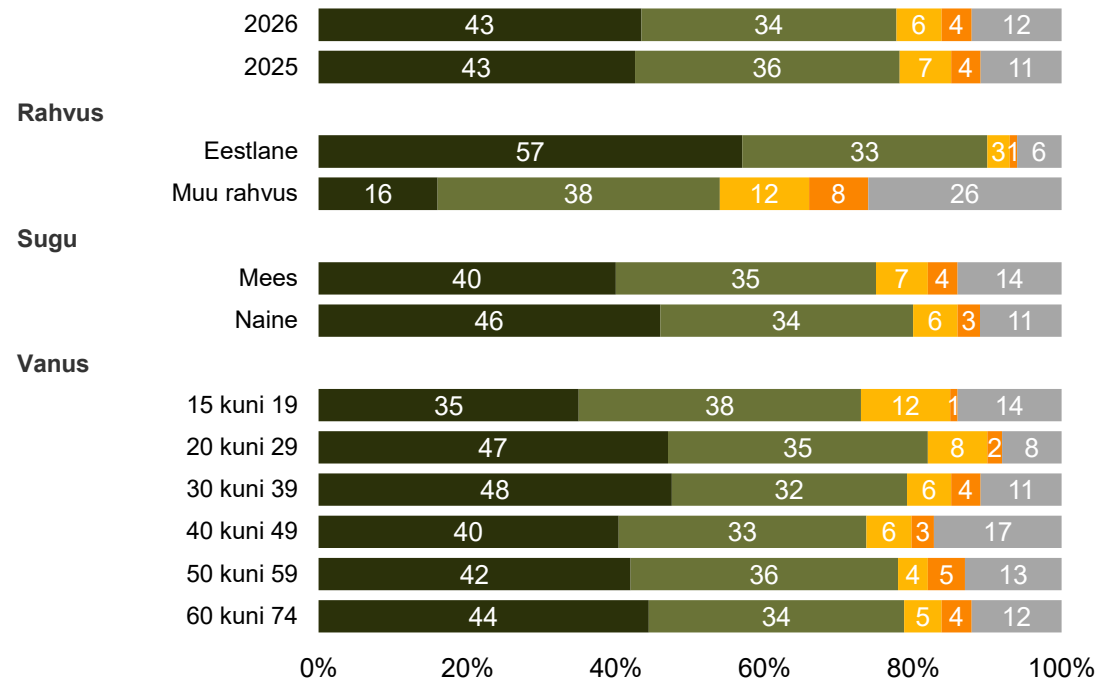


Naiskodukaitse tegevus riigikaitstes

Joonis 7.4 Kuivõrd vajalikuks Te peate Naiskodukaitse tegevust riigikaitse tagamisel? (% sihtrühmast; 2026 n=1372)

*Lisatud definitsioon: NAISKODUKAITSE on üle-eestiline vabatahtlik naise koondav organisatsioon, mis annab oma panuse riigikaitse ja ühiskonna arengusse Kaitseliidu ülesannete täitmises osalemise ja kodanike harimise kaudu. Naiskodukaitsjad saavad osaleda sõjalises riigikaitstes, kuuludes Kaitseliidu poolt ettevalmistatavatesse üksustesse ning olulise suunana arendab Naiskodukaitse elanikkonnakaitse valdkonda. Naiskodukaitsesse kuulub 4000 naist üle terve Eesti.

■ Kindlasti vajalikuks ■ Pigem vajalikuks ■ Pigem ebavajalikuks ■ Täiesti ebavajalikuks ■ Ei oska öelda



Naiskodukaitse tegevust riigikaitse tagamisel **peab oluliseks 78% elanikkonnast**. Nende osakaal pole aastaga muutunud.

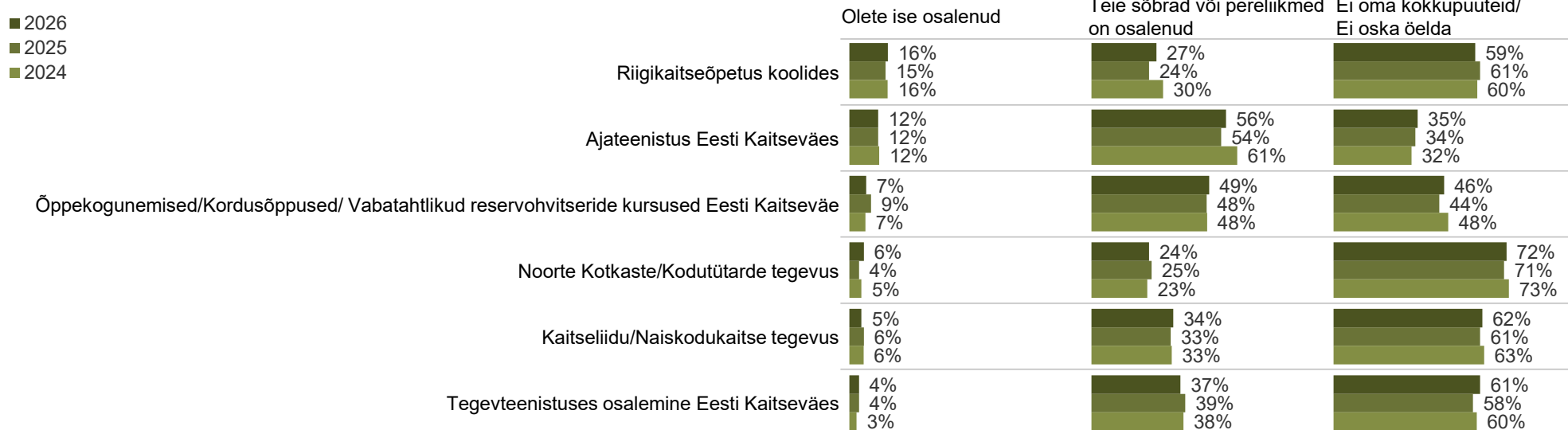
Eestlastele on see olulisem (90% pidasid oluliseks) kui muust rahvusest elanikele (53%).

Naiskodukaitse tegevust hindavad naised veidi vajalikumaks kui mehed (80% vs 75%).

Regioonide lõikes on neid, kes seda vajalikuks hindasid, vähem Tallinnas (70%) ja Kirde-Eestis (56%) samas kui teistes regioonides on neid 86-92%.

Kokkupuuted Eesti riigi kaitsestruktuuridega

Joonis 7.5 Millised on Teie enda või Teie lähedaste kokkupuuted Eesti riigi kaitsestruktuuridega? (% kõigist vastajatest, n=1372)



Eesti riigi kaitsestruktuuridest on elanikel enim **isiklikku kokkupuudet** olnud **riigikaitseõpetusega** (16%). 15–19-aastastest elanikest on riigikaitseõpetust saanud koolis 62%, 20–29-aastastest 35%, üle 40-aastastest inimestest aga vaid 5–6% mis näitab, et kooliprogrammi pakutavad võimalused on ajas muutunud.

Ajateenistuses Eesti Kaitseväes on osalenud 12% kõigist elanikest, sh 23% meestest. Enam on neid elanikke, kes on sellega kokku puutunud sõprade või pereliikmete kaudu (56%).

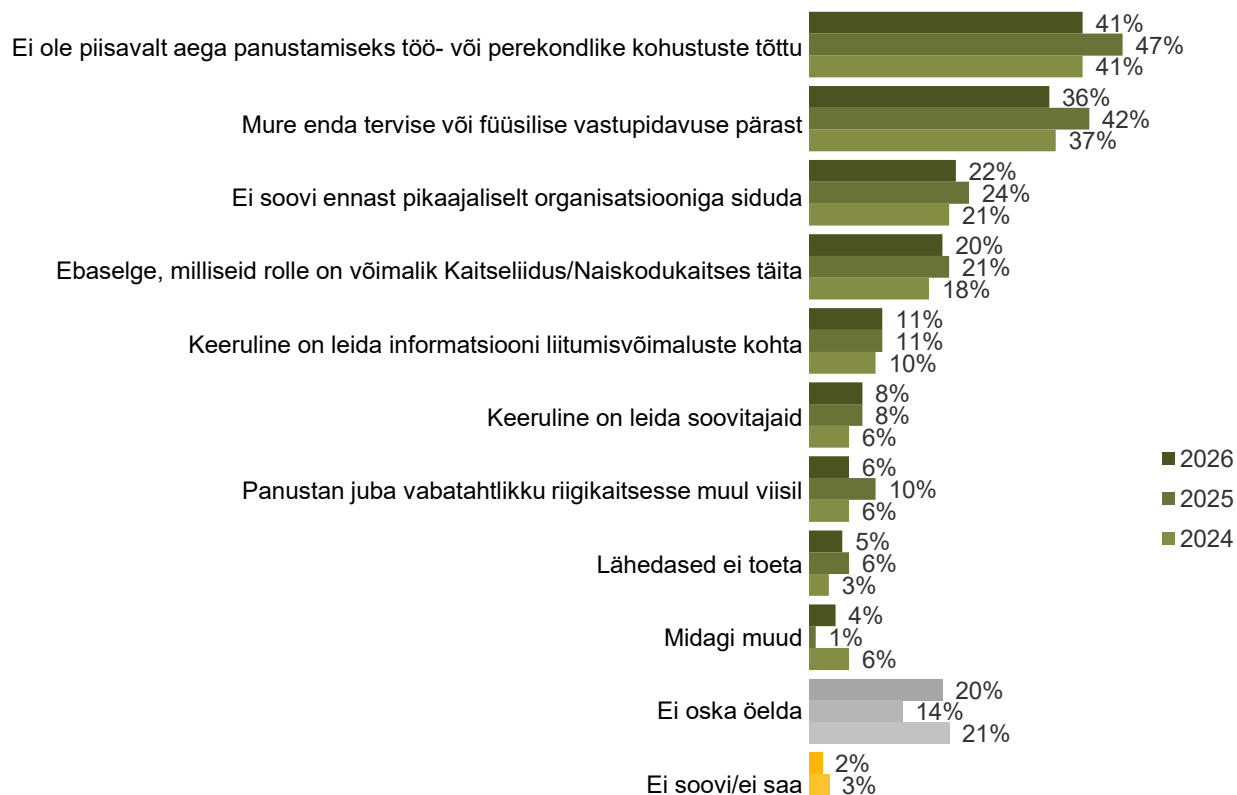
Õppekogunemistel/kordusõppustel on osalenud 7% elanikest. Neid on enam meeste, 29–39-aastaste seas ning Lääne- ja Lõuna-Eesti elanike seas.

Noorte Kotkaste ja Kodutütarde tegevuses on ise osalenud 6% inimestest. Populaarseim on see Lääne-Eestis ja Kesk-Eestis (mõlemal pool 10%). Lisaks on see veidi enam levinud maapiirkondades. Tervikuna on elanikel nende organisatsioonidega kõige vähem kokkupuudet (72% ei oma kokkupuuteid). Need, kes on selles ise osalenud, on ka tõenäolisemalt valmis Eesti kaitsetegevuses osalema.

Kokkupuude Eesti riigi kaitsestruktuuridega ei ole võrreldes kahe eelneva aastaga muutunud.

Takistused Kaitseliidu ja Naiskodukaitsega liitumisel

Joonis 7.6 Milliseid takistusi näete maininute Kaitseliidu/Naiskodukaitsega liitumisel?
(% neist, kes ei ole ise osalenud Kaitseliidu/Naiskodukaitse tegevuses, n=1298)



Peamised takistused Kaitseliidu ja Naiskodukaitsega liitumiseks on samad, mis varem: **ajapuudus isiklike kohustuste tõttu** ning **mure enda tervise või füüsilise vastupidavuse pärast**. Neid argumente on võrreldes eelmise aastaga veidi vähem välja toodud, samas kui kasvanud on nende osakaal, kes ei oska kindlaid põhjuseid välja tuua.

Ajapuudust toovad sagedamini välja naised ning eelkõige 20–49-aastased inimesed (kellel on tõenäoliselt rohkem perekondlike kohustusi kui noortematel ja vanematel inimestel).

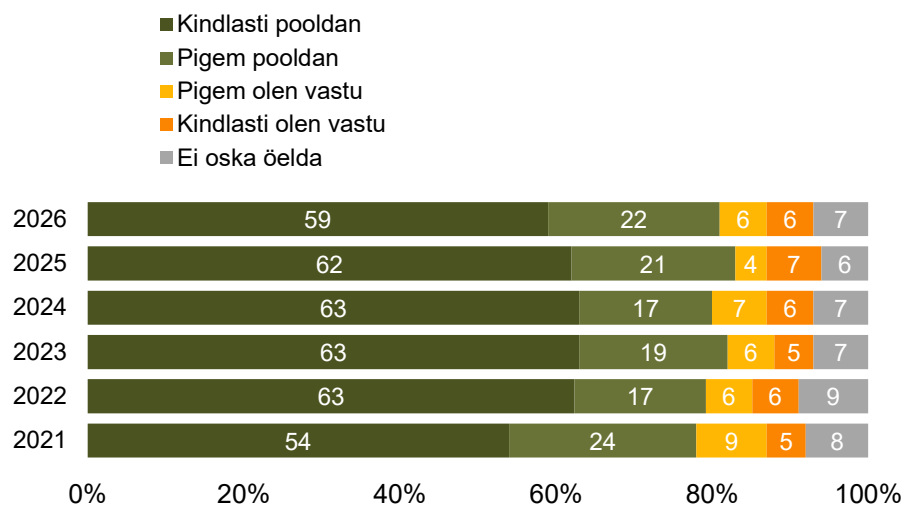
Tervise või füüsilise vastupidavuse osas on mure samuti pigem naistel, aga ka vanematel, üle 50-aastastel elanikel, kes töid seda aspekti välja keskmisest sagedamini.

Kolmanda põhuseks mainiti **soovimatust end pikaajaliselt organisatsiooniga siduda**. Seda töid enam välja 15–29-aastased noored ning vähem 50–74-aastased elanikud.

8. Hinnangud NATO-le

NATO-sse kuulumise pooldamine

Joonis 8.1 Kuivõrd pooldate Eesti kuulumist NATO-sse? (% kõigist vastajatest)

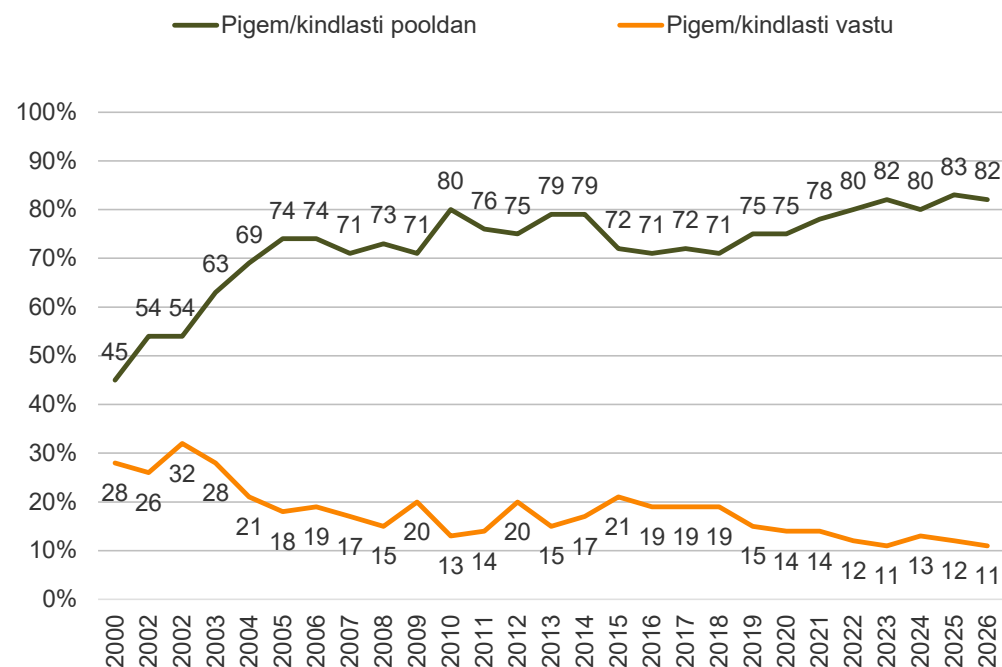


Eesti elanikest 82% pooldab Eesti kuulumist NATO-sse. See näitaja ei ole aastaga oluliselt muutunud.

NATO-sse kuulumist toetavad keskmisest enam 15–29-aastased noored, eestlased, Põhja-, Lääne- ja Lõuna-Eesti elanikud, maa-asulate elanikud, Eesti ja muu riigi kodakondsusega inimesed ja need, kes saavad oma sissetulekuga hästi hakkama.

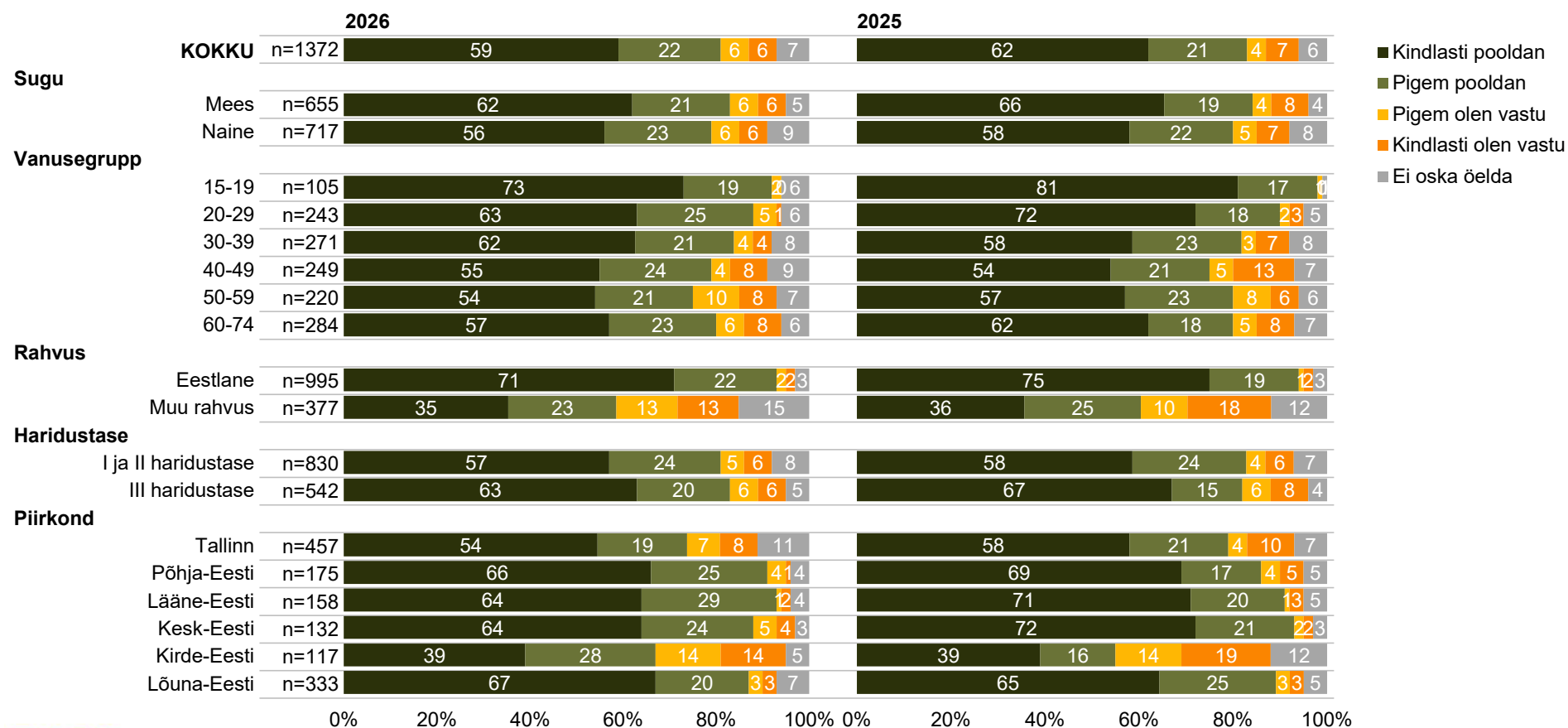
NATO-sse kuulumise vastu on sagedamini 50–74-aastased, vene rahvusest, Tallinna ja Kirde-Eesti elanikud, Vene ja määratlemata kodakondsusega elanikud ja need, kellel on oma sissetulekuga väga raske hakkama saada (joonis 8.3).

Joonis 8.2 Kuivõrd pooldate Eesti kuulumist NATO-sse? (% kõigist vastajatest)



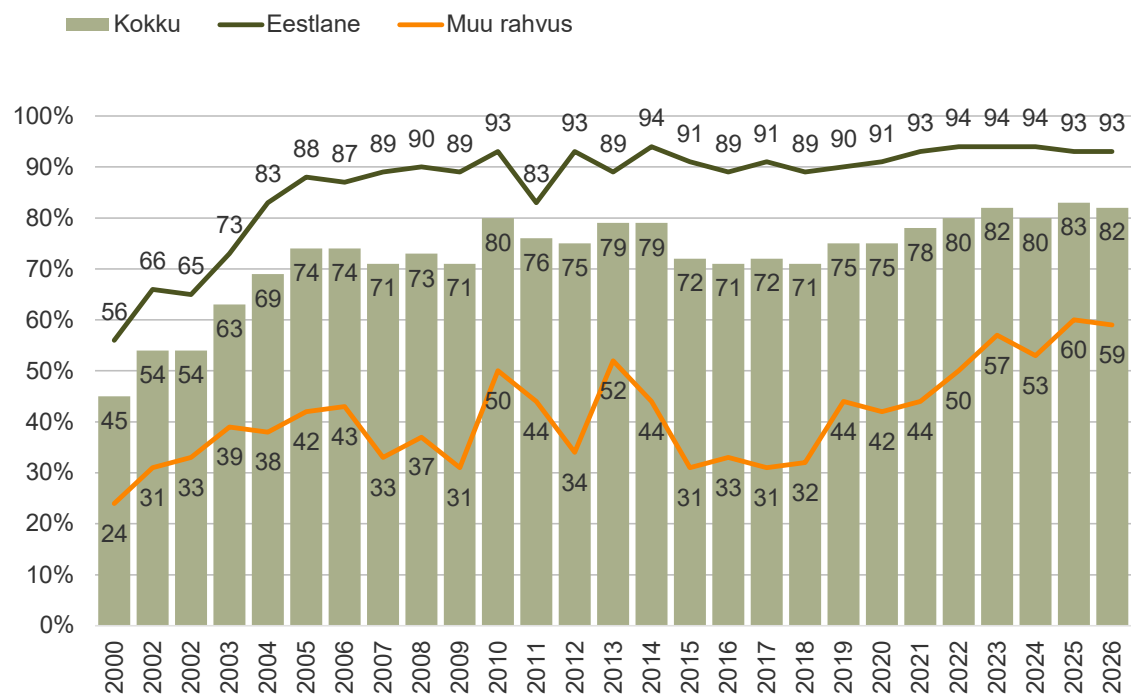
NATO-sse kuulumise pooldamine sihtrühmade lõikes

Joonis 8.3 Kuivõrd pooldate Eesti kuulumist NATO-sse? (% sihtrühmast)



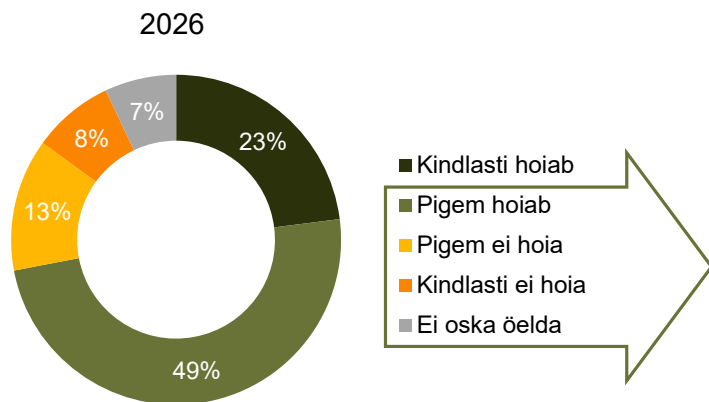
NATO-sse kuulumise pooldamine rahvuse lõikes

Joonis 8.4 Kuivõrd pooldate Eesti kuulumist NATO-sse? **KINDLASTI POOLDAN+PIGEM POOLDAN** (% sihtrühmadest)

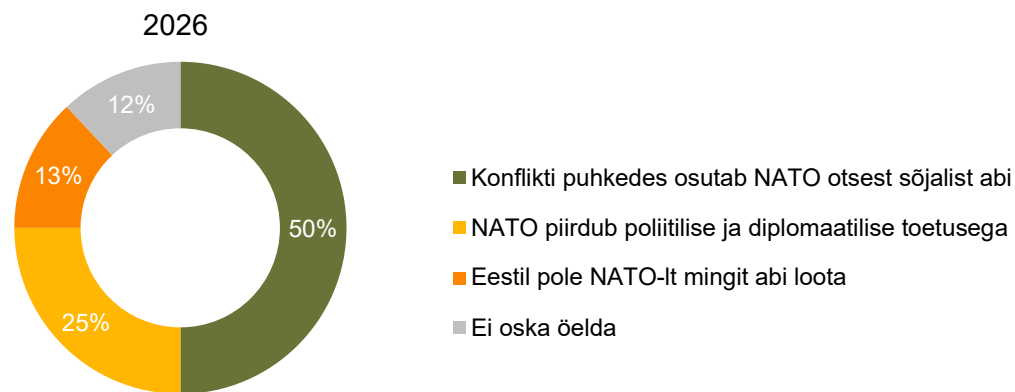


NATO abi Eestile sõjalise konflikt korral

Joonis 8.5 Kas NATO liikmeks olek hoiab Teie hinnangul võimaliku Eestit ähvardava sõjalise konflikti ära või mitte? (% kõigist vastajatest)



Joonis 8.6 Millist abi võib Eesti Teie hinnangul sõjalise konflikti korral NATO-lt loota? (% vastajatest, kes ei usu, et NATO liikmeks olek kindlasti hoiab Eestit ähvardava sõjalise konflikti ära või ei oska seda hinnata, n=1045)



Eesti elanikest 71% usuvad, et NATO liikmeks olek kindlasti või pigem hoiab ära võimaliku Eestit ähvardava sõjalise konflikti, **sealhulgas 23% on selles kindlad**. Elanikest 22% ei usu sellesse ja 7% ei oska hinnangut anda. Täiesti kindlad on NATO liikmelisuse ennetavas jõus sagedamini mehed, muu riigi kodakondsusega elanikud, kõrgharidusega ning oma sissetulekuga mugavalt toimetulevad inimesed.

Eestlased usuvad NATO liikmelisusesse enam kui muust rahvusest elanikud. Kuigi mõlemad grupid kõige enam kindlasti usuvad NATO liikmelisuse mõjusse, on vahe märgatav (57% eestlasest ja 32% muust rahvusest elanikest vastasid „kindlasti hoiab“). Vastavalt 37% muu rahvuse esindajatest ja 14% eestlastest ei usu, et NATO liikmelisus Eestis sõja eest kaitseks.

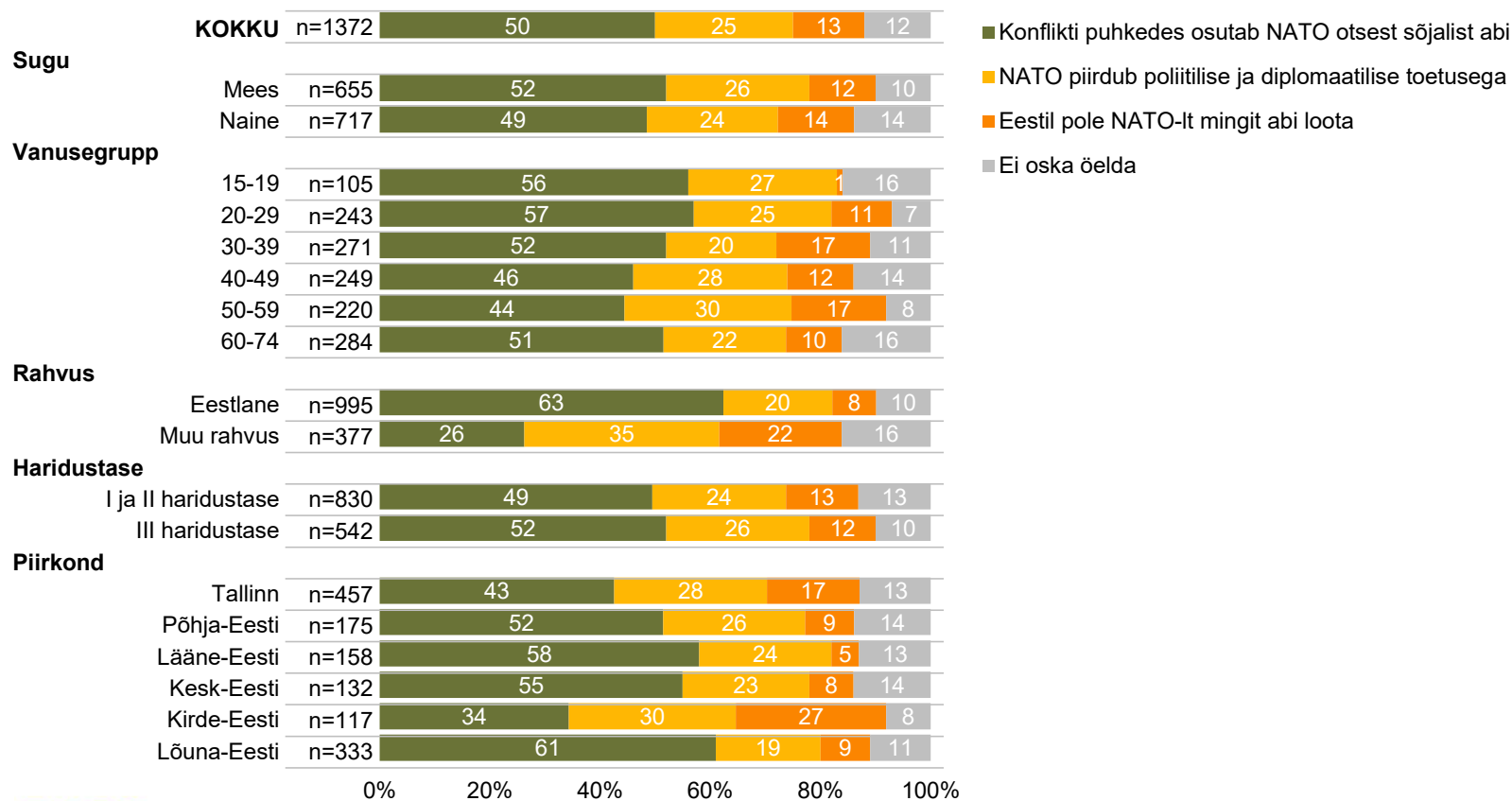
Neist, kes kindlasti ei usu, et NATO liikmelisus Eestit sõja eest kaitseb, **pooled arvavad siiski, et konflikt puhkedes osutab NATO otsest sõjalist abi**. Veerand neist usuvad, et NATO piirdub poliitilise ja diplomaatilise abiga ning vaid 13% ei usu üldse NATO abisse.

Sõjalisse abisse usuvad eestlased ülekaalukalt enam (joonis 8.6). Muust rahvusest inimesed usuvad enam diplomaatilisse abisse, kuid arvavad ka, et abi pole loota. Viimast usuvad enam ka Tallinna ja Kirde-Eesti elanikud, aga vähem maa-asulates elavad inimesed.

NATO abi Eestile sõjalise konflikt korral

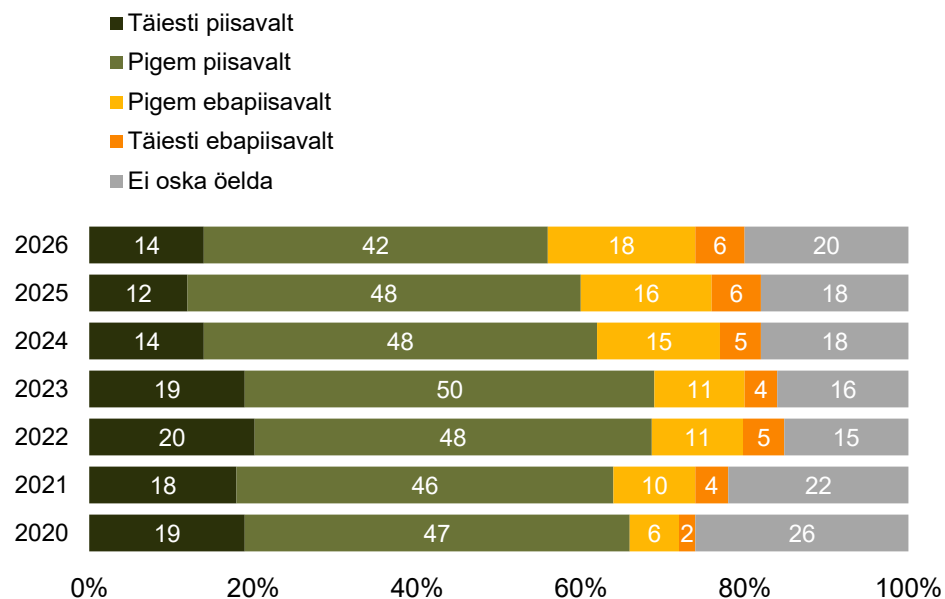
Joonis 8.7 Millist abi võib Eesti Teie hinnangul sõjalise konflikt korral NATO-lt loota?

(% vastajatest, kes ei usu, et NATO liikmeks olek kindlasti hoiab Eestit ähvardava sõjalise konflikt ära või ei oska seda hinnata, n=1045)



NATO senine panus Eesti julgeoleku tagamiseks

Joonis 8.8 Kuivõrd piisavalt on Teie hinnangul NATO teinud Eesti julgeoleku tagamiseks tänases julgeoleku olukorras? (% kõigist vastajatest, 2026 n=1372)

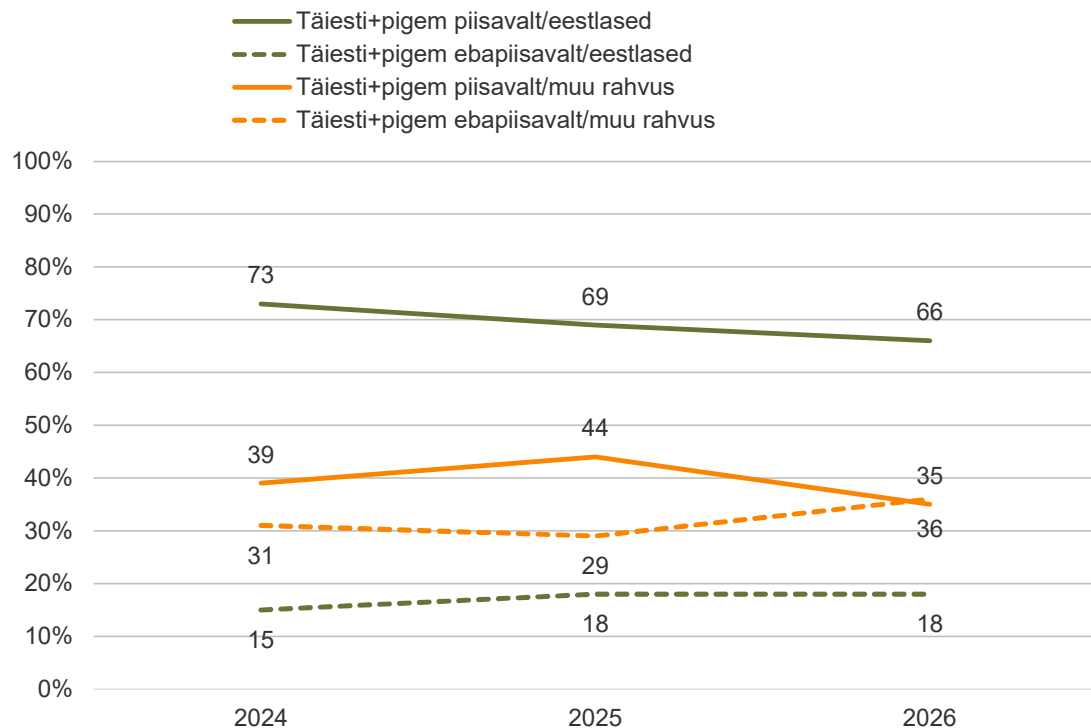


56% elanikest tunneb, et NATO on tänases julgeoleku olukorras teinud täiesti või pigem piisavalt, et tagada Eesti julgeolek. Võrreldes 2023. aastaga on seda hoiakut jagavate inimeste osakaal iga aastaga üha langenud (69%→56%). Samal ajal on vähehaaval kasvanud nii nende osakaal, kes hindavad seda ebapiisavaks kui ka nende osakaal, kes ei oska seda hinnata.

Suurem osa **eestlastest** (66%) leiab, et NATO on teinud piisavalt. **Muus rahvusest elanike** hoiakud ei ole sisemiselt homogeensed. Venelaste hinnangud jaotuvad pea võrdselt kolmeks: kolmandik hindab NATO tegevust piisavaks, kolmandik ebapiisavaks ja kolmandik ei oska seda hinnata. Ülejäänud rahvuste esindajad ennekõike peavad tegevust piisavaks (41%), kuid seda vähem kui eestlased. Keskmisest sagedamini peavad nad seda ebapiisavaks (33%). Seoses muu rahvuse suurema osakaaluga elanikkonnas on neid, kes NATO tegevust ebapiisavaks peavad, enam Tallinnas (28%) ja Kirde-Eestis (31%).

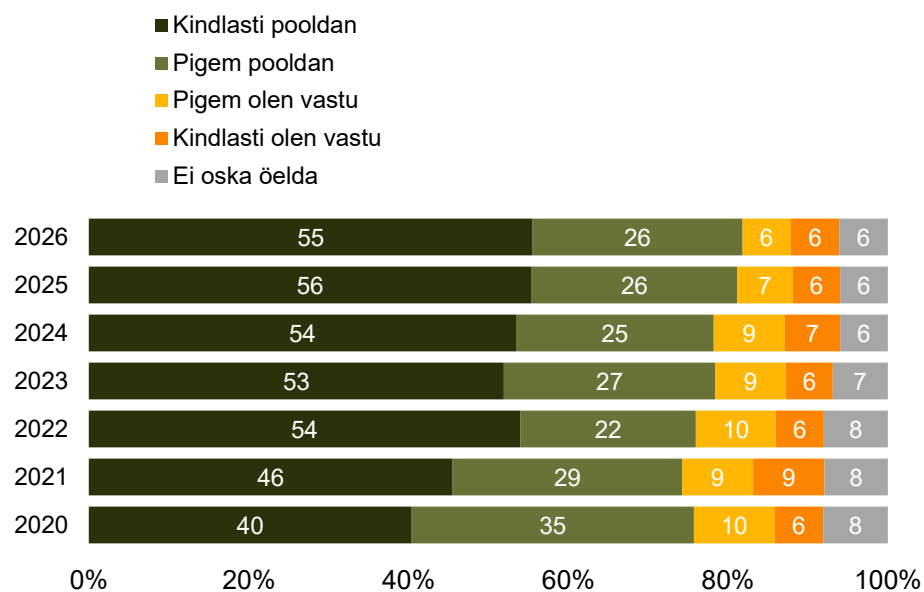
NATO senine panus Eesti julgeoleku tagamiseks rahvuse lõikes

Joonis 8.9 Kuivõrd piisavalt on Teie hinnangul NATO teinud Eesti julgeoleku tagamiseks tänases julgeoleku olukorras? (% sihtrühmadest)



Suhtumine liitlasvägede kohalolekusse Eestis

Joonis 8.19 Kuidas Te suhtute NATO liitlasvägede kohalolekusse Eestis?
(% kõigist vastajatest, n=1372)



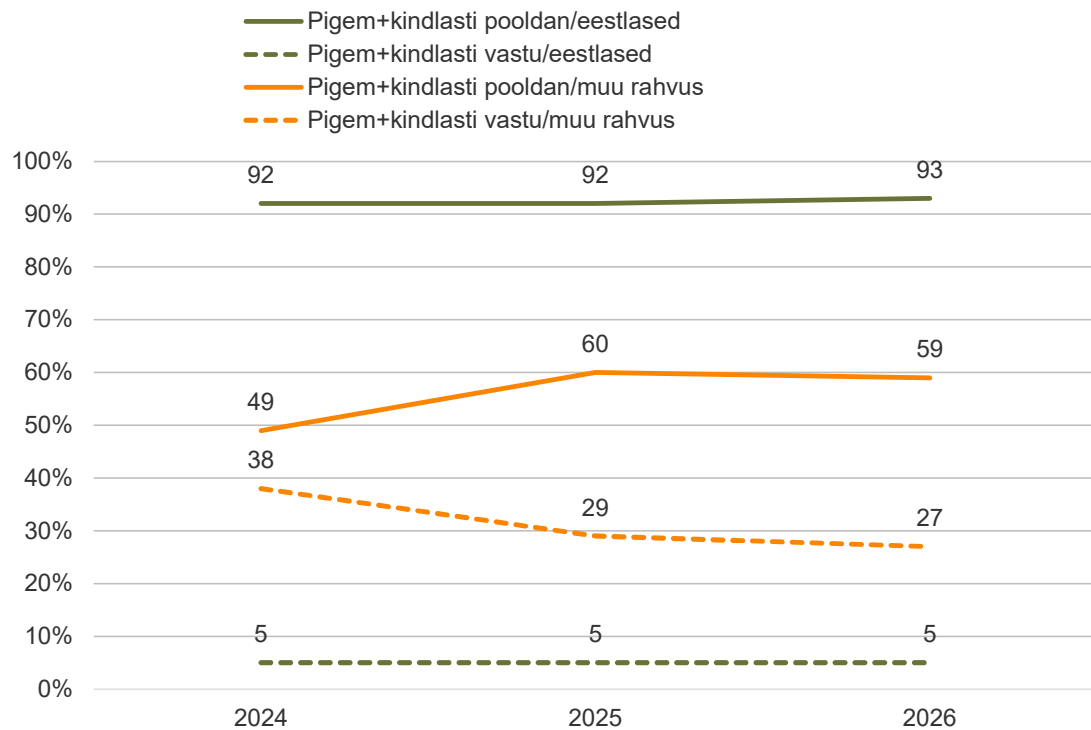
NATO liitlasvägede kohalolekusse suhtutakse väga positiivselt – **82% elanikest pooldab seda** ning vaid 12% on selle vastu. Need näitajad pole aastaga muutunud.

Toetus on suurem 15–19-aastaste noorte ning eestlaste seas.

Vastuseisu on enam venelaste, ennekõike Ida-Virumaa, aga ka Tallinna elanike seas.

Suhtumine liitlasvägede kohalolekusse Eestis rahvuse lõikes

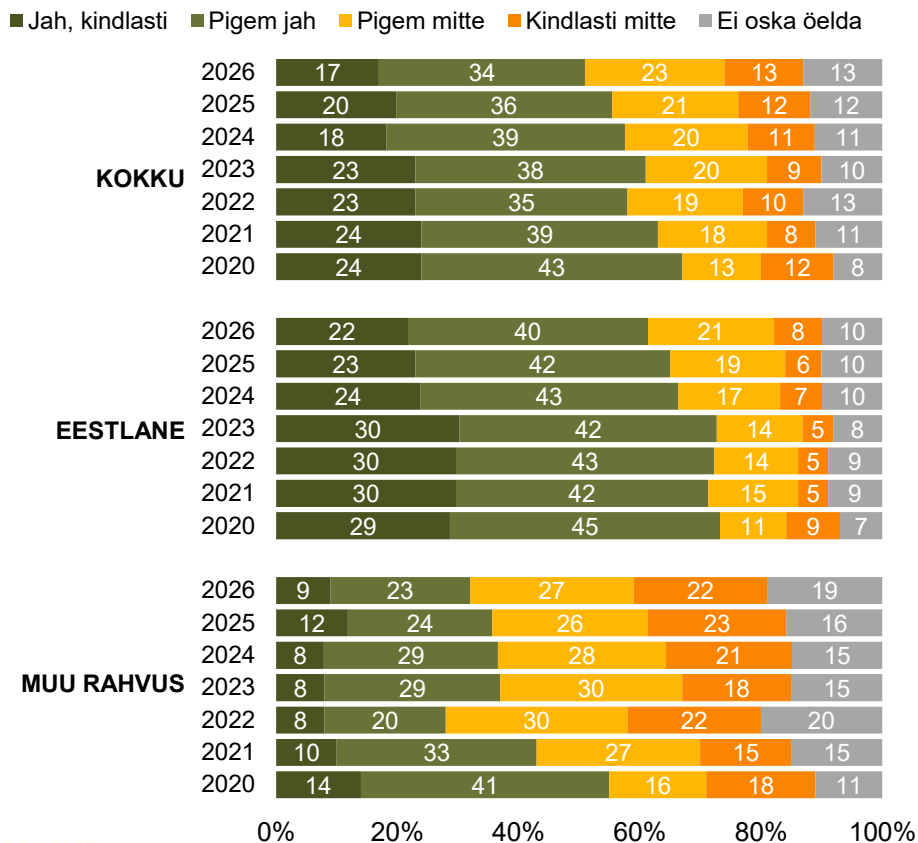
Joonis 8.11 Kuidas Te suhtute NATO liitlasvägede kohalolekusse Eestis? (% sihtrühmadest)



**9. Suhtumine
rahvusvahelistesse
sõjalistesse
operatsioonidesse**

Suhtumine Eesti osalemisesse rahvusvahelistes sõjalistes operatsioonides

Joonis 9.1 Kas Teie hinnangul peaksid Eesti kaitsejõudude üksused vastavalt oma võimalustele osalema rahvusvahelistel sõjalistel operatsioonidel erinevates maailma pingekolletes? (% kõigist vastajatest, 2026 n=1372)



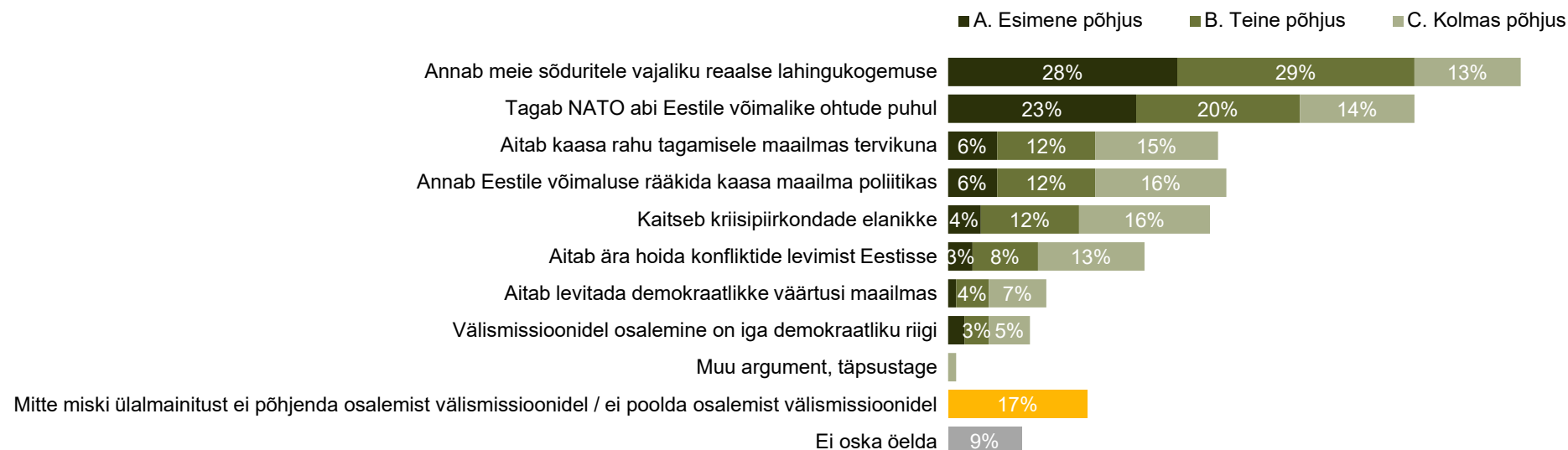
Eesti elanikest 52% pooldab Eesti kaitsejõudude osalemist rahvusvahelistes operatsioonides. Võrreldes 2023. aastaga on **toetus sellele iga aastaga vähehaaval langenud** (61%→52%).

Rahvusvahelistel operatsioonidel osalemist toetavad enam mehed, eestlased, maaelanikud ja need, kes saavad majanduslikult hästi hakkama.

Selle vastu on enam venelased, Tallinna ja Kirde-Eesti elanikud ja need, kel on majanduslikult keeruline toime tulla.

Rahvusvahelistes operatsioonides osalemise argumendid

Joonis 9.2 Millised on Teie hinnangul kolm kõige olulisemat põhjust, miks Eesti peaks osalema rahvusvahelistel sõjalistel operatsioonidel? (% kõigist vastajatest, n=1372)

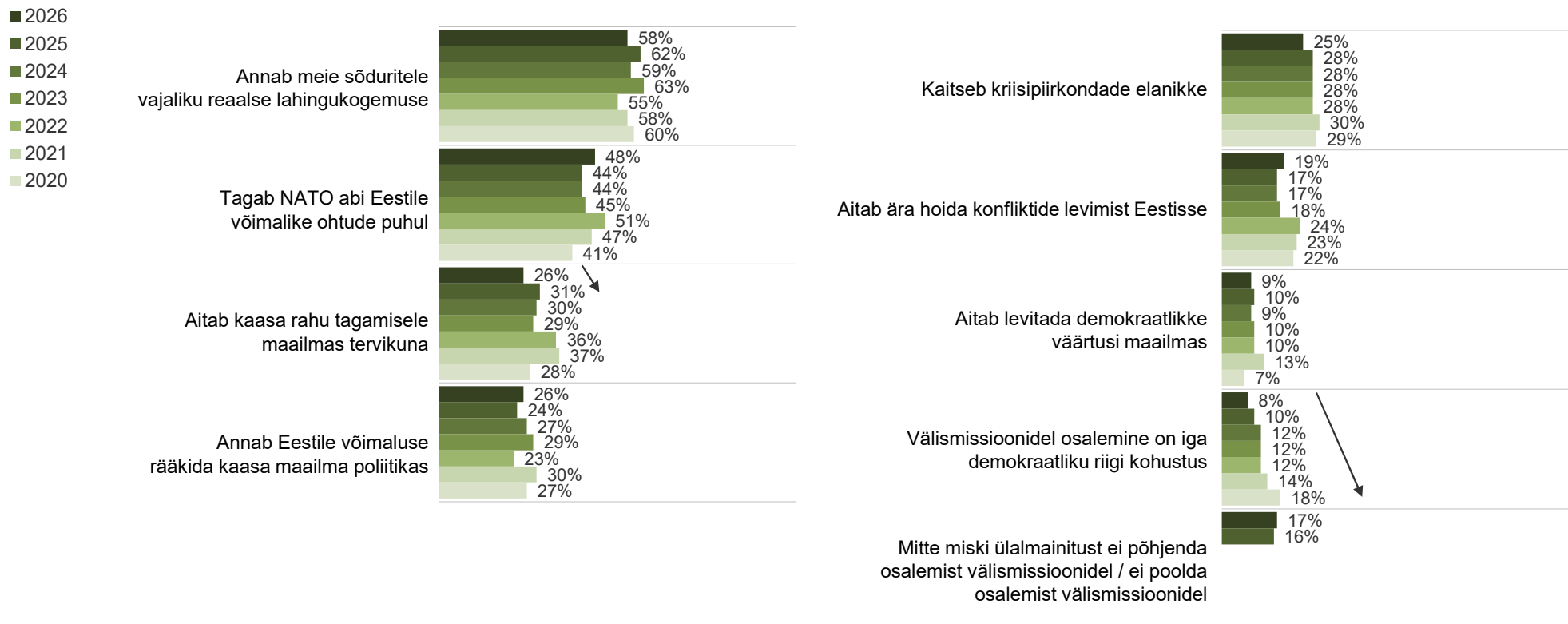


Peamisteks argumentideks, miks Eesti peaks osalema rahvusvahelistel sõjalistel operatsioonidel, on elanike hinnangul 1) **reaalse lahingukogemuse saamine** (25% mainis esimesena, kokku kolme peamise põhjuse seas 58%) ja 2) **NATO abi tagamine Eestile võimalike ohtude puhul** (23% mainis esimesena, kokku 48%). Kokku veidi üle veerandi pidasid oluliseks veel ka kaasa aitamist rahu tagamisele maailmas tervikuna, võimalust rääkida kaasa maailma poliitikas ning kriisipiirkondade elanike kaitset. Argumentide pingerida ei ole aastaga muutunud (joonis 9.3). Küll aga usutakse eelmise aastaga võrreldes veidi vähem, et Eesti osalus aitab kaasa rahu tagamisele maailmas tervikuna (31%→26%). Vaadates pikemat ajalist trendi alates 2020. aastast on näha, et üha vähem leitakse, et rahvusvahelistel operatsioonidel osalemine on iga demokraatliku riigi kohustus (18%→8%).

17% elanike jaoks ei põhjenda miski välismissioonidel osalemist või nad isiklikult ei poolda seda. Eelkõige on sel arvamusel venelased (37%), Kirde-Eesti elanikud (37%) ning Vene (27%) ja määratlemata kodakondsusega inimesed (28%).

Rahvusvahelistes operatsioonides osalemise argumendid – kokku mainitud

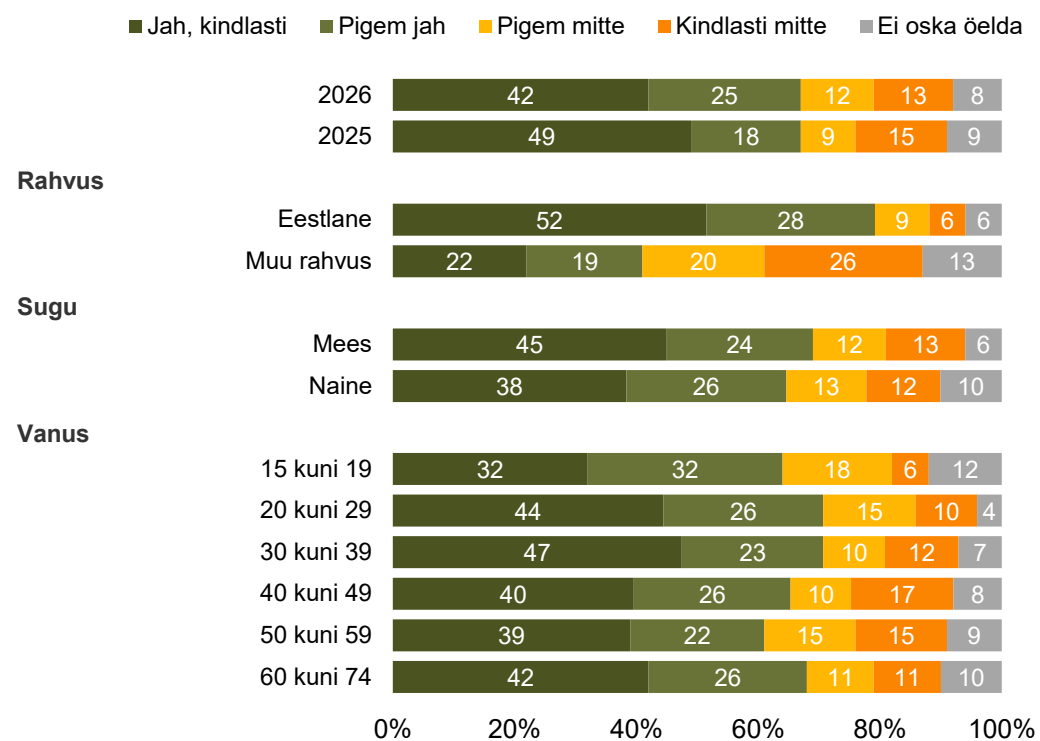
Joonis 9.3 Millised on Teie hinnangul kolm kõige olulisemat põhjust, miks Eesti peaks osalema rahvusvahelistel sõjalistel operatsioonidel? (% kõigist vastajatest)



10. Sõjaline toetus Ukrainale

Ukraina sõjaline toetamine

Joonis 10.1 Kas Eesti ja teised liitlased peavad jätkama Ukraina sõjalist toetamist või mitte?
(% sihtrühmast)



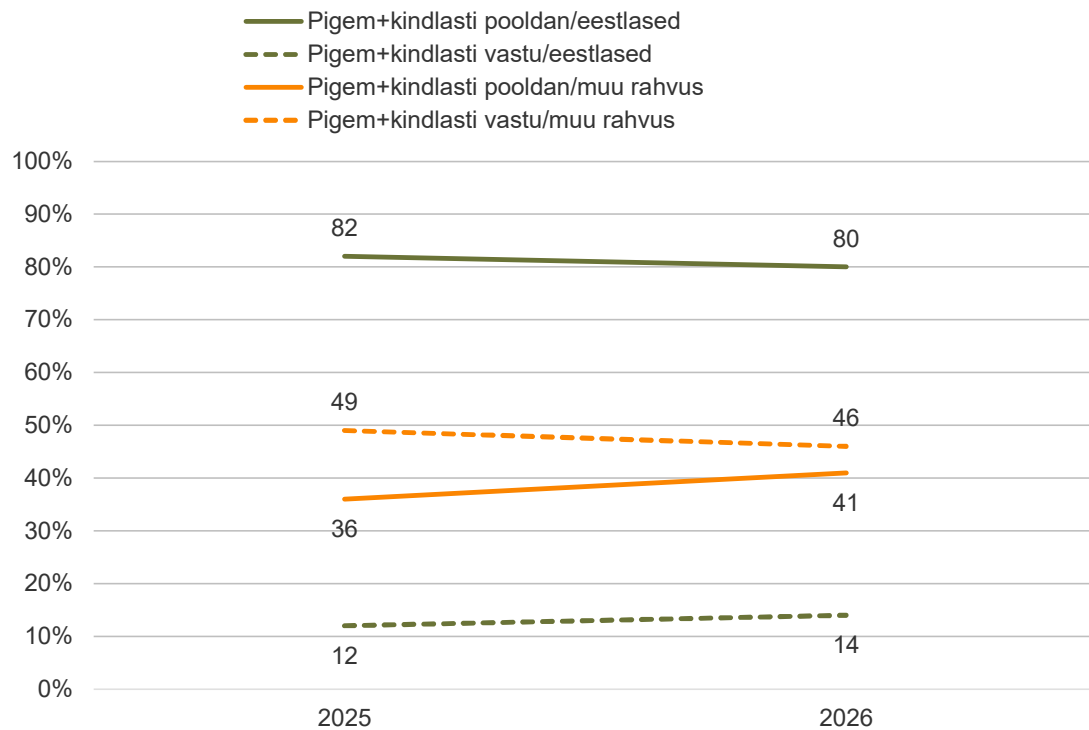
Ukraina sõja toetamise jätkamise poolt on 67% Eesti elanikest. See näitaja püsib eelmise aastaga samal tasemel.

Toetamise jätkamise poolt on 80% eestlastest ja 41% muu rahvuse esindajatest (ennekõike on toetus madal venelaste seas: 30%). Sellega seoses on toetus madalam Tallinnas (61%) ja Kirde-Eestis (43%).

Soo ja vanuse lõikes märkimisväärseid erinevusi ei ole.

Ukraina sõjaline toetamine rahvuse lõikes

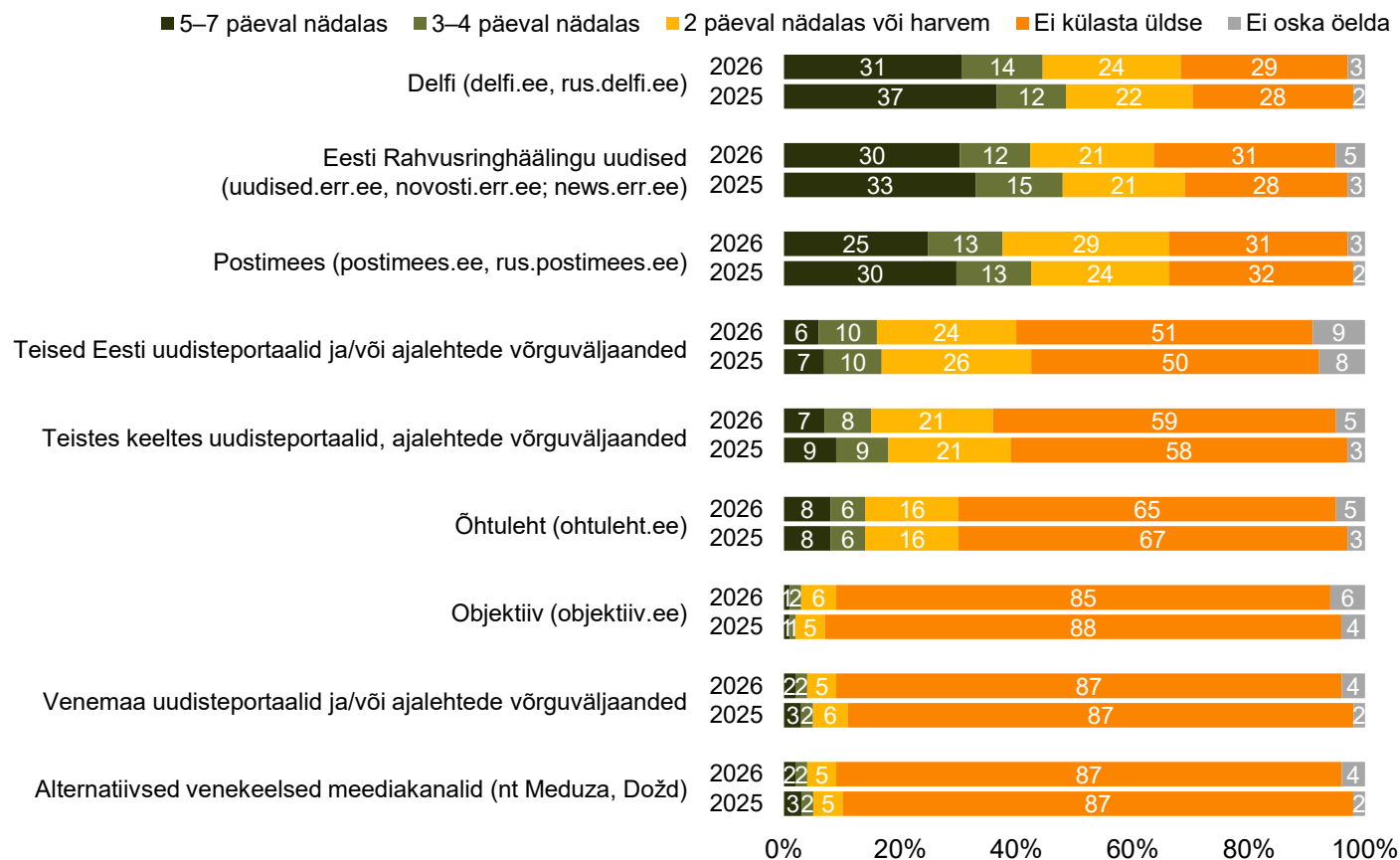
Joonis 10.2 Kas Eesti ja teised liitlased peavad jätkama Ukraina sõjalist toetamist või mitte?
(% sihtrühmast)



11. Meediatarbimine

Uudisteportaalide ja ajalehtede külastamine

Joonis 11.1 Kui sageli külastate järgnevaid uudisteportaaale ning ajalehtede võrguväljaandeid? (% kõigist vastajatest, n=1372)



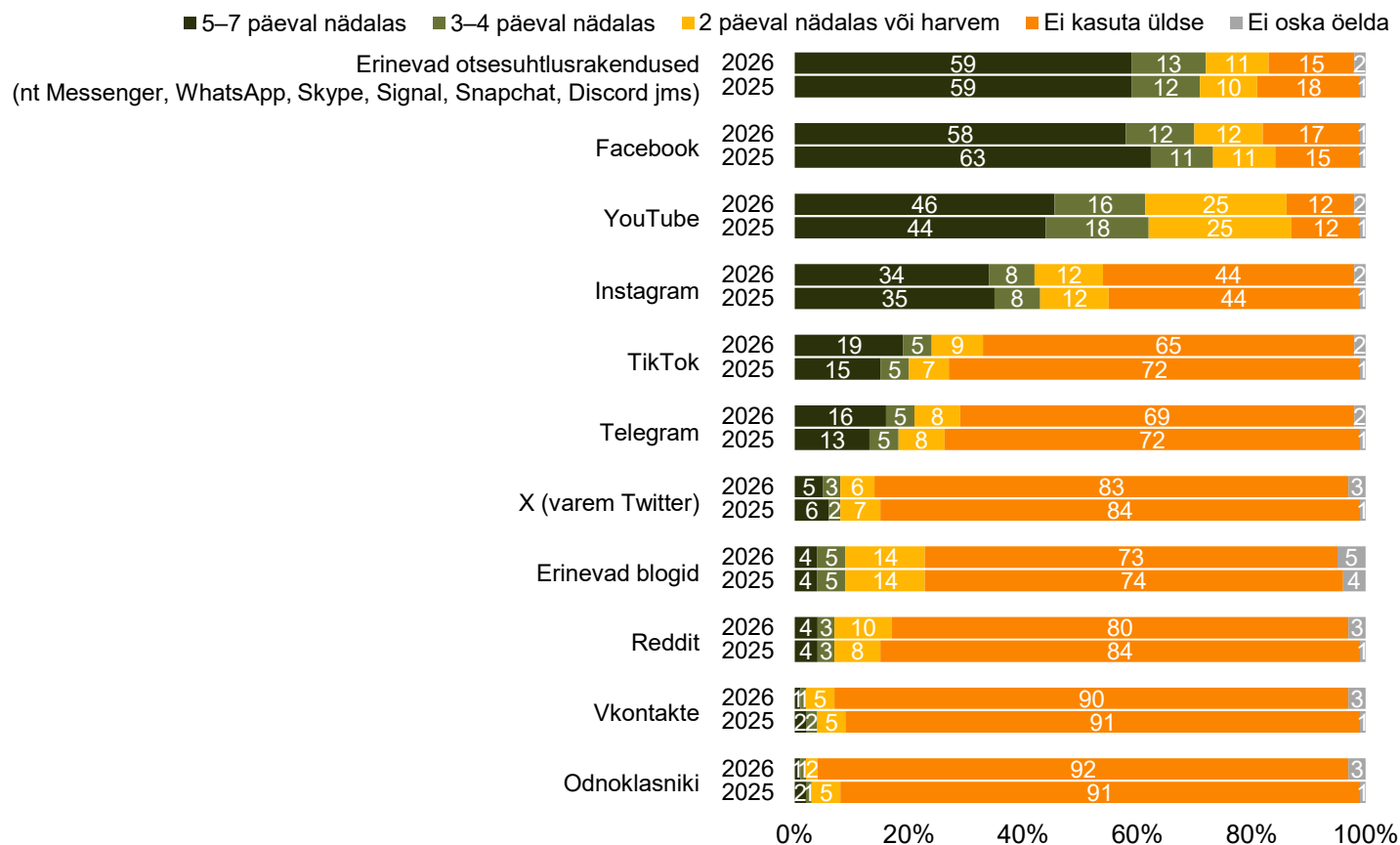
Delfi ja Postimees on Eesti elanike seas enim külastatud (69% külastavad mingi sagedusega), sellele järgnevad **ERR-i kanalid** (63%). Teiste mõõdetud uudisteportaalide ja ajalehtede võrguväljaannete külastatavus on oluliselt madalam.

Eestlastest külastavad Delfit mingi sagedusega 70% ja muust rahvusest elanikest 64%. Postimeest loevad eestlastest 66% ja muust rahvusest elanikest 68%. Rahvusringhääling on infokanalina eestlaste jaoks tunduvalt olulisem kui muust rahvusest elanikele (75% vs 41% külastavad).

73% muust rahvusest elanikest ei külasta üldse Venemaa uudiseportaaale ega võrguväljaandeid ning 69% ei külasta ka alternatiivseid venekeelseid meediakanaleid.

Sotsiaalmeediakanalite kasutus

Joonis 11.2 Kui sageli kasutate järgnevaid sotsiaalmeediakanaleid? (% kõigist vastajatest, n=1372)



YouTube on kõige laiema kasutajaskonnaga sotsiaalmeediakanal (87% kasutab), kuid kõige sagedamini kasutatakse **erinevaid otsesuhtlusrakendusi** ning **Facebook'i** (58–59% kasutab 5–7 päeval nädalas).

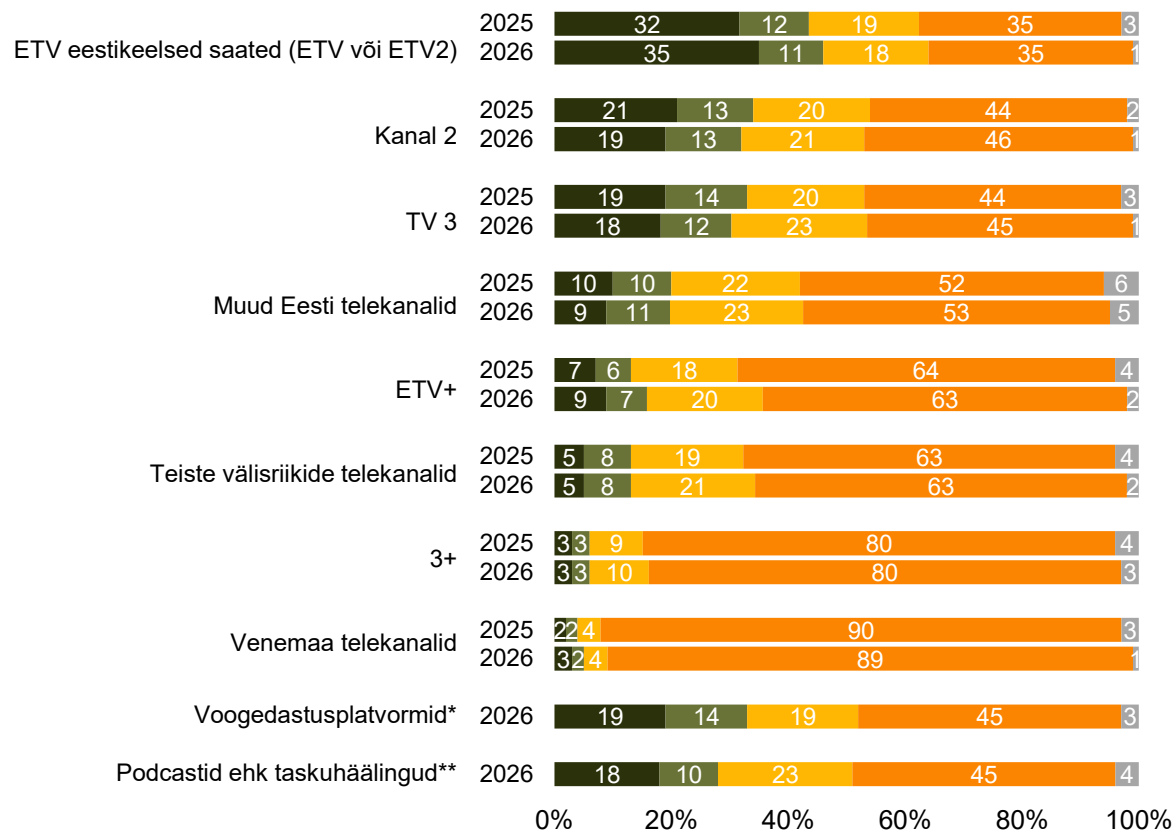
Lisaks üldpopulaarsetele kanalitele kasutab 65% muust rahvusest inimesed **Telegram'i** (eestlastest 10%).

Ka Odnoklasnikit ja Vkontaktet kasutavad muust rahvusest elanikud enam kui eestlased, kuid kasutajaid on nende seas vähe (12–16% ringis).

Telekanalite jälgimine

Joonis 11.3 Kui sageli Te jälgite järgnevaid telekanaleid? (% kõigist vastajatest, n=1372)

■ 5–7 päeval nädalas ■ 3–4 päeval nädalas ■ 2 päeval nädalas või harvem ■ Ei jälgi üldse ■ Ei oska öelda



Enim vaadatakse **ETV eestikeelseid saateid** (63%). **TV3** ja **Kanal 2** on võrdse jälgijaskonnaga – mõlemat kanalit jälgib 53–54% elanikkonnast. Nende kanalite vaatajad on umbes 80% ulatuses samad ehk tegu on üldiselt televiisori vaatajatega.

ETV+ jälgib 37% muust rahvusest elanikkonnast ja ETV eestikeelseid saateid 24%. 17% muust rahvusest Eesti elanikest jälgib Venemaa telekanaleid ja 26% teiste välisriikide telekanaleid.

Voogedastusplatvorme ja **podcaste** jälgivad ja kuulavad umbes pooled elanikest, neist umbes viiendik 5–7 päeval nädalas.

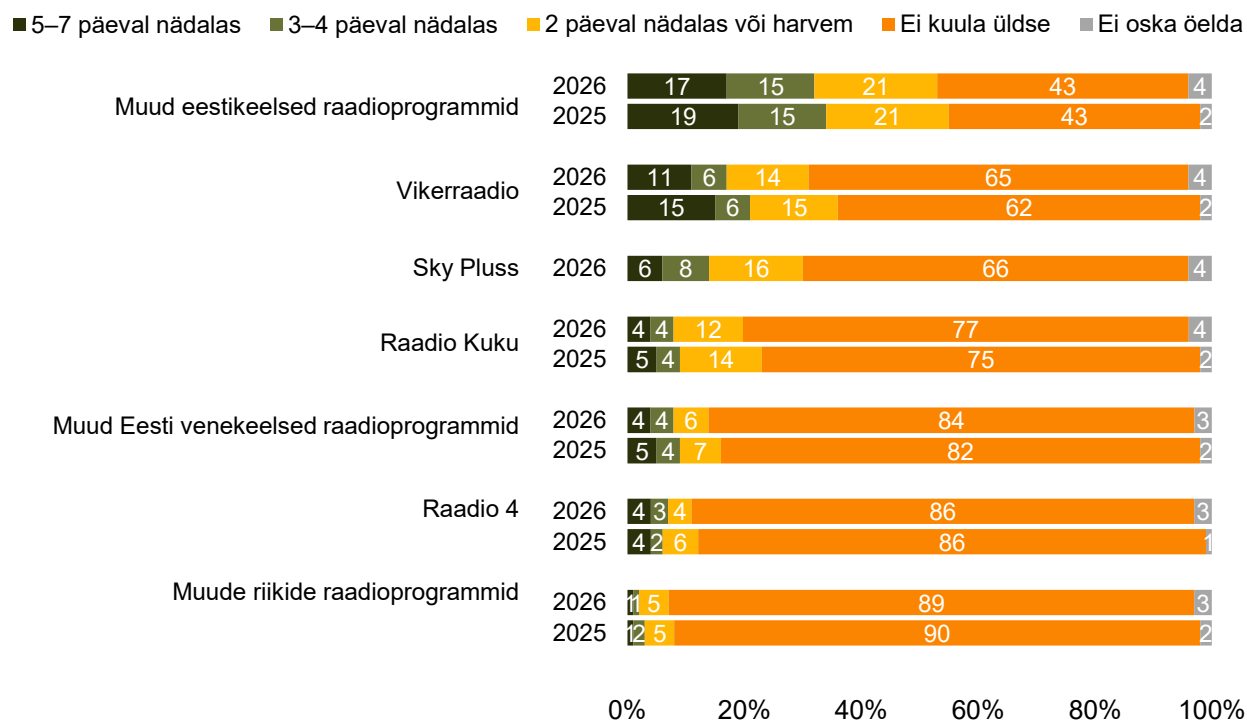
Voogedastusplatvorme jälgivad eestlased enam (63%) kui muust rahvusest inimesed (27%). Podcast'ide kuulamisel erinevusi pole.

* Netflix, PrimeVideo, Disney+, Go3, TeliaTV, Elisa Huub, Jupiter, Apple TV+, HBO jms

** Suuremad vahendajad on Spotify, YouTube, Apple Podcasts, SoundCloud, Podcastid.ee, ERRi podcastid jms

Raadioprogrammide kuulamine

Joonis 11.4 Kui sageli Te kuulate järgnevat raadioprogramme? (% kõigist vastajatest, n=1372)



Raadioprogrammidest kuulab 53% Eesti elanikest **muid eestikeelseid raadioprogramme**, mis ei ole uuringus nimeliselt välja toodud (66% eestlastest ja 28% muust rahvusest elanikest).

Vikerraadiot kuulab vähemalt mõnikord 31%, **Sky Plussi** 30%, **Kuku raadiot** 20% ja **Raadio 4** 11% elanikest (eestlastest vastavalt 43%, 35%, 24% ja 3%).

Muid Eesti venekeelseid raadioprogramme kuulab 36% muust rahvusest elanikest. **Raadio 4** kuulab vähemalt mõnikord 26% muust rahvusest elanikest.

Lisad

Lisa: Üldkogum ja valim

		Üldkogum		Valim		Kaalutud valim	
		n	%	n	%	n	%
Sugu	Mees	500864	49%	655	48%	672	49%
	Naine	522435	51%	717	52%	700	51%
Vanusegrupp	15 kuni 19	78959	8%	105	8%	106	8%
	20 kuni 29	136047	13%	243	18%	182	13%
	30 kuni 39	196829	19%	271	20%	264	19%
	40 kuni 49	194596	19%	249	18%	261	19%
	50 kuni 59	177098	17%	220	16%	237	17%
	60 kuni 74	239770	23%	284	21%	321	23%
Rahvus	Eestlane	682997	67%	995	73%	916	67%
	Muu rahvus	340302	33%	377	27%	456	33%
Kodakondsus	Eesti	823803	81%	1 074	78%	1 105	81%
	Muu riik/määratlemata	199496	19%	298	22%	267	19%
Haridus	I haridustase	187846	18%	233	17%	252	18%
	II haridustase	439721	43%	597	44%	590	43%
	III haridustase	395732	39%	542	40%	531	39%
Regioon (NUTS)	Tallinn	348766	34%	457	33%	468	34%
	Põhja-Eesti	139655	14%	175	13%	187	14%
	Lääne-Eesti	108932	11%	158	12%	146	11%
	Kesk-Eesti	90335	9%	132	10%	121	9%
	Kirde-Eesti	98739	10%	117	9%	132	10%
	Lõuna-Eesti	236872	23%	333	24%	318	23%
Asulatüüp	Pealinn	348766	34%	457	33%	468	34%
	Muud linnad	336147	33%	506	37%	451	33%
	Maa-asula	338386	33%	409	30%	454	33%

Kaalumiseeskirjad:

- Regiooni sees kaaluti paika sugu, vanusgrupp ja asulatüüp
- Kogu Eesti tasandil kaaluti paika rahvus ja haridustase
- Kodakondsust kaaluti kolme regiooni lõikes: Harjumaa, Ida-Virumaa, muu Eesti

Haridustasemed: I tase - põhiharidus või alla selle, II tase - üldkeskharidus, kutsekeskharidus või kutseõpe põhihariduse või keskhariduse baasil, III tase - keskeriharidus keskhariduse baasil, kõrgharidus

Projekti meeskond

Uuringu eri etappides osalesid ja olid vastutavad:

Tellijapoolne kontaktisik:	Rika Margat
Uuringu projektijuht:	Jaanika Hämmal
Aruande koostaja:	Jaanika Hämmal
Programmeerimine ja andmetöötlus:	Alje Roopärg
Küsitlustöö koordineerijad:	Kai Ojatalu, Kaja Ruuben, Margit Vaik
Graafilised tööd:	Maire Nõmmik

Kontaktinfo

Jaanika Hämmal
Emori juhtekspert
Telefon: 626 8531
E-mail: jaanika.hammal@emor.com

Emor

Telefon: 626 8500
Faks: 626 8501
E-mail: emor@emor.ee
Adress: Maakri 21, Tallinn